fókuszban az internet

Tanárnő, kérem, szabad mobilozni?
A digitális világ tízparancsolata
Mindig kéznél levő Biblia

élő víz

Uram, nem ezt beszéltük meg!
Mit tanultam a vitorláson?
A misszió elkötelezettje

híd

evangélikus missziói magazin

EVANGÉLIKUS MISSZIÓI KÖZPONT • MAGYAR EVANGÉLIKUS RÁDIÓMISSZIÓ •

2019. III. szám
http://misszio.lutheran.hu

Tartalom

fókuszban az internet

3 **Bevezető** | *Szeverényi János*
4 **Kitekintés – Érdekességek az internetről** | *Szeverényi Jánosné*
4 **Tripla duplavé, háromszor** | *Deli Eszter Kinga*
5 **Tanárnő, kérem, szabad mobilozni?** | *Ittzés Szilvia*
6 **A közösségi média meg tudja mérgezni a párkapcsolatunkat** *Harmati Dóra*
7 **Internet-színjáték** | *Szák Kocsis Pál*
8 **Az internet 24 órás szolgálatban van** | *Stifner-Kőháti Dorottya*
10 **A digitális világ tízparancsolata** | *Harmati Dóra*
11 **Az interneten is őrizd a szívedet!** | *Szakács Tamás*
12 **Napjaink függőség-járványa: a pornó** | *Bayer Áron*
14 **Internetes történet** | *Gyarmati Gábor*
15 **Hit, hivatás, hobbi a neten** | *Jásdi Beáta*
16 **Nincs kapcsolat** | *Miklya Luzsányi Mónika*
18 **Az internet fogságában** | *Vitális Judit*
19 **Zsebünkben hordjuk a börtönőrünket** | *Szigeti Jenő*
20 **Az internet használata a gyerek- és ifjúsági munkában** *Deák László*
21 **Minél többeket elérni** | *Erdészné Kárpáti Judit*
22 **Mindig kéznél levő Biblia** | *Dr. Szkaliczki Tibor*
23 **Online Istennel** | *Hulej Enikő*
23 **Imádkozzunk!** | *Szeverényi Jánosné*
24 **Luther „médiamunkája”** | *Isó Dorottya*
26 **Kapcsolatok, hálózatok, információáramlás a Bibliában** *Győri János Sámuel*
28 **Könyvajánló**
28 **Rejtvény** | *Szeverényi Jánosné*
29 **Keresztrejtvény** | *Meleg Dávid*
30 **Ha Rómeónak és Júliának lett volna okostelefonja...** *Kis Ferenc Balázs*

élő víz

31 **TANÚSÁGTÉTEL – A Szentlélekről** | *Lackfi János*
32 **BESZÉLGETÉS – Ateista pszichológusból bibliai lelkigondozó** | *Erdészné Kárpáti Judit*
34 **VERS – Imádság humorért** | *Sík Sándor*
35 **Uram, nem ezt beszéltük meg!** | *Harmati Dóra*
36 **BIZONYSÁGTÉTEL – Isten előbb szeretett**
37 **ŐRÁLLÓ– Egy meghiúsult abortusz: Cristiano Ronaldo élete**
38 **BESZÉLGETÉS – Megtenni a következő lépést** | *E. K. J.*
40 **Mit tanultam a vitorláson?** | *Garádi Péter*
42 **20. SZÁZADI HITVALLÓINK – A misszió elkötelezettje** *Ifj. Zászkaliczky Pál*
44 **TÁJOLÓ – Hogyan lesz a „van”-ból „kell”, avagy miért jobb szeretni a felebarátot, mint megenni?** | *Szabados Ádám*
46 **KITEKINTÉS** | *Ribár János*
48 **EVANGÉLIKUSOK SZÓRVÁNYBAN – Evangélikus és magyar** *Szeverényi János*
50 **TEOLÓGIA – Milyen a megbízható tanító?** | *Dr. Szalai András*
52 **MISSZIÓ – Pillanatképek a Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz) életéből** | *Horváth István*
54 **SZÜNTELENÜL IMÁDKOZZATOK – Az Evangélikus Missziói Központ imakörlevele**
54 **HÍREK – Az Evangélikus Missziói Központ szolgálatai az elmúlt hónapokban**
54 **DERŰ**
55 **ÉLŐ SZÓ – A nyelv megszelídítése**
56 **Evangélikus Missziói Központ**
57 **ÉNEKEM AZ ÚR – Szállj, dalom** | *Sillye Jenő*
58 **GYÜLEKEZET – Evangelizációs és missziói gyülekezeti munkatársak képzése**
59 **VERS – Péter sírása** | *Sík Sándor*
60 **Országos evangelizáció**

Jézus Krisztus a híd a menny és a föld,
az Örökkévaló és az ember között!

Címlapfotó: Szeverényi

Impresszum

híd

Evangélikus missziói magazin
2019. III. szám
Megjelenik negyedévente

HU ISSN 1787–5749

Kiadó és szerkesztőség:
Evangélikus Missziói Központ –
Magyar Evangélikus Rádiómisszió
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.
tel./fax: 06 1 400 3057
e-mail: evmis@lutheran.hu
http://misszio.lutheran.hu
számlaszám: 11716008–20157087

Felelős szerkesztő:
Szeverényi János
tel.: 06 20 824 5463
e-mail: janos.szeverenyi@lutheran.hu
www.szeverenyijanos.hu

Munkatársak:
Balog Eszter, Erdészné Kárpáti Judit,
Kis Ferenc Balázs,
Stifner-Kőháti Dorottya,
Szeverényi Jánosné, ifj. Zászkaliczky Pál

Olvasószerkesztők:
Diószegi Rita, Miklósné Székács Judit

Layout, grafikai tervezés, tördelés:
Perl Creative
Perl Andrea, Perl János
www.perlcreative.com

Nyomdai kivitelezés:
Pauker Nyomdaipari Kft.
www.pauker.hu

Egy szám ára: 600 Ft
Előfizetési díj egy évre: 2400 Ft
Megrendelhető a kiadónál.
Az *Evangélikus Élet* hetilapban elhelyezett példányok ingyenesek.

Adományokat kérünk és elfogadunk.

magyar nyomdatermék
NYOMDA- ÉS PAPÍRIPARI SZÖVETSÉG

„Jézus téged is hív, de nem mobiltelefonon. Templomba lépés előtt a mobiltelefont kérjük kikapcsolni!" – olvasható több templom bejáratánál. Szellemes és érthető ez a felszólítás. Valóban zavaró, ha ima vagy igehirdetés alatt megszólal egy telefon, akár többször is. Talán a legkínosabb, ha a lelkész zsebében csörög a Luther-kabát alatt. Ez velem is megtörtént...

Egyszer körben ültünk egy belmissziói bibliaórán az országos irodában. Csendes imaközösség közben egy néni telefonja elkezdett zenélni. Idős testvérünk annyira zavarba jött, hogy eldobta mobilját. Mivel a csukott szemek ilyenkor kinyílnak, egy ügyes atyafi futballkapust megszégyenítő mozdulattal elkapta a repülő tárgyat.

A technika sok esetben okoz zavart egy keresztyén alkalmon, amikor nem szól a mikrofon, vagy túlságosan is hangos. Engem leginkább az zavar, ha a kezdési idő után, a gyülekezet előtt próbálják beállítani a laptopot, projektort vagy a hangerősítést. Ilyenkor magamban arra gondolok, hogy Jézusnak, Pálnak vagy Luthernek elég jól ment a szolgálat az ilyen „kütyük" nélkül is.

Az internet, mobiltelefon számos gondot okoz a házasságban, a családban, az iskolában, az egyházban. De sohasem az eszközzel van a gond, hanem az emberrel, aki ezeket használja.

A legidősebbek még emlékeznek arra, amikor az első rádiót csodálták az emberek: hogy jöhet a falból a zene? Rendkívüli változást hozott a televízió is. *Gyökössy Bandi* bácsi szerint már nem mi nézzük a tévét, hanem ő minket...

Ma az internet különleges korát éljük. Kinyílt a világ. Százmilliók láthatják ugyanazt az eseményt egyszerre. Az emberek szobájukban szinte mindent elérhetnek, megnézhetnek, bárkivel kapcsolatba kerülhetnek. Ez szédítő és új élménye az emberiségnek. Használják rossz, gonosz, destruktív célokra, de ennek ellenkezőjére is.

Isten ott van az interneten, követői által hívja és keresi az embereket. Igen, akár mobiltelefonon is. Sok áldott beszélgetés zajlik ilyen módon. Az Örökkévaló ott van, ahol az emberek. Hogyne használná ezeket a globális eszközöket! Mobilon, interneten szól az ige, az evangélium, bibliaiskolák működnek, rádióadásokat hallgatunk, közösségi életet szervezünk, lelkigondozást végzünk. Betegek, idősek „élőben" részt vehetnek gyülekezeti programokon. Hozzájuthatunk a legszebb, legnemesebb alkotásokhoz. Szétszóródott családok kapcsolattartását is megkönnyíti a világháló.

Az internetben van valami isteni. Közösségben lehetünk a föld bármely pontján élő hívőkkel is. Lélek által megélve, ez a jelenség közelít az Isten országának valóságához. Éljünk vele!

Vegyük el az ördögtől ezt az eszközt! Segítsünk magunkon és másokon, ha kialakul egy helytelen függőség, ha személytelenekké válunk, ha az internettel próbáljuk pótolni az Istent vagy a másik embert.

És tapintattal, megértéssel gondoljunk azokra a rokonokra és gyülekezeti tagokra is, akik nem élnek ezzel a lehetőséggel.

SZEVERÉNYI JÁNOS

Kitekintés – Érdekességek az internetről

Ha leülnénk a *YouTube* elé, és minden egyes videót megnéznénk, 1113 évet kellene rostokolnunk a képernyő előtt megállás nélkül. Ezenfelül a YouTube-ra annyi film kerül fel percenként, mintha Hollywoodban 86 000 filmet készítenének hetente.

Az *Apple* logó eredetije nemcsak a hiányos almát, hanem egy fát és az alatta üldögélő (nyilván gondolkodó) Newton urat is ábrázolta.

Az internet gyökerei egészen az 1960-as évekig nyúlnak vissza, de a globális és nyílt információ-hozzáférést biztosító világháló csak az 1980-as évek végén, az 1990-es évek elején alakult ki. Tavaly már a magyarok nyolcvanegy százaléka használta magáncélra az internetet, négy százalékkal túl is szárnyaltuk a globális átlagot. Érdekesség, hogy a webet böngésző magyaroknak majdnem fele (negyvenöt százaléka) negyvenöt év fölötti.

Ha netezünk, azzal szennyezzük a környezetet. A webet kiszolgáló infrastruktúra üzemeltetése ugyanis elképzelhetetlenül sok energiát emészt fel. Jelentős mennyiségű szén-dioxidot bocsátanak ki a szerverparkok és az adatközpontok. Egy Google-felhasználó naponta nyolc grammal terheli a környezetet online jelenlétével.

Az internet egész Indiában és Nepálban jól kiépített. Mondhatjuk, hogy ott majdnem mindenki telefonfüggő. Wifi minden szálláson van, de pénzért még a Himaláján is bármelyik szálláson lehet internetezni.

A régi, használatból kivont mobiltelefonokban értékes visszanyerhető nyersanyagok rejtőznek. Ha mindet összegyűjtenénk, nem kellene a bányászatukhoz kiirtani a gorilláknak otthont adó kongói őserdőt. Egy átlagos iPhone-ban nagyjából 34 mg (milligramm) arany, 340 mg ezüst, 15 mg palládium és 1 mg-nál valamivel kevesebb platina rejtőzik. Kevésbé értékes, de újrahasznosítás szempontjából szintén jelentős fémeket is tartalmaz, és egy sor olyan ritka földfém található benne, amelyekből a földkéreg sokat tartalmaz, de roppant nehéz őket gazdaságosan kibányászni. A használt mobilkészülékek újrahasznosítását akadályozó ismert tényezők: nincsenek kiépítve hulladék-gyűjtőpontok, és az emberek nincsenek tisztában a használt készülékekben szunnyadó értékekkel. A fejlett országokban azonban a fő akadály mindenekfelett a puszta lustaság.

Összeállította: Szeverényi Jánosné

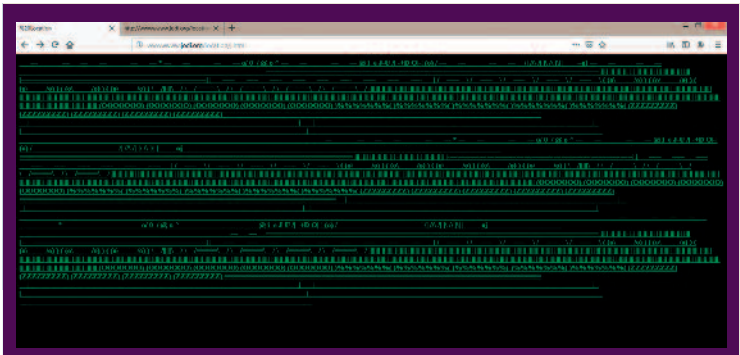

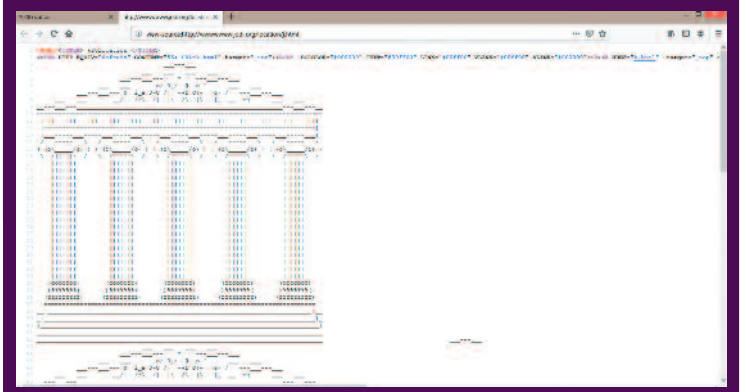

Tripla duplavé, háromszor

http://wwwwwwwww.jodi.org

Ki nyitja meg a betett könyvet?
Ki szegi meg a töretlen időt?
Lapozza fel hajnaltól-hajnalig
emelve és ledöntve lapjait?
Pilinszky János

A megszokott böngészőfelületen fekete alapon neonzölden világító, látszólag összefüggéstelen karaktereket látunk. Elfoghat minket az a kényelmetlen érzés, hogy bár a vírusirtónk nemrég frissítette magát, talán mégis átcsúszhatott valami a szűrőjén, és ez okozza a szokatlan látványt. A zavart azonban nem egy vírus, hanem szerepcsere okozza. A böngésző ablakából a tartalom átkerült a forráskódba, amely arra hivatott, hogy meghatározza, hogyan, milyen színekkel, formákkal, betűtípusokkal, képekkel jelenjen meg egy oldal. Esetünkben a megjelenítő maga is megjelenítetté válik. Ez a másfajta rendező elv az eredeti funkció működésén keresztül káoszt eredményez. A honlap egyik ilyen forráskódjában állítólag egy hidrogénbomba képe rajzolódik ki, amit az internettel kapcsolatos elvárásaink lerombolásának metaforájaként szoktak értelmezni. Számomra a mű alapgondolata, az error poézisa a feladatkörök, az identitások felcserélésének következményeit, lehetőségeit is felveti.

A honlap a holland *Joan Heemskirk* és a belgiumi *Dirk Paesmans* által alkotott művészeti csoportosulás, a *Jodi* alkotása. Munkáikat az internetes művészet archetípusaként szokták értelmezni.

DELI ESZTER KINGA

Tanárnő, kérem, szabad mobilozni?

Nem is tudom. Azt kell, hogy mondjam, hogy én igazán örülök ennek a mobiltelefon-őrületnek, különösen a tizenkét éveseim körében, hiszen így minden annyival egyszerűbb. Tanári szemszögből legalábbis.

Hiszen hol vannak már azok az idők, amikor a kötelező fogászati szűrésen osztályfőnökként máson sem izgultam, mint hogy mikor bújik ki újból a hófehér asszisztensnő a rendelőből, hogy ismét leteremtsen – mind a harminc kis hatodikosommal együtt! Hogy ő még ilyen zajos osztályt nem látott, ő ezt nem érti, hogy nem tudnak csöndben maradni, szégyelljük magunkat, bezzeg az előző osztály. Én meg csak állok lesütött szemmel, bár tudom, hogy nem zajosak ők, csak éppen harminc emberke beszélget egymással, ami azért összeadódik.

De, mint már mondtam, ez a gond megoldódott a kincset érő mobiltelefonnal. Most aztán harminc néma gyermek vár, mind a saját világába belezuhanva. Meg is van elégedve velünk a rendelő.

És mennyivel egyszerűbbek a szünetek is két óra között! Régen ezek a szünetek voltak a legveszedelmesebb időszakok, ilyenkor potyogtak az intők a szertelen hadonászások miatt. Vagy törtek ki bokák az udvari rohangálás következtében. Esetleg ablakok gesztenyével focizás hatására. Becsben tartott radírok kettétörtek, fontos ánégyesek repülővé hajtogatódtak, kockás papírok kitépődtek, folyosói ügyeletes tanároknak fárasztóan sok dolga akadt.

De hát ez is már a múlté, mi, tanárok már nyugodtan kávézhatunk a szünetben, üldögélhetünk a tanáriban, hiszen a sok ránk bízott gyermek már nem mozog, nem futkos, nem szemetel, nem hajol ki az ablakon, hanem nyugalmas mozdulatlanságban ül és egy irányba bámul, a gyönyörű telefonjába.

Vagy milyen jó, hogy mostanra már minden diák elérhető mindig, mindenkor, valakinek legalábbis. Hol vannak már a régi izgalmak, amikor osztálykiránduláson a gyülekezésnél egy híján mindenki megvan, de arról az egyről senki nem tud semmit. Vagy amikor az erdőben előrerohan néhány fürgelábú, és végig marad az emésztő aggodalom, hogy vajon a célnál, mondjuk a hegy tetején ott várnak-e minket, lassúcskákat.

Vége már ennek a nehéz időszaknak is, végre mindenkiről mindig lehet tudni, hogy hol is van, mit is csinál, kivel, meddig. Hisz ott lapul a zsebében vagy a tenyerében a féltve őrzött pszeudo-énje, a szépséges, imádott, mindennél jobban szeretett telefonja…

Milyen jó dolgunk van nekünk, tanároknak ezekkel az új generációs gyermekekkel: nem beszélnek, nem mozognak, és nem tűnnek el. Némák, mozdulatlanok és elérhetők. Kellemes.

Kellemes? **Hát nem attól fog az a gyermek érett emberré fejlődni, ha beszélget a mellette ülővel, ha futkos az udvaron, és ha néha eltűnhet?** De ehhez nekem, felnőtt tanárnőnek kell egy nagy levegőt vennem, és elhinnem magamról, hogy tudom, hogy annak a rám bízott gyermeknek mi a jó. És nekem kell olyan helyzetet teremtenem, hogy átélje az a gyermek az unalom, a félelem, az izgalom érzését, hogy aztán ő maga legyen képes feloldani, hogy aztán megerősödve kerüljön ki belőle, magától, masina nélkül. Nekem, felnőttnek kell kibírnom, hogy unatkozik, aggódik, fél, izgul, és nincs rá azonnal, rögtön, instant módon megoldás. Ezt akkor is ki kell bírnom, ha zajjal, piszokkal vagy kitört bokákkal jár.

A tanárnőnek be kell hát gyűjtenie azokat a telefonokat időnként. Nem valami kellemes, persze, de érdemes. Hosszú távon mindenképpen megéri.

ITTZÉS SZILVIA

A szerző további írásait új könyvében olvashatjuk majd, amely tizenöt év tanári élményeit gyűjti össze. Az Anyu, figyelsz? Családi történetek Mikulástól Abigélig *kötetét követően karácsony előtt fog megjelenni a második, ezúttal „tanáros" gyűjtemény a Szent Gellért Kiadó és Nyomda gondozásában.*

A közösségi média meg tudja mérgezni a párkapcsolatunkat

Fotó: SzJ

A közösségi média hatásait egyre nehezebben lehet kiszűrni az életünkből. Mindennapjaink és gondolkodásunk részévé válik, és nemcsak baráti kapcsolataink van hatással, hanem befolyásolja azt is, ahogyan a szerelemről gondolkozunk, és ahogyan egy romantikus kapcsolatban a másik felé elvárásokat támasztunk.

„Ott voltak ők, két tökéletes genetikával megáldott fiatal pár." Ezen szavakkal kezdődött egy celebpár interjúja, akiket az egész cikk a tökéletes párként éltetett és ünnepelt. Szépek, fiatalok, gazdagok, sikeresek: valahogy így írható le a magánéleti boldogság a média szerint. A hírességek éltetése lassan beszivárgott a mindennapjainkba, a közösségi médiának köszönhetően pedig egyre többen kezdték el imitálni ezeket a párokat. Ez az öngerjesztő folyamat pedig azóta hömpölyög előre, megállás nélkül. Mert egy-két botránytól eltekintve nemigen hallani a makulátlan külsejű sztárok életének nehézségeiről. Nem tudjuk, mi történik a színfalak mögött, csak a fotókat látjuk, kimerevített pillanatokat, amelyek egy pulzáló életnek csak a csúcspontjait örökítik meg, a mélyrepülést, a fáradtságot, a kedvetlenséget már nem.

Az Instagram és a Facebook megjelenésével mi is lehetőséget kaptunk arra, hogy saját kis köreink sztárjaivá váljunk, és választottunkkal együtt mi legyünk azok, akiket mindenki ünnepel, mondván: micsoda gyönyörű pár!

Egyenes úton haladunk afelé, hogy a szerelmet bálványként imádjuk.

Várjuk, hogy ünnepeljenek, és irigykedjenek, hiszen ettől talán mi is megerősíthetjük a kapcsolatban érzett bizonytalanságunkat. De az is lehet, hogy egyszerűen keressük a boldogságot, az élet értelmét, és azt hisszük, hogy ha egyike leszünk az ünnepelt tökéletes pároknak, akkor minden a helyére kerül, akkor végre értelme lesz az életünknek. Sok fiatal lány vág úgy neki egy párkapcsolatnak, hogy nem az illető személye vagy a szerelem indítja rá, egyszerűen csak örül, hogy van valaki, akivel **élhetik a többi pár életét – azokét, akiket az interneten látnak –, és akkor végre ő is boldog lesz!**

Egy másik veszélye a médiának, hogy egy komoly szándékot is meg tud billenteni. Ha jönnek a nehézségek, akkor az interneten látott boldog és mosolygó párok látványa keserűséggel töltheti el az embert. „Nekünk is így kéne mosolyognunk? Valami gond van velünk? Ez nem olyan, mint a többieké!"

Sok pár küzd a tökéletesség mércéjével, az „álompárszindrómával", amely megörökíti a boldog pillanatokat, de a veszekedéseket mellőzi. A közösségi média egy hamis célt állít elénk. Elhiteti velünk, hogy az élet csupa móka és kacagás, hogy a konfliktusok fölöslegesek, és a gondok kezdetét jelzik – holott sokat lehet épülni és tanulni általuk –, és akkor már nem is lehet boldog két ember, ha nem utazza végig a világot.

Ezzel szemben áll a Northwestern University 2014-es kutatása, amelynek során arra jutottak, hogy a kapcsolatukban magukat bizonytalannak érző felek több képet osztanak meg a közösségi médiában, mint a boldog és biztos párok. Az Albright College szerint pedig a túlzó posztolók ezen felül túlságosan is a kapcsolatukra alapozzák boldogságukat, és egészségtelen mértékben függenek párjuktól, ami az önbizalmukra is hatással van. Ez sokszor együtt jár azzal, hogy akár kémkedhetnek is a másik után a közösségi oldalakon.

Sajnos egyenes úton haladunk afelé – vagy talán már ott is vagyunk –, hogy a szerelmet bálványként imádjuk, az első helyre helyezzük a szívünkben és a gondolatainkban. Sajnos mi, keresztyének is hajlamosak vagyunk arra, hogy a házasságot állítsuk be a boldogság fő mércéjeként. Fiatal lányok és fiúk úgy tekinthetnek rá, mint a végső célra, amely után minden a helyére fog billenni, ők is olyan boldogok lesznek, mint a képeken mosolygó párok. Holott a házassággal nem oldódik meg az életünk, csak egy új szakaszba lép. **A házasság előtt és után is csak Isten tud tökéletesen boldoggá tenni minket.** Nem a másik, nem a tökéletes közös fotók.

Keresztyénként azt a választ tudjuk adni, hogy az első és legnagyobb parancsolatot hangsúlyozzuk: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből." (Mt 22,37) Minden ebből a parancsolatból következik. Mert ha Istent szeretjük, ez a szeretet tud képessé tenni minket arra, hogy az ő szemén keresztül szemléljük a másikat, és ne a közösségi médiához mérten. Ha az Urat szeretjük, ez a szeretet fog indítani minket arra, hogy betartsuk a parancsolatokat, és ne kívánjuk azt, ami másé. Az ő bölcsessége tud megvédeni minket a kísértésektől, ő tud képessé tenni minket arra, hogy a másikat feltétel nélkül, önzetlenül szeretni tudjuk.

HARMATI DÓRA

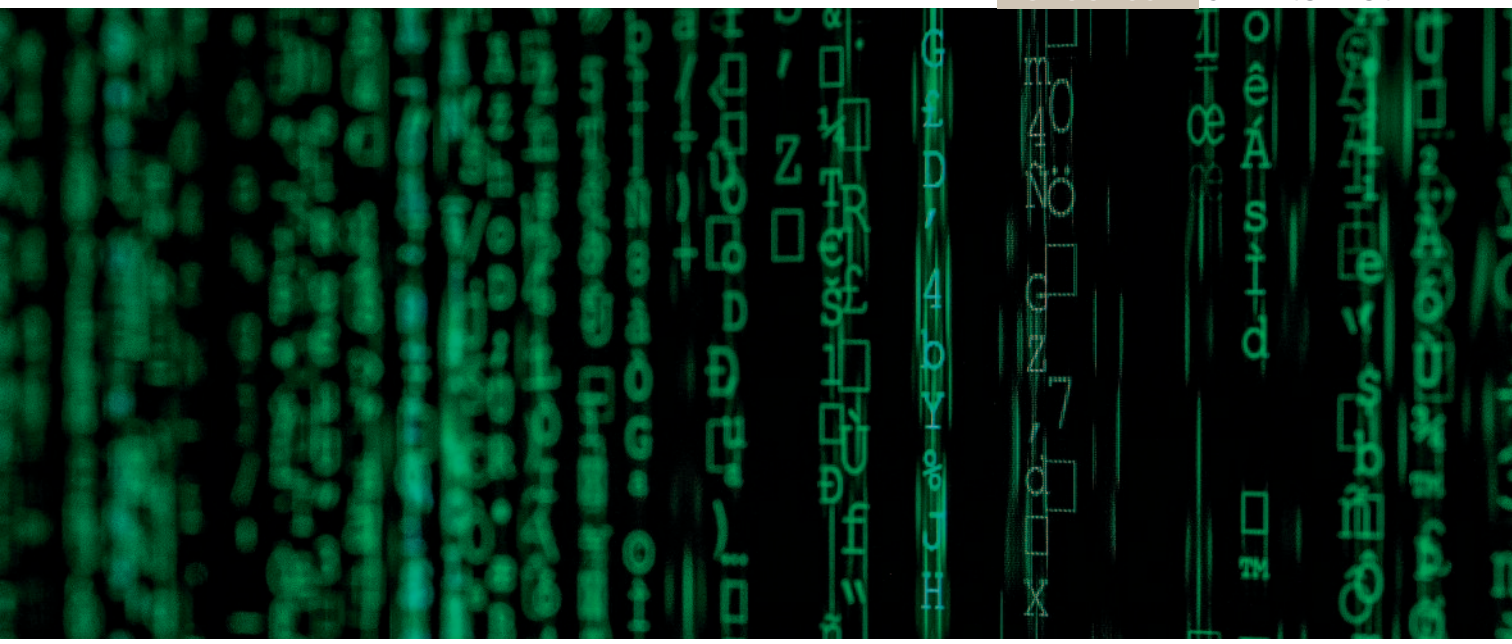

Internet-színjáték

A sötét erdőben

Az emberélet útjának felén
egy nagy sötétlő erdőbe jutottam,
mivel az igaz utat nem lelém.
Ó, szörnyű elbeszélni, mi van ottan,
s milyen sűrűk e kusza, vad terek;
már rágondolva reszketek legottan.
ID-szám és password kellenek,
s egy más világ nyílt, amit ott találtam,
tudnod kell, hogy mit láttam a neten.
Akkortájt én még álmodozva jártam:
nem is tudom, hogyan kerültem erre,
a rég járt útról valahogy leszálltam,
és amikor rákattantam a netre,
megváltozott, mi volt a lelkem kincse,
s minden időm ráment e bűvöletre.
Őserdőt láttam, vad indák vad tincse
átláthatatlan homályba öltözött.
Eltévedek, ha jó vezetőm nincsen!
Jöjj, Vergilius, sűrű dzsungel között
mutass utat, vezess ez új világban,
amelybe sok vad sárkány költözött.
Az Y, Z, alfa nincs parában,
máshogy látnak a generációk,
kik ezt szívták be már az iskolákban.
Nekik a fájlok kezes állatok;
a programoktól nem félnek, mint tűztől,
megszelídülnek tartalmak, appok,
miket a program a hardveren fűz föl.
Ez a világ ma mindent összezoomol,
s az ember ettől sokszor hátrahőköl.
Olvasható, mit egy-egy ember gondol,
blogol, csetelve kiteszi a netre:
egy kép, vélemény, amit meg se fontol,
és soha nem lesz végleg elfeledve.
Minden történés néhány perc alatt,
mint egy faluban, úgy el van fecsegve;
semmire nem jut, csak egy pillanat.
Azoknak jó, kik igaz útra lelnek,
az értékekre sok talmi alatt.

A netfüggő egy neveletlen gyermek,
megeszik mindent, amit csak talál,
kábulatban tartják álszerelmek,
számítógép-bűvölet: tett-halál.
Ami veszélyt rejt, az jó is lehet,
ha a kultúrát jó elvek hatják át.
Aki vak, abban nincsen félelem,
az szörfözik a website-okon át,
mint hajós szirén-csábító tengeren.
A felszínen káprázat, csillogás,
melytől az emberi szem elvakul,
de vonzza még a még újabb varázs,
s ha menekülne, mindig visszahull
káprázatból a virtualitásba,
agyát, szemét bevonzza egy nagy úr.
Egyszer fényes tünemény hatása,
másszor sötétség jön és félelem.
Belehullok-e a csábításba,
fogságba esik-e emberlelkem,
net-világhálóban vergődő halként,
vagy megváltozik ettől életem?
S a kapcsolatháló fűz össze akként,
amint kiterjed s összeáll a fraktál,
önként akarva, apró elemenként?
Az internet eszköz, és nem a Világ,
ahol még a meghaltak is élnek,
s ha ebből elég muníciót kaptál,
nincs mitől félni, tovább él a lélek.

SZÁK KOCSIS PÁL

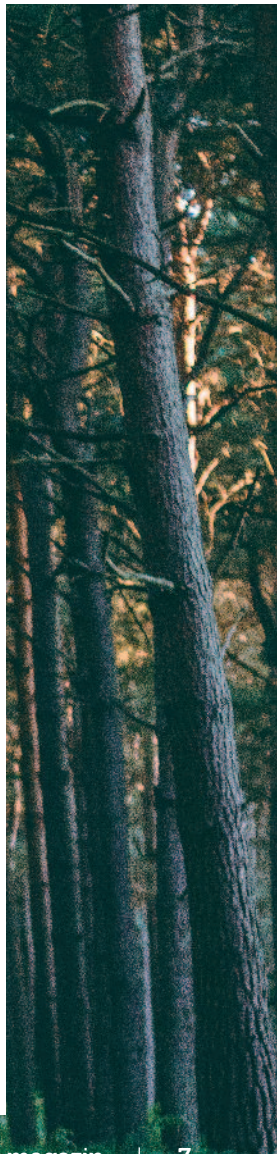

Az internet 24 órás szolgálatban van

Beszélgetés *Bogdányi Gábor* fizikus-informatikussal, az evangélikus egyház internet munkacsoportjának vezetőjével a világháló áldásairól és veszélyeiről

Mi az első élménye az internettel kapcsolatban?
1990-ben tudományos kutatóként dolgoztam Németországban. Akkor még csak kutatóknak volt elérhető az internet. Nem voltak honlapok, csak ímélezni lehetett. A külföldön élő kutatóknak volt egy levelezőlistája, s az 1990. őszi taxissztrájkról olyan pontos információkat kaptunk, mintha ott lettünk volna. Fizikus évfolyamtársaim zöme kint dolgozott; velük is ímélben tartottam a kapcsolatot. Akkor ebből a mai internetes világból még semmi sem látszott, csak egy hatékony kommunikációs eszköz, amely gyors és ingyenes.

Hogy emlékszik vissza egyház és internet „első közös lépéseire"?
1996 nyarán, Váralján volt az első Szélrózsa. Erre készült el önkéntes munkával, néhány lelkes fiatallal az egyház első honlapja. Ekkor még vidéken nem volt internet, így a honlapot letöltöttük egy számítógépre, és Szebik püspök úr autóján szállítottuk le. Még laptop sem volt természetesen, egy asztali gépet cipeltünk le. A hivatalos honlap 1997-ben indult el, 1998-ban tudtunk a Teológián elhelyezni egy önálló szervert. Az első fontos szolgáltatásunk a Fraternet volt. Az első és egyetlen levelezőlista a lelkészeknek szólt. Ők euforikus örömmel vették birtokba. Úgy fogalmaztak: „Egészen különleges, hogy úgy beszélgethetünk egymással az ország minden sarkából, mintha együtt kávéznánk vagy söröznénk." Körülbelül ötvenen voltak az első Fraternet-felhasználó lelkészek.

Volt-e ellenállás, hogy – kicsit eltúlozva – ez „az ördögtől való", és többet árt, mint használ?
Többen olvasták a Fraternetet, mint ahányan írták. Többek között olvasták a püspöki hivatalban is, ahol az egyik püspök utasítására kinyomtatva archiválták az összes levelet. Sőt előfordult, hogy egy-egy lelkészt behívott a püspök a különvéleménye miatt. Mindez ma már másképpen van. Két gondolat kapcsolódik még ehhez: ma sokkal nagyobb a véleménynyilvánítási szabadság. Másrészt, aki interneten posztol, az megtanulta, hogy bármilyen kicsi, zárt közösségnek írt levele is könnyen továbbmegy nagyobb körnek. Ezért mindig úgy kell fogalmazni, hogy az mindenki előtt vállalható legyen. Már akkor elkészült egy máig használatban lévő illemkódex az internet használatához (https://mailadmin.lutheran.hu/illik.html). Fontos lenne ezt ma is szem előtt tartani...

Biztos sok története van, amely bizonyítja: az egyház szolgálatát tekintve milyen hasznos ez a vívmány.
Rengeteg van, ezek közül most kettőt említenék. 2001-ben kerültünk lelkész feleségemmel Felpécre ifjú házasokként, ahol küszöbön állt a templomfelújítás. Tudtuk, hogy minden kicsi falunak rengeteg elszármazottja van itt-

hon és külföldön, akiket külön-külön nem tudunk megszólítani, de a magyarul és angolul elkészült honlap a világ minden táján élőkhöz eljutott. Ők is keresték a kapcsolatot a gyökereikkel, ezért Magyarországról és a tengerentúlról számos adomány érkezett a felújításra. A másik: 2004-ben készítettük el az *Online Hittan*t (Evangélikus Egyszeregy: egyszeregy.hu), amelyhez állami támogatást kaptunk. *Fabiny Tamás* akkori teológiai tanár szakmai vezetésével egy lelkészi munkacsoport írta a szövegeket. Az volt a cél, hogy a templomba kevésbé járókat meg tudjuk szólítani, röviden és velősen írva mindarról, ami a templommal, hitélettel kapcsolatban felmerülhet. A legviccesebb példa a kátéban talán ez: „Mennyivel tartozom, lelkész úr?" Ezt az anyagot széles körben használják a konfirmációs oktatásban a mai napig. Büszkék lehetünk rá, hogy az online hittant bemutattuk a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkárságának, akik, látva a praktikus anyagot, tervbe vették, hogy ők is készítenek hasonlót.

Manapság a lelkészek az istentiszteleti rendet, a kóruspróbát, a templomkert-takarításra való toborzást is a Facebookon hirdetik meg. Hasznos-e, hogy a közösségi médiát felhasználva mozgósít egy lelkész, vagy ez is az elszemélytelenedés felé visz?

Az elmúlt harminc évben az egyház szerepe a társadalomban jelentősen átalakult, és nemcsak az internet, hanem sokkal inkább a szekularizáció és a fogyasztói társadalom hatására. Az egyház *egy lett* a szabadidős programok szervezői közül, s csak egy szűk, elkötelezett réteget tud megszólítani. A célcsoportot is a közösségi médián keresztül éri el, mert ezen lóg mindenki éjjel-nappal. Paradoxon, hogy mégsem jut el minden információ mindenkihez, mert a Facebook önkényesen válogat. Mindenhonnan csak egy kicsit enged be a felhasználóknak. Ki vagyunk tehát szolgáltatva a nagy kék hálózatnak. A korosztályokat tekintve ma már gyakorlatilag mindenki az okostelefonját búvja. A fiatalok az anyatejjel szívják magukba, de az idősek is elsajátították az alapokat. Ők sokszor az utolsó virágcsokrot is lájkolják, legyen az akár egy vadidegen bejegyzése…

Vajon Jézus használna közösségi médiát? És Luther Márton?

Személy szerint Jézusban nem vagyok biztos, hogy használná. Neki a korabeli kommunikációs eszközök hatására is sikerült akkora tömeget mozgósítania, hogy menekülnie kellett előlük, mert túl sokan követték mindenhova. Jézusnak nem az volt a kihívás, hogy mindenkihez eljusson az üzenet – arra ott voltak a tanítványai –, ő inkább abban a szűk körben mutatott példát, mutatta meg, hogy kicsoda az Úristen. Luther? Nos, abban viszont biztos vagyok, hogy ő használta volna. A reformátor idejében ugyanis a nyomdai kapacitás nem bírta a hatalmas érdeklődést, amely a 95 tétel után kísérte a műveit. Luther humora és szókimondása is megállná a helyét a mai közösségi médiában.

Marcsi egyetemi lelkész Győrben. Kiderült, hogy az egyetemistákat kizárólag a Facebookon lehet megszólítani.

Hova lehet fejlődni még? Van-e, ami esetleg Önt is meglepte, hogy az egyház, egy gyülekezet hogyan tudja még jobban kiaknázni az ebben rejlő lehetőségeket?

A '90-es évek második felében benne voltam az európai szintű együttműködésben, 1999-ben Budapesten, a Teológián tartottuk az Európai Keresztény Internetkonferenciát. Ott sok külföldi kérdés, felvetés, elképzelés elhangzott. Akkoriban az kavarta a legnagyobb port, hogy van-e online istentisztelet, online gyónás. Lehet-e a szentségeket online kiszolgáltatni? Mára talán már mindenkiben letisztult, hogy ez így nem működik…

Lelkésznő a felesége – nyilván sokat beszélgetnek az internet áldásairól és ártalmairól. Ő szerencsés, hiszen házi informatikusa van. Milyen helyet foglal el az életükben az internet?

Marcsi (Bogdányi Mária – *a szerk.*) egyetemi lelkész Győrben. Kiderült, hogy az egyetemistákat kizárólag a Facebookon lehet megszólítani. Előtte egyikünk sem használta, Marcsinak ezért kellett regisztrálnia a közösségi oldalra. Ám így sem könnyű, mert az evangélikus hallgatóknak küldött eseményeket a túlnyomó többség szégyelli a barátai előtt, és nem osztja meg az ismerőseivel. Pedig csak úgy menne tovább az információ. A másik tapasztalatunk, hogy az utóbbi öt évben oly mértékben visszavonultak a fiatalok (ki sem lehet robbantani őket a szobájukból, csak nyomkodják a telefont), hogy az egyetemen sok világi közösségi lehetőséget is meg kellett szüntetni. Az egyetemi lelkész mozgástere végképp beszűkült.

Négy gyermekük milyen szabályok szerint internetezhet otthon?

Korlátok nélkül nincs nevelés. Ez különösen igaz a még nem felnőtt tizenéves korosztályra, akiket a közösségi média csillogása meghódít és magával ragad. Érzik ők is, hogy ez hamis kép a világról, de nem tudnak ellenállni. Azzal segítünk nekik, ha idejüknek csak egy részében használhatják a világhálót. Ez nálunk iskolaidőben, munkanapon napi három órát jelent. Este, tanulás után. Kemény harcok vannak, mert mindig kiderül, hogy mi az a fontos házi feladat, ami nem fér bele abba az időbe. Fontos, hogy mi, szülők is képben legyünk, hogy mit használnak a gyermekeink, milyen játékokat játszanak, milyen zenéket hallgatnak. Ezek nekünk ugyan nagyon idegenek lehetnek, de csak úgy tudunk beszélgetni velük, ha ismerjük a tartalmakat.

Mit gondol az internetes lelkigondozásról?

Az internet hőskorában, a '90-es években ez slágertéma volt. Mindenki erre kereste a lehetőséget. Az evangélikus honlapon a mai napig megvan erre a lehetőség, hogy bárki kérdezzen az ott elérhető lelkészektől. Manapság a lelkészi hivatalokba egyre kevesebben kopognak be lelki beszélgetésért, jó ta-

Azzal segítünk nekik, ha idejüknek csak egy részében használhatják a világhálót.

nácsért. Viszont a világban megvannak azok a helyek, ahol szükség van a szolgálatunkra. Marcsi az egyetemen mentálhigiénés lelkigondozóként nagyon sok fiatalt elér, akik nem mint lelkészhez mennek hozzá. Általában családi, kapcsolati problémával jelentkeznek. Róluk az derül ki, hogy senkivel sem tudják megbeszélni az életük legfontosabb kérdéseit. Itt nagyon sokat jelent, hogy van egy lelkész, aki lelkigondozóként útbaigazítást ad nekik. Épp most jelzett vissza egy fiú, akinek pániktünetei voltak, hogy a közös munka hatására fél év után minden tünete megszűnt.

Születhet-e hit, megtérés egy internetes bejegyzés, egy Messenger-üzenet hatására?

Minden lehetséges, hiszen a feleségemet is ímélen, interneten keresztül ismertem meg. Németországi ösztöndíjon volt, és írt egy ímélt a webmesternek (nekem), hogy vegye fel a Fraternetre. Majd elkezdődött egy beszélgetés, aminek egy év múlva házasság lett a vége. Immár tizenkilenc éve vagyunk házasok, és négy gyerekünk született. Sok minden elindulhat tehát bárkiben, ha megszólítja egy üzenet.

STIFNER-KŐHÁTI DOROTTYA

A digitális világ tízparancsolata

A közösségi média megjelenésének köszönhetően az online életünk szépen lassan összefolyt a valósággal. Órákig, sőt napokig tudunk bosszankodni egy-egy kommenten vagy poszton. A másfajta kommunikációs tér miatt levetkőzzük az alapvető kedvességet és tiszteletet, arctalanul sértegetünk vagy nyilvánítunk véleményt. Ezt felismerve *Justin Welby,* Canterbury érseke tíz jó tanácsot fogalmazott meg a digitális kor emberének. Az anglikán érsek arra szeretné ezzel felhívni a figyelmet, hogy online cselekedeteinkért is felelősséggel tartozunk.

1. Ne rohanj! Gondolkozz egy kicsit, mielőtt kommentelsz.
2. Gondolj arra, hogy ha valamit kiírsz az internetre, az örökre ott marad!
3. Ha egyházi dolgokról beszélsz, tedd világossá, hogy az a saját véleményed, nem feltétlenül az egyházé.
4. Ne bujkálj! Az anonimitással visszaélni nem szép dolog.
5. Óvatosan a személyes véleményekkel, amelyeket mások hivatalos közleménynek nézhetnek.
6. Vigyázz, mert a közösségi média közvetlen hangulatában nehéz a professzionális távolságtartás.
7. Ne ossz meg másokról képeket az engedélyük nélkül!
8. Ha valamit nem mondanál valakinek élőben, ne mondd neki online sem.
9. Tudj titkot tartani; ha nem vagy benne biztos, hogy elmondhatsz egy történetet, ne tedd.
10. Ügyelj a biztonságra, ne ossz meg magadról túl sok személyes információt!

Forrás: The Sun

Az interneten is őrizd a szívedet!

*Petőfi*vel mondhatnánk az internetre is: Minek nevezzelek? Isteni áldás, vagy ördögi találmány? Ne essünk ugyanis tévedésbe: ez is egy (sokélű) fegyver! Ez is katonai találmány! Eredeti célja az volt, hogy atomtámadás esetén se omoljon össze az amerikai hadsereg számítógépes irányítása. Ezért elosztott rendszert találtak ki: ha valamely földrajzi helyet csapás ér és semmisít meg, a hálózat tőle távoli részei azért épek maradhatnak. Nagyszerű védekezési lehetőség volt hát, hogy az információkat sok helyre eloszthatták. Jó kérdés, hogy ma nem éppen az-e a baj, hogy az információk számtalan példányra oszlanak – így a hálón sokfelé rombolhatnak.

Gondoljunk csak az álhírekre, tudományosnak tűnő téves „ismeretterjesztésre", még a legtisztábban szellemi tartalmakhoz is hozzáfűzött szalonképtelen kommentekre, vagy épp a legnagyobb közösségi oldalak által végrehajtott cenzúrára, az információkeresés közben lényegében kikerülhetetlenül ránk öntött, erkölcsileg vagy akár törvényesen is kétséges, (netán épp kétségtelenül) szennyezett tartalmakra, a személyes kapcsolatok visszaszorulására a virtuális kapcsolatok kedvéért, és így tovább. Ugyanakkor, ha a valódi hírek, információk hatékony terjedését nézzük, akkor pedig nagy áldás rejlik az internet „pókhálójában". Tanulhat, művelődhet az ember, információt szerezhet, kulturális és művészeti élményeket tapasztalhat meg, közösségi kapcsolatokat ápolhat.

Nem az internet a kérdés, hanem az eszközt használó, annak lehetőségeivel élő ember. Érett bölcsesség szükséges ahhoz, hogy a gyilkos mételyt helyett a gyógyító vitaminok hassanak át minket az internet használata során. „Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet, mert onnan indul ki az élet!" (Péld 4,23) **Merre visz a szíved, miközben a neten szörfözöl? Merre viszi a szívedet a világháló?** Elég erős-e a lelked, hogy ellenállj a fertőzéseknek, kórokozóknak, kísértéseknek?

A számítógépek világában fontos a tartalomszűrés. Ez nem pusztán informatikailag szükséges, hanem lelkileg is: „...mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg, a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok!" (1Thessz 5,21–22) Az internet sem kivétel. Jó ismerni az árnyoldalait, hogy először is magunk elkerülhessük, másodszor a ránk bízottakat is megvédjük. És jó ismerni az áldásait, hogy lelkileg magunk is épülhessünk általa, és a ránk bízottakhoz is eljuttathassuk...

Van egy olyan elosztott hálózat is, amely arra hivatott, hogy rém- és álhírek helyett a jó és valódi hírt szórja szét a világban. Az egyház mint Krisztus teste az ő főségében sok tagra bomlik, ezáltal behálózza az egész Földet – azért, hogy hirdesse a Feltámadottat. Vajon e tagok állhatatosan végzik feladatukat? A valóságos tér mellett a virtuálisat is kellően átszövi az egyház? Az egyház népe is kihasználhatja, hogy olyan tartalmakat hirdethet-posztolhat, amelyek aztán számtalan helyre osztódnak-szóródnak szét.

Egyáltalán nem mindegy, hogy belegabalyodunk a világhálóba, amely aztán ránk tekeredik és fojtogat, vagy e háló által is embereket halászunk...

Fotó: SzJ

SZAKÁCS TAMÁS

Napjaink függőség-járványa: a pornó

Körülbelül 2004 óta létezik nagysebességű internet. Azóta lehet online filmeket nézni vagy gyorsan letölteni torrentoldalakról. Az online pornóoldalak elterjedése és százmilliárd dolláros üzletté válása is ekkorra datálódik, noha maga az ipar már régóta létezik.

Az okostelefonok 2012-es elterjedése óta oda jutottunk, hogy bárhol, bármikor elérhetővé vált a virtuális örömszerzés eme sajátos formája. A statisztikák alapján az egyetemista korosztályban szinte minden fiú és a lányok harminc százaléka néz rendszeresen pornót. A keresztyén adatok sem jobbak. A gyerekek átlagosan tizenegy évesen látnak először felnőtt filmet. A pornónézés gyakorlata ilyen társadalmi elterjedtség mellett, ekkora mennyiségben eddig soha nem látott jelenség, amelynek a következményei beláthatatlanok.

Az izraeli kormány betiltotta a pornóoldalakat a Szentföldön. Az angolok korhatáros beléptető rendszert vezettek be az Angliából megnyitható pornóoldalakra. A spanyol kormány vezetője szintén meghirdetett egy ilyen tervet. Több amerikai állam szenátora „nemzeti egészségügyi krízisnek" nevezi a pornóproblémát. Járványról beszélnek. Egy láthatatlan, titokzatos járványról, amely alattomos módon szedi áldozatait. Aki nem lesz erősen függő, annak is eltorzul a szexről, intimitásról, örömszerzésről kialakult képe.

A pornó addiktív hatásának oka három szóban foglalható össze: anonimitás, hozzáférhetőség és ingyenesség. Gyakorlatilag semmilyen kockázatot nem jelent a fogyasztása, és semmiféle áldozatot nem kell hozni a megszerzéséért (nem kell érte fizetni, nem kell érte elmenni egy boltba). A pornó másik kulcsa az újdonság. Az interneten több százmillió órányi pornófilm érhető el. Több életen keresztül lehetne nézni napi huszonnégy órában anélkül, hogy ugyanazt a jelenetet vagy szereplőt kellene újra látnunk.

A PORNÓ ÉS AZ EMBERI AGY

A függőség kulcsa a dopamin, egy neurotranszmitter (ingerület-átvivő anyag), amely azért felelős az agyban, hogy legyen motivációnk és ingerünk, hogy küzdjünk a potenciális jutalmakért vagy a hosszú távú célokért. Tehát amikor vágyunk az édességre, vagy órákat ülünk egy számítógépes játék előtt, hogy a „következő szintet" elérjük, ha

reggel kikelünk az ágyból, hogy elmenjünk az iskolába vagy dolgozni, az mind a dopaminnak köszönhető. Nélküle nem lenne motivációnk, hogy bármit is csináljunk.

Kísérleti állatok agyában lekapcsolták a dopaminreceptorokat, és emiatt a patkányok olyan lusták lettek, hogy éhen haltak, annak ellenére, hogy volt étel a ketrecükben. Egyszerűen nem volt motivációjuk arra sem, hogy egyenek. A drogok, mint a kokain, heroin és a többi, mind a dopaminreceptorokra hatnak az agyban, mégpedig úgy, hogy extrém magas szinten stimulálják őket. Mivel az agy homeosztázisra, azaz dinamikus egyensúlyra törekszik, ezért amikor extra nagy adag dopaminingert érzékel, elkezdi ritkítani a receptorokat, hogy ne menjen át annyi inger. Ha túl alacsony a dopaminszintünk, az alábbi tüneteket fogjuk tapasztalni: fáradtság, álmatlanság, cukor iránti vágy, koncentrációs zavar, depresszió, hangulatingadozások, memóriakiesés, motivációhiány, alacsony libidó, stressz, kapcsolódási nehézség, szociális szorongás. A receptorok ritkítása azt eredményezi, hogy végül csökken az agyban a dopaminszint.

Az, ami természetes úton (tehát egyéb szerek bevitele nélkül) a legnagyobb mennyiségű dopamint ki tudja váltani a testünkből, a szex és az orgazmus. Ugyanolyan magasra emeli a dopaminszintet, mint a morfium. Csakhogy a kokain pár percig hat, a pornó ellenben jó sokáig, órákig képes ilyen magasan tartani a dopaminszintet. A probléma az, hogy ennek hatására változás következik be az agyi struktúrában. A MRI-n tisztán látszik, hogy a függő agy más szerkezetű, mint a normál agy. A pornófüggőség gyakorlatilag ugyanúgy kezelendő, mint az alkoholbetegek vagy a drogfüggők problémája.

A PORNÓ ÉS AZ EMBERI SZÍV

A Biblia világosan beszél arról, hogy az emberi szív csalárdabb mindennél, hogy jobban kell őrizni mindennél, hogy a szívből származik a paráznaság és a tisztátalanság. Az Újszövetségnek csaknem minden könyve figyelmeztet a paráznaság kerülésére.

Néhány ige a teljesség igénye nélkül: Mt 5,27–28; Mk 7,21–23; ApCsel 15,29; Róm 13,12–13; 1Kor 5,11; 1Kor 6,13; 1Kor 6,18; 2Kor 12,21; Gal 5,16.19; Ef 5,3–4; Kol 3,5–6; 1Thessz 4,3–5.7; Zsid 12,16; Zsid 13,4; 1Pét 4,3; Júd 7; Jel 2,14; Jel 2,20; Jel 21,8.

Keress támogatókat, barátokat, akikkel összefogtok!

A szívünk, vagyis a bensőnk, a létezésünk középpontja Isten képmása. A bűneset következtében sajnos Isten eltorzult képmása. Ez a torzulás abban áll, hogy önmagunkat helyezzük a középpontba. A szexualitás – Isten eredeti terve szerint – az önátadásról szólna, a nő átadja, megnyitja magát egy férfinak, a férfi pedig védő, ölelő karjaiba veszi a nőt, és átadja önmagát a nőnek, így lesznek ketten egy testté. Önközpontúságunk miatt a szexualitásunk is eltorzult és önközpontú lett, **már nem a másiknak való örömadásról szól, hanem a saját érdekeim, igényeim kielégítéséről.** A pornó és a pornónézés miatti önkielégítés pontosan ezt adja meg, tovább fokozva a torzulást. Tárgyiasítja a női testet. Erotizálja (játéknak tekinti) a párkapcsolati erőszakot. Magányossá teszi azt, ami alapvetően és lényegében társas. Unalmassá teszi a valós szexet. Függőséget okoz.

FÜGGÉS ÉS SZABADULÁS

Már több milliós azoknak a honlapoknak a látogatottsága, ahol függővé vált fiatalemberek segítséget keresnek. Számos honlap, könyv és videó szól arról, hogyan is lehet leszokni a pornóról. Az emberek akkor kezdenek segítséget keresni, amikor érzékelik, hogy már nem megy a valódi szex, merevedési zavarok jelentkeznek stb.

A tanács mindenhol ugyanaz: hagyd abba! Ne nézz több pornót! Tűzz ki egy célt: ne használd a laptopod és telefonod kilencven napig! Keress támogatókat, barátokat, akikkel összefogtok! Legyen elszámoltatási partnered, akivel brutálisan őszinték vagytok! Vagy még jobb egy csoport, ahol támogathatjátok egymást úgy, mint az anonim alkoholisták. Továbbá változtass az internethasználati gyakorlatodon!

De amit egyedül a keresztyének fognak ajánlani, és ami mindennek az alapja, az a bűnbánat. Lásd be, hogy pornót nézni bűn. Bűn Isten ellen, önmagad ellen, a jövőbeni vagy már meglevő házastársad ellen. **Bűnbocsánatot egyedül Isten kínál Jézus Krisztusban.** A bűnbánatnak ezért van értelme. A pszichológia csak most kezd rájönni arra, amit a keresztyének már évezredek óta mondanak: a bűnbánat felszabadít a teher alól, megtisztítja a lelket, új erőt és kezdetet ad. Minden a bűnbánattal kezdődik. A korábban felsorolt lépések csak ez után tudnak segíteni. Tehát én mindenkinek azt javaslom, hogy vallja meg a bűnét Istennek, aztán a házastársának, aztán a lelkészének vagy lelki vezetőjének, és kérjen segítséget. Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő, megbocsátja vétkeinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.

BAYER ÁRON
A szerző a Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség (MEKDSZ) főtitkára.

Internetes történet

„Tudod mit? Nézzük meg neten!” S a válaszra sem várva már nyomkodni kezdi a billentyűket két hüvelykujjal – amúgy tinédzseresen. (Hogy ezt hogy csinálják? Az még hagyján, hogy óvodáskor fölött a fiatalok már nem használják másra emberségünk e fontos fizikai jellemzőjét, vagyis a szembefordítható hüvelykujjat, de szinte hibátlanul és villámgyorsan be tudnak gépelni akármit, szemben mondjuk velem, aki nem kis bosszúsággal javítgatja unos-untalan a mutatóujjal lassan begépelt szöveget.) Először belépett a világhálóra, majd valamilyen keresőbe, onnan egy közösségi oldalra, majd már csak a nevet kellett beírni, és láss csodát: megjelent a kívánt személy kezdőlapja. Mindez egy nyári estén a Szent István-bazilika előtt egy kávézó asztalánál. Néhány perc alatt nyomára leltünk régi katonatársamnak, akivel több mint negyven éve nem találkoztam, s nem is hittem, hogy még egyszer beszélhetek vele, vagy ha úgy adódik, találkozhatunk is. Ettől kezdve már csak rajtam múlt, hogy mikor futunk össze Imivel, aki sikeresen azonosította magát – erre sajnos szükség van, sok a szélhámos a világhálón. Arra a kérdésre, hogy neki mit jelent a megadott szám (s itt a régi alakulatunk száma következett), csak ő tudhatta a helyes választ. Majd megjelent a fényképe is, ám ez alapján – az utcán például – aligha ismertem volna rá. Nem folytatom a részletekkel, kevés olyan áldásos oldalát láttam még a telefon és az internet találkozásának, mint akkor ott.

De igazat kell adni a szkeptikusoknak is. A mobiltelefon, a mobilinternet s egyáltalán a digitális távközlés sokszor veszélyes dolog. Unalomig ismételt példa a néhány éve Londonban elkövetett metrórobbantás, amely bánatot, keserűséget, nyomorúságot és halált hozott, s amelyet azért tudtak olyan profin, precízen végrehajtani, mert a robbanószerkezetet egy telefonnal hozták működésbe távolról. Nem hiszem, hogy készült ilyen felmérés, de ha megkérdeznénk a tragédiában érintettek hozzátartozóit a modern digitális eszközök használatáról, aligha kétséges, hogy nem a pozitív oldala jutna először eszükbe.

Ám szerencsére azért több a jó, a követendő példa. Hiszen mára a távközléstechnika eljutott arra a szintre, hogy nem csak beszélgetésre alkalmasak az intelligens készülékek. Nemcsak az internetre lehet bármikor és bárhol csatlakozni, hanem a különböző applikációkkal rengeteg felhasználást is el lehet érni, amelyek – veszélyeik ellenére – olykor kényelmesebbé, netán tartalmasabbá tehetik életünket. A lehetőségek széles skálán mozognak, a párkereső oldalaktól a múzeumi idegenvezetésig, de említhetnénk a közismert GPS-t is, amely figyelemmel kísérve az ember pillanatnyi helyzetét, előre kiszámolja, mutatja az útvonalat, navigálja az autóst; hogy az ezernyi tanfolyamról, tanácsról s az információözönhöz való hozzáférésről ne is beszéljünk. (El-elcsodálkozom, amikor fiatalok megérkezvén a villamosmegállóba, előveszik mobiltelefonjukat, s megmondják, hány perc múlva érkezik a villamos. Ettől persze nem kell kevesebbet várni, de valahogy mégis lenyűgöző.) De nem maradhatnak ki a felsorolásból a lelkileg sérült embereket segítő elsősegély-szolgáltatások, vagy a mostanra a gyülekezetek elérését jelentősen megkönnyítő, ma már szinte kötelező gyülekezeti honlapok sem.

Hol van hát az igazság? A fegyverek nem ölnek, szokták mondani, hanem az ember öl, vagyis az eszközt nem lehet hibáztatni a bűnért. Az eszköz valóban nem lehet bűnös, de kártékony igen. **A teremtett világnak ez a szegmense is – mint annyi minden más – ránk van bízva.** Lehet jól és lehet roszszul sáfárkodni vele. Sajnos a példák azt mutatják, hogy nem mindig a jót választjuk, ám azt hiszem, a változás feltartóztathatatlan. Mára már mindennapjaink részévé vált, s egyre nagyobb teret foglal el életünkben a digitális kommunikáció, a mobiltelefon vagy az internet. Rajtunk múlik, miként bánunk velük.

S engedtessék meg, hogy egy személyes vonatkozással hozakodjak elő. Az interneten van egy olyan oldal, felület, amelyet – számítógép előtt ülőként – én magam is gyakran megnyitok. A címe: Új fordítású revideált Biblia. Így is lehet Szentírást olvasni.

GYARMATI GÁBOR

Hit, hivatás, hobbi a neten

Mozgalmas korba születtem. Újságíróként – mai szemmel – jóformán a kőkorszakban kezdtem, s alig három évtized alatt a virtuális végtelen világba juthattam.

A Deák téri templom; a felvétel 1890. után készült.
Fortepan / Budapest Főváros Levéltára. Levéltári jelzet: HU.BFL.XV.19.d.1.07.046

A nyolcvanas évek elején a cikkeimet Erika írógépen kopogtam le. Amikor lapszerkesztő lettem, a szedők mellett ólombetűket rakosgattam a nyomdában: a szemem előtt állt össze a tepsiben a lap egy-egy oldala. A kezemet, ruhámat feketére színezte a nyomdafesték, az illatát ma is érzem.

A kilencvenes években, a *Nők Lapja* szerkesztőségében a munkatársak papíron, gépelve adták le a kéziratokat, amelyeket fehér fedőfestékkel javítottam. Ha kellett, részeket vágtam ki, s ragasztottam másik helyre, de gyakran előfordult, hogy a kéziratot újra kellett gépelnie a beíró kolléganőknek. A kilencvenes évek elején tanítottak meg a számítógépek használatára. Még hogy az én filctollamnál bármi gyorsabb lenne? Ugyan már! Nem örültem. Az ellenérzésem gyorsan elpárolgott, a computerek meggyorsították a munkát. Az e-mailen küldött leveleimre néhány perc alatt választ kaptam Vietnámból, Mauritiusról – bárhonnan. A gép időnként persze meg is tréfált, ha rossz gombot nyomtam meg, a kézirat örökre eltűnt...

Az internet számtalan új kaput nyitott meg. Kikutathattam, hová járt iskolába temesvári nagymamám. Örömmel nyugtáztam, hogy még ma is emlékeznek Csatádon (ma Románia) körorvosként szolgáló dédapámra a kitelepített svábok. Láthattam, hogy nézett ki a legendás *Hungária* nagyszálló, ahol anyai nagyapám volt tisztviselő, s milyen volt a Petőfi-tér 1934-ben, ahol Mami játszott kis barátnőivel.

Pisti bátyám családregényéhez (*Mi maradunk*, 2018, Jaffa Kiadó) unokabátyám, *Csaba László* a neten hozzáférhető fényképalbumot szerkesztett. Ebben sok más mellett olvashatom *Bacsinszky Barbara* ükanyám 1828. július 31-én kelt keresztlevelét, s megtudhatom, milyen volt az élet az Ibrahim utcában, ahol születtem az 1940-es években. **A netről töltöttem le azt a fotót is, amelyen látszik, hogy nézett ki a Deák téri evangélikus templom százhúsz évvel ezelőtt...** Csodának élem meg, hogy az íróasztalomnál ülve bepillanthatok a könyvtárak katalógusaiba, hogy elérhetők számomra a sok ezer kilométerre fekvő földrészek nagy könyvtárai, elolvashatom a világlapok legfrissebb cikkeit, megnézhetem a legújabb fotókat. Vagy épp a legrégebbieket, hiszen akár százéves újságokba is belelapozhatok.

Elolvashatom az igehirdetéseket, az evangélikus vonatkozású híreket, s bár a Bibliát könyv formában olvasom, utazás közben jól jön, ha egy-egy igeszakaszt az interneten is kikereshetek.

Édesanyám, *Jásdiné Gajárszky Magda* időskorában jelentette meg a verseit kis, karcsú kötetekben. Emlékszem, mennyire csodálkozott, hogy istenes verseit sokan olvassák, szeretik, fiatalok is. „De hogy került hozzájuk?" – kérdezte hitetlenkedve. „Hát megosztották a neten!" – válaszoltam. Csak mosolygott, hümmögött, és örült. Bár Mami kilenc éve nincs közöttünk, az Istennek és az internetnek hála, még ma is hitet adhat versein keresztül az embereknek.

JÁSDI BEÁTA

Nincs kapcsolat

Baj van a férfiakkal. Ezt már elég régóta érezzük, *Szabó Magda* már a hatvanas években megfogalmazta, hogy ő sehol sem találja az erős férfiakat, ehelyett erős nőket lát mindenhol, akik a hátukon viszik a családot, a munkát, mindent. Azóta eltelt közel hatvan év, és a helyzet mintha egyre rosszabb lenne. Rossz érzésünket a statisztikai adatok is alátámasztják: a fiúk sokkal rosszabbul teljesítenek az iskolában, nagyobb arányban buknak ki a középiskolából, mint a lányok, általános iskolában a „diszes" (diszgráfia, diszlexia, diszkalkulia) gyerekek nagyobb része fiú, a férfiak korábban halnak, mint a nők, jobban veszélyezteti őket az agyvérzés, a szívinfarktus, és akkor még nem is beszéltünk a függőségekről.

A virtuális kultúraváltás ezen a helyzeten nem segített, sőt. *Philip Zimbardo* és *Nikita D. Coulombe* magyarul *Nincs kapcsolat – Hová lettek a férfiak?* című könyvében (Libri, 2016) még vészesebb képet tár elénk. Zimbardo, a stanfordi börtönkísérlettel világhírűvé vált amerikai szociálpszichológus több tízezer fehér, középosztálybeli fiatal férfit vizsgált, többek között abból a szempontból, hogy miként hat a viselkedésükre az internetes kultúra, a gyakori számítógép-használat. Zimbardo véleménye kifejezetten tragikus, és ezt nem is rejti véka alá: a fiatal férfiak többsége ideje jó részében számítógépes játékokat játszik, majd ha ráun, néz egy kis pornót, és legtöbbször maszturbál hozzá. Zimbardo elég sommásan fogalmazza meg a véleményét: **az internet kiheréli a férfiakat.**

De mi is történik valójában? A férfi a történelem kezdeteitől harcra, versengésre van kódolva. Míg a nők leginkább a biztonságot keresik, addig a fiúk életeleme a kihívás, a veszélyes akciók megoldása, a bátorság, az erő, a kitartás, a szervezőkészség megmutatása vagy akár fitogtatása. Évezredeken keresztül az számított valódi férfinak, aki bírt ezekkel a sajátosságokkal, amelyeket leginkább különböző összecsapásokban, harcokban, fegyveres konfliktusokban tudtak kiélni. A világháborúk tömegpusztító fegyverei azonban bebizonyították, hogy ezek az erények a harcmezőn nem sokat vagy egyenesen semmit sem érnek. Egy atombombával vagy akár csak egy jól felszerelt tankkal szemben hiába vagy bátor, erős, hiába vagy a legjobb stra-

téga, ha nincs erősebb fegyvered, véged van. A második világháború után (legalábbis a nyugati fehér ember kultúrájában) beköszöntött békeidőszak és a nők munkába állása szinte feleslegessé tette ezeket a férfisajátosságokat. Megmaradtak „játéknak", s az elején ezzel nem is volt semmi baj, hiszen a sportok világában kiélhették a férfiak a belülről fakadó harci vágyaikat.

A férfiszerephez tartozó „harcos" tevékenységek egyre inkább áttevődtek a virtuális térbe.

A virtuális kultúraváltással azonban a férfiszerephez tartozó „harcos" tevékenységek egyre inkább áttevődtek a virtuális térbe. A mai világban a fiúk, a fiatal férfiak egy része már csak a számítógépes kihívásokban vesz részt, szinte kivonultak a valós világból. Ráadásul a válások magas száma és a pedagógusszakma elnőiesedése miatt a fiúk alig látnak férfiakat maguk körül. Sarkítva a dolgot: elképzelhető, hogy egy olyan kisfiú, akit egyedül nevel az édesanyja, csak a gimnáziumban kerül napi kapcsolatba valódi, hús-vér férfival, mondjuk a tesi- vagy a matektanár személyében. Így fogalma sincs, hogyan kell egy „valódi" férfinak viselkednie, nem tudja, milyen az egészséges párkapcsolat, mit jelent a házasfelek közötti szeretet, felelősségvállalás, vagy milyenek a szexualitás hétköznapi megjelenési formái. A férfias viselkedési formákat a számítógépes játékokból és a pornófilmekből tanulja el, amelyek köszönőviszonyban sincsenek a hétköznapi valósággal. Ezt nyilvánvalóan ő is látja, de nincs a tarsolyában olyan példa, amely működőképes lenne. Ezért aztán visszahúzódik, fél a lányoktól, nem mer kezdeményezni, fogalma sincs, mit lehetne egy lánnyal kezdeni azon kívül, amit a pornófilmekben látott. A férfivágy viszont egyre erősebb benne, ami nemcsak a szexuális kielégülés, hanem a győzelem, a siker felé is hajtja. **Tisztában van vele, hogy ezt a valós világban nem fogja tudni elérni.** Vagy ha igen, akkor nagyon sokat kell dolgoznia érte. Egyszerűbb hát bekapcsolni a számítógépet, és alfahímnek lenni a 3D-s játékban, majd könnyű kielégüléshez jutni egy pornófilm segítségével.

Zimbardo szerint a fiúk és a férfiak valóban olyan veszélyben vannak a virtuális térben, amelyekről eddig álmodni sem mertünk. Elveszítik férfiasságukat a valódi világban, és csak virtuális szerepekben lesznek képesek felmutatni a férfitulajdonságokat. Természetesen ez a borús kép nem mindenkire igaz, aki naponta bekapcsolja a számítógépet, és játszik rajta, vagy időnként megnéz egy-egy 18-as karikás filmet. Probléma akkor van, ha mindez olyan szokássá (később függőséggé) válik, amikor a valós világ már nem érdekli a fiatalt, mert beszippantotta a virtuális világ. Hogy mindez ne történjen meg, az a szülők és elsősorban az apák felelőssége, akiknek tudniuk kell követhető modellt élni a fiaik elé.

MIKLYA LUZSÁNYI MÓNIKA

Az internet fogságában

A világháló – sok más találmányhoz hasonlóan – egyszerre áldás és átok. Hogy mivé válik számunkra, az azon múlik, miként használjuk a mindennapokban, és hogy képesek vagyunk-e *nélküle* létezni. Az internetfüggőségről *dr. Szemelyácz János* pszichiátert, pszichoterapeutát, a pécsi székhelyű Integrált Drogterápiás Intézet vezetőjét, a Magyar Addiktológiai Társaság elnökét kérdeztük.

Hogyan tehetünk különbséget aközött, hogy valaki a munkája miatt vagy az aktuális élethelyzete okán tölt sok időt a világhálón, illetve hogy valaki valóban függő viszonyban van az internettel?

A különbséget az internethasználat céljában, motivációjában ragadhatjuk meg. Ha valaki, mondjuk, hosszú heteket tölt kórházban, és átmenetileg semmi más szórakozási lehetősége nincs, mint egy laptop vagy egy okostelefon, amelyen tájékozódik, játszik, levelet ír stb., akkor őt nem tekintjük internetfüggőnek. Mint ahogyan azokat a daganatos betegeket sem tartjuk ópiátfüggőknek, akik fájdalomcsillapítás gyanánt kapnak morfint, szemben azokkal a szenvedélybetegekkel, akik élvezeti cikként fogyasztanak kábítószert. Ugyanígy nem feltétlenül internetfüggő az az informatikus sem, aki egész nap a gép előtt ül; más kérdés, hogy a munkaalkoholizmus esete igenis fennállhat az esetében. Egy 2017-es kutatás során egyébként a megkérdezett fiataloknak nagyságrendileg a fele nyilatkozott úgy, hogy egy napnál többet nem tudna internet, okostelefon, illetve a kedvenc közösségi oldala nélkül eltölteni…

Valamiért vagy valami helyett csüngenek az interneten?

Az olyan viselkedési addikciók, mint a szerencsejáték-, a vásárlás- vagy a szexfüggőség, nem új keletűek; az internetes világ előtt, offline keretek között is léteztek. Nyilvánvalóan ezen tevékenységek online változata is kórossá válhat, de a világhálótól való függés lényege másban ragadható meg: a neten eltöltött idő ilyenkor a személyes kapcsolatokat helyettesíti.

Az úgynevezett okoseszközök azt az illúziót keltik bennünk, hogy élő dolgok, valódi partnereink a mindennapokban – és ezért az emberek egészen hosszan és egészen sok időt tudnak eltölteni a „társaságukban". Ráadásul azzal, hogy a mobilinternet mindig kéznél van, az érintett tulajdonképpen sosem marad egyedül, és így soha nem is unatkozik. Pedig az unalom nem csak rossz érzéseket válthat ki; arra is sarkallhat minket, hogy gondolkodjunk a magunk és a világ dolgain.

Léteznek hajlamosító tényezők? Kik válhatnak a legkönnyebben függővé az internettől?

Azok az emberek, akikre jellemző az elmagányosodásra vagy a másoktól való elzárkózásra való hajlam, a depresszív-szorongó lelkialkat, a frusztráció tűrésének alacsony szintje vagy épp a személyes kapcsolatokkal szembeni bizalmatlanság, nagyon rá tudnak kattanni az online eszközökre, mert azokon keresztül nagyobb biztonságban érzik magukat.

Problémás módon általában azok használják az internetet, akik egyébként is veszélyeztetettek, és akik világháló híján valami más addikcióba esnének bele: a zűrzavaros családban vagy szenvedélybeteg, netán mentális problémában szenvedő szülők mellett felnövők, a szociális hálóból kiesők, a nagyon szegény, nagyon leszakadó csoportok tagjai, akiknek az öningerlésre, az élménykeresésre nem nagyon vannak más lehetőségei.

Mi a megoldás: lekapcsoljuk a wifit, és ennyi? Vagy komolyabb terápiára van szükség a helyes, mértéket tartó internethasználat elsajátításához?

Egy ilyen lépés előtt mindenképpen számolni kell azzal, hogy ha valaki nagyon „össze van nőve" az internettel, akkor enyhébb formában, de hasonló tüneteket produkálhat, mint amikor egy szerhasználótól vonják meg a szert: feszültség, kötekedés, őrjöngés, majd magába roskadás, depresszió léphet fel.

Emellett azzal is tisztában kell lennünk, hogy a függő személy az internet nélkül teljesen védtelen, és kiszolgáltatott helyzetben van: fél a világtól, súlyos önismereti problémákkal küzd, nehézségei vannak az önreflektív működésével, és az érzelmi intelligenciája is fejletlen.

A sikeres terápia tehát részben egy komoly önismereti munka elvégzését jelenti. Emellett olyan „praktikus" dolgokat is el kell sajátítania az érintettnek, mint például hogyan strukturálja a napjait, és hogyan tudja offline eltölteni a szabadidejét.

VITÁLIS JUDIT

Fotó: SzJ

Zsebünkben hordjuk a börtönőrünket

Egy statisztikai felmérés szerint az amerikaiak 84%-a ébredés után rögtön az okostelefonját nézi meg. Az amerikai lakosság 34%-a úgy nyilatkozott, hogy nem tudná nélkülözni egy hétre sem a telefonját. Nálunk sincs ez másként. Az eszközből rabtartó lett, és megszületett egy új népbetegség, a digitális függés. A mobiltelefon és az internet rabszolgái lettünk. Miért?

Az ember a tárgyaihoz fűződő viszonyaiért is felelős. Egy kés is lehet hasznos eszköz vagy gyilkos szerszám. A kínaiak évszázadokkal korábban feltalálták a puskaport, mint mi, európaiak, és a „szent" keverékből ünneprontó lőfegyver lett. A nukleáris technika csodás erőforrásokhoz juttatta az emberiséget, mégis fegyver lett belőle, de ugyanígy a géntechnológiát vagy sok más találmányt, felfedezést is áldás helyett az átok eszközévé tette az emberiség. Kiderül, hogy hasznos eszközeink is átokká válnak, ha helytelenül használjuk azokat.

Ha az eszközből cél lesz, megszületik a bálvány, amely Isten és ember, ember és ember közé áll, és előhívja az önzés démoni szörnyét, amely kapcsolatokat robbant. Nem az eszköz az ellenség, hanem az emberben megszülető önzés. Az eszköz erősebbé tesz, de az erő lehet jó is és rossz is. Ha a tárgy uralkodik, meghal bennünk az emberség. Isten nem a pénz vagy valamilyen csodás feltalált eszköz ellen van, csak nem akarja, hogy a tárgyak rabszolgái legyünk. Amikor az eszközből cél lesz, az emberségünk sérül, mert elfelejtjük azt, hogy a tárgyak vannak az emberért, és nem az ember a tárgyakért. A tárgy jó szolga, de rettenetes úr.

Az internet, a mobiltelefon és a híradástechnika többi csodás eszköze a kapcsolatok építésére feltalált, kifejlesztett tárgy. Ha cél lesz, átveszi felettünk az uralmat. Isten önmagával és a másikkal, a teremtett világgal való közösségre teremtette az embert. Ennek az építése a feladatunk. Így kell művelnünk és őriznünk a világunkat. A bűn nem egyszerűen egy hibás cselekedet, hanem merénylet a másik ember, a világ és végső soron önmagunk ellen. A gépből státusszimbólum lesz, a tárgy értéke a mi szemünkben meghaladja az ember értékét, akiért a tárgy van. Megszerzése fontosabb lesz, mint az ember.

Jó eszköz az internet és az okostelefon, ha a kapcsolatépítés eszköze, de ha a személyes kapcsolataink akadálya, akkor nem összeköt a másikkal, hanem elválaszt tőle. Más lesz a szerepe, mint amire feltalálták. Az ember önmagát a másik ember tükrében ismerheti meg. A másiktól elválasztva, magunkba zárva megszűnünk igazán embernek lenni.

Mit lehet tenni? Helytelen lenne, ha nem használnánk, de az is, ha a tárgy használna minket. Hol van az arany középút? Hogyan maradhat eszköz az, ami eszköznek készült? Az indítógombbal nemcsak bekapcsolni lehet a gépet, hanem alkalomadtán ki is lehet kapcsolni. **Meg kell tanulni a böjtölést az okostelefonnal meg az internettel is.** A bibliai kor embere tudta, hogy a böjtölés nem koplalás. Nem az a lényege, hogy nem eszem, valamiről lemondok, mert szentebb akarok lenni, hanem felszabadulok a közösség építésére, a felebarát szolgálatára. Ézsaiás próféta így közvetítette Isten üzenetét: „Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a jogtalanul fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot!" (Ézs 58,6)

Fel kell találnunk a „telefonböjtöt". Tanulnunk kell, hogy Isten és a másik fontosabb, mint a tárgy, amely rabigába dönt. Ez a böjt tanít arra, hogy leoldjuk a tárgyak bilincsét, hogy felszabaduljunk az emberségre. Akkor lesz igazán hasznos az internet vagy a mobiltelefon, ha nem én szolgálok neki, hanem az lesz a szolgám. Ha összekapcsol, és nem elválaszt.

SZIGETI JENŐ

Az internet használata a gyerek- és ifjúsági munkában

KÉT ALAPTÉTEL

1. A keresztyénségnek minden korban az a legfontosabb feladata, hogy az evangélium üzenetét minél több emberhez eljuttassa a világba. Minden egyes hívő keresztyénnek és minden felekezetnek vagy egyházi közösségnek erre kell törekednie a saját lehetőségei szerint.

2. Az egyháznak és a hívő embereknek ehhez a szolgálathoz fel kell használniuk minden lehetőséget. Nem szabad eleve ördöginek és démoninak nevezni dolgokat, hanem meg kell vizsgálni, hogy miként lehet Istennek tetsző módon felhasználni őket.

Idetartoznak a modern korban az internet nyújtotta lehetőségek is, amelyeknek olykor démoni és lélekromboló hatásuk van, máskor viszont éppen léleképítők, és a missziónak áldott eszközei lehetnek, különösen az ifjúság körében.

EVANGÉLIUMI ÜZENET FIATALOKNAK A VILÁGHÁLÓN

Korunk nagy információs robbanását az internet jelenti, s érdemes elgondolkodni azon, hogy mennyire vagyunk készek felhasználni ezt a lehetőséget a fiatalok elérésében. A mai fiatalok – és egyre inkább a többi generáció tagjai is – rengeteg időt töltenek a számítógép előtt.

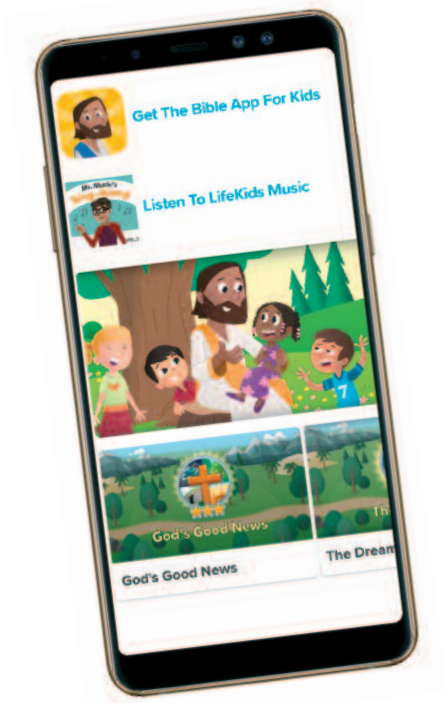

Ha valaki hírekre kíváncsi, vagy a másnapi időjárás érdekli, akkor nem tesz mást, mint hogy megnézi az interneten. Ezt teszi akkor is, ha utazni akar, és érdekli a menetrend, vagy hirtelen eszébe jut egy versrészlet, és olvasni szeretné a teljes szöveget. Így van ez akkor is, ha valaki el akar menni istentiszteletre, vagy igehirdetést szeretne olvasni vagy hallgatni. Ilyenkor az ember leül a gép elé, beüt néhány szót a keresőbe, és három másodperc múlva megvan a hír, a menetrend, a vers és az igehirdetés.

Istennek hála, mindezek mellett a világhálón ott van nagyon sok igényes, jól felhasználható keresztyén tartalom is. Nézzünk ezek közül néhányat!

NÉHÁNY ÖTLET, LEHETŐSÉG AZ INTERNETHASZNÁLATRA

1. Az internet használata egy ifjúsági közösség életében segítséget nyújthat a **közösségépítés és információközlés területein**. Jó, ha egy ifinek van Facebook-csoportja, ahol gyorsan el lehet juttatni az információkat, meg lehet osztani képeket az ifialkalmakról, táborokról, vagy éppen közre lehet adni videókat, gondolatokat.

2. A világháló számtalan lehetőséget nyújt az **ifjúsági és gyerekfoglakozásokra való felkészülésre**. (Például a Parakletos Könyvesház által üzemeltetett **hitoktatói tudástár:** www.kateteka.hu vagy a *Bibliai Felfedező*, amely egy feladatlap-sorozat négy korosztályi szinten: http://www.bife.hu.)

3. Nagyon jól használhatóak a **különböző keresztyén kisfilmek** egy-egy ifjúsági órán a beszélgetésekhez. (Például a *Biblia Projekt* sorozat.)

4. Főleg állami iskolai hittanórákon alkalmazható a **Gyermekbiblia-alkalmazás**, amely okostelefonokra és táblagépekre ingyen letölthető. Ebben nagyon szép animációk révén a gyerekek megismerhetik a Biblia történeteit. Érintéssel aktiválva animációk indulnak el, amelyek nagyon közel hozzák a 4–8 éves korosztályhoz Isten igéjét (life.church).

5. Kicsik és kamaszok között is nagyon jól használhatóak **a keresztyén könnyűzenei dalok**, sok olyat is találunk, amely feliratozott, így a fiatalok nemcsak hallgatói a daloknak, hanem együtt is énekelhetnek a zenészekkel.

AZ ÉLŐSZÓ EREJE

Zárásként egy nagyon fontos gondolat: a személyes igehallgatás, beszélgetés erejét soha nem helyettesítheti az internet világa! Fiatalokat megszólíthat, elindíthat, de a lelki elmélyüléshez szükség van személyes találkozókra is.

DEÁK LÁSZLÓ
A szerző a kispesti evangélikus gyülekezet lelkésze.

Minél többeket elérni

Örömhír az interneten

Ma már létkérdésnek számít, hogy a gyülekezetek, egyházi szolgálatok működtessenek olyan honlapot, Facebook-profilt, amelyen keresztül – saját tagjaikon kívül – a keresők és a világ felé is kommunikálhatnak. Amely vonzó, átlátható, az igével és a közösséggel való személyes találkozásra hívogat. Szolgálatunk, munkánk mindennapi segítője lehet a világháló és ennek eszközei, felületei.

Amikor a missziói központ munkatársa lettem, még találkoztam címlistákkal, instrukciókkal, amelyek a rádiós partnerekkel való kommunikációt, a műsoraink időben és a kért módon történő „leszállítását" segítettek lebonyolítani. Ide postázzuk szerdánként CD-lemezen, nekik így tudjuk feltölteni, de akár egy órát is igénybe vehet... Az utóbbi években már egy-egy kattintással, percek alatt továbbítható hétről hétre készülő műsorunk az azt sugárzó rádiók felé.

Vegyük a rádiós munkánk kiindulópontját: felmerül egy név, egy lehetséges interjúalany, és akár pár percen belül él a kapcsolat, szerveződik a találkozó a Messengeren keresztül. E-mailen nagyrészt azok is elérhetőek, akik egyébként nem „tették ki az arcukat" a netre, azaz nem használnak Facebookot. Egyszóval ritkul a telefonos kapcsolatfelvétel. A net adta kommunikáció során viszont (wifiközelben) ingyen egyeztethetünk, és oszthatjuk meg egymással írásban, visszakereshető módon a szükséges tudnivalókat, adatokat, információkat. Ezt akár útközben is megtehetjük telefonunkon, nem szükséges a számítógép előtt ülve időt töltenünk ezzel. Az élőbeszédben, a hanghordozásban, spontán szóbeli megnyilvánulásban rejlő többletet, annak emberi „finomságait" a személyes találkozás és az interjú során pótolhatjuk.

A rádióműsor elkészítése előtt és annak folyamán végig segítőtársam az internet. Kiegészítő tudnivalók a missziós szervezetről vagy említett gyülekezetről? Ráhangolódás korábbi interjúkkal, háttéranyagokkal, képek, illusztrációk? Zenei bejátszás az alany koncertjéről, igei gondolat bevágása egy gyülekezet vagy egyéb szervezet honlapján, illetve a YouTube-on található videóból? Nem okoz gondot így.

A kész rádióműsor hamar eljut az interneten keresztül az érintettekhez: rádiók, beszélgetőtársak. A *Lélekhangoló* evangélikus műsor az adásidejében nemcsak a rádiót az adott frekvenciára tekerve – Szombathely, Kolozsvár, Budapest vagy a többi érintett város körzetében – szól, hanem az interneten keresztül a világ bármely részén hallgatható, jó minőségben.

A beszélgetés felkerül a honlapunkra is, képekkel, tartalmi összefoglalóval, esetleg másik honlap ajánlásával. Amint ez elkészül, továbbítjuk a hírét sokak felé. Köztük vannak Krisztust és a szolgálatunkat jól ismerők, de távolabbi ismerősök, érdeklődő kíváncsiskodók, keresők is. Mi ez, ha nem misszió, amelyben az internet jó szolgálatot tesz? És jövögetnek a visszajelzések arról, hogy az elektronikus postaládába bepottyanó e-mail vagy a sok-sok facebookos érdekesség közé beékelődő hír, rádiómissziós link, ige, hívogatás éppen azt az üzenetet hordozta, amelyre vágyott az olvasója. Nem is beszélve arról, hogy legépelve, megszerkesztve tovább él nem online (internetes) felületeken is a hangban megosztott szó: a *Híd* magazinban, kiadványainkban, esetleg az *Evangélikus Élet* magazinban vagy egyházunk honlapján, az evangelikus.hu-n.

„Vegyük kezünkbe" ezt a korunk adta eszközt, és használjuk kreatívan! Engedjük, hogy az internet stabilan, egyszerűen szolgálja az evangélium céljait.

ERDÉSZNÉ KÁRPÁTI JUDIT

Mindig kéznél levő Biblia

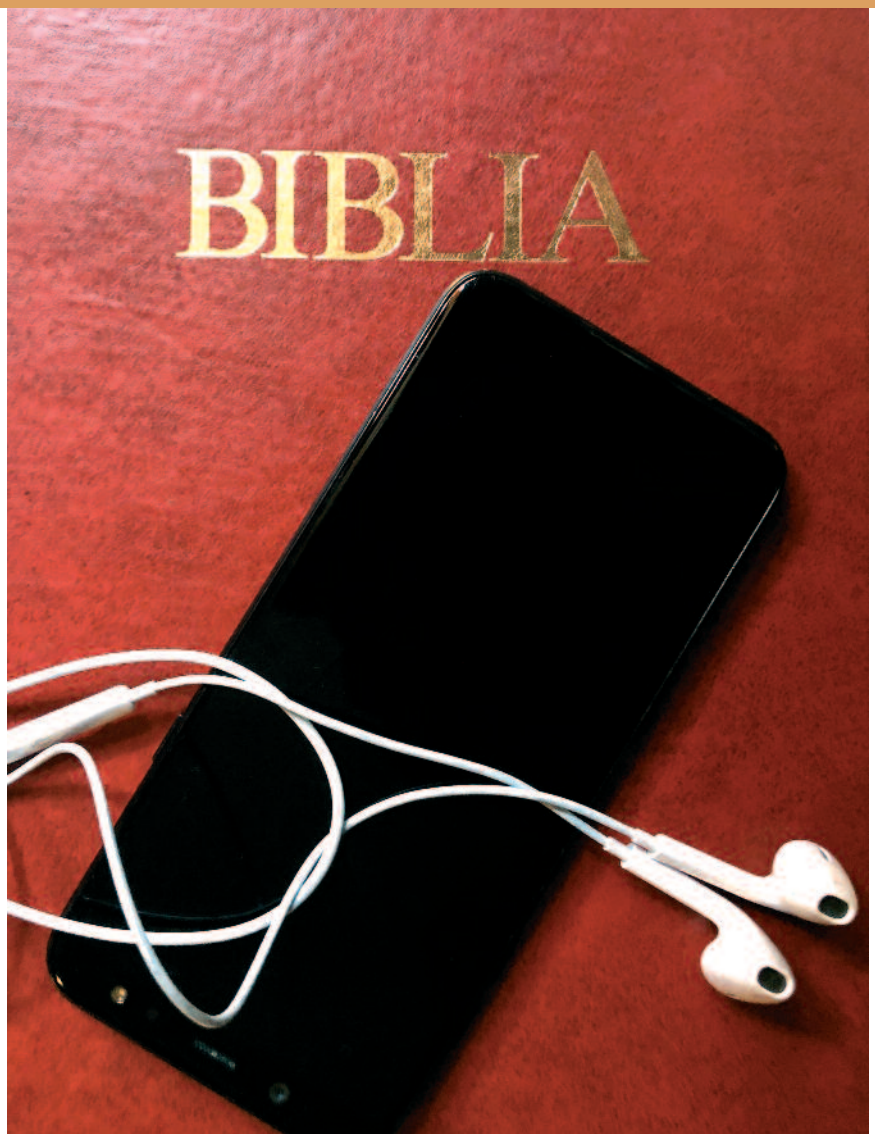

Az igazat megvallva, van ugyan bibliaolvasó *Útmutató*m, de ma már alig veszem elő. Helyette az okostelefonomat használom. A böngészőm könyvjelzői közé elmentettem az evangélikus egyházunk honlapján található *Napi ige* oldal címét. Ezen az oldalon olvashatom az *Útmutató*ban levő rövid igéket és igehelyeket egy rövid magyarázattal együtt. Még a Bibliámat sem kell elővennem, hiszen itt a bibliai igehelyek be vannak linkelve a *szentiras.hu* webes Bibliára, úgyhogy a megfelelő szakasz egy érintéssel megjeleníthető. Az okostelefon mindig nálam van, és még éjszaka az ágyamban is úgy olvashatom a Bibliát, hogy a villanyt sem kell felkapcsolnom.

Az okostelefonon nem csak a weben keresztül férhetünk hozzá a Bibliához. Mobileszközünkre számos olyan alkalmazást is találhatunk, amelyek segítségével mindig kéznél lehet a Biblia, és még internetkapcsolatra sincs szükség. Több tucat magyar nyelvű Bibliával találkozhatunk az alkalmazásboltokban, ahonnan a keresztyén tartalmú alkalmazások jellemzően ingyenesen tölthetők le.

Egy alkalmazás gyakran több bibliafordítást tartalmaz több különböző nyelven. Így könnyen megtalálhatjuk egy igeszakasz fordítását, amelyet a mobileszközünk képernyőjén olyanoknak is megmutathatunk, akik számunkra idegen nyelven beszélnek, és esetleg még az írásjeleiket sem ismerjük. **Mobileszközön nemcsak olvasni lehet a Bibliát, hanem hallgatni is, mert sokszor a felolvasott Bibliát is tartalmazza.** Érdemes kiemelni a Magyarországon a *Bartimeus Egyesület* által gyengénlátók és vakok között terjesztett hangos Bibliát, amely nem okostelefonon érhető el, hanem egyedi mobileszközön, ahol a kezelő gombok kitapinthatók.

Napi áhítatokhoz is hozzáférhetünk okostelefonos alkalmazásban (például Spurgeon: *Isten ígéreteinek tárháza; Csendes percek*; Cseri Kálmán: *A kegyelem harmatja*; evangélikus és református énekeskönyv). Az idősebbek által jól ismert *Hallelujah* énekeskönyv dalszövegeit is megtalálhatjuk az *Énekeskönyv* alkalmazásban. Zenét is hallgathatunk. Nekem a kedvencem az *Ez Az A Nap!* keresztyén könnyűzenei rádió, amelyhez van okostelefonos alkalmazás is. Bibliakvíz segítségével játékos formában ellenőrizhetjük bibliaismeretünket. Találunk az interneten gyermekbibliát, ahol interaktív animációk teszik a gyermekek számára vonzóbbá az egyes történetek leírását.

Munkahelyemen, a Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézetében (MTA SZTAKI) mi magunk is fejlesztünk ingyenesen alkalmazásokat, és ezek közt akad keresztyén tartalmú is. A *Gospel EVENT@HAND* alkalmazás a Solymáron évente megrendezésre kerülő Nemzetközi Gospelfesztivál látogatói számára készült. A *BOOK@HAND Ősképeskönyv* alkalmazás a mennyezetkazettás templomokat mutatja be, egyes táblaképek olvasatával és a hozzárendelhető igével együtt. A *BOOK@HAND BIDL* alkalmazást nemzetközi együttműködésben készítettük el bolgár ikonokat tartalmazó digitális gyűjtemény mobileszközökön való bemutatására. A *GUIDE@HAND Hercegkút* alkalmazásban pedig találunk egy hangos vezetett sétát a helyi kálváriára, amely Jézus szenvedésútjának minden egyes állomásához tartalmaz imádságot és éneket.

Az okostelefon csupán egy eszköz a kezünkben, amely egyaránt képes jót és rosszat közvetíteni. Rajtunk múlik, hogy áldássá válik-e az életünkben.

DR. SZKALICZKI TIBOR
A szerző informatikus.

Online Istennel

Nem tartozom azok közé, akik minden technikai újítást elsőként kipróbálnak. Sőt! Nehezen cserélem le azt, ami jól bevált. Így volt ez a telefonnal is. Körülöttem már mindenkinek okoskütyüje volt, és engem is győzködtek a váltásról. Az állandó internet-hozzáférés volt a leggyakoribb érv, amit azonban én nem éreztem létszükségletnek, de sokszor megkaptam azt is, hogy milyen ciki már az, ha egy lelkésznek nincs okostelefonja. Megjegyzem, én sosem voltam oda a menő, drága dolgokért. Végül mégis androidos telefont vettem, amikor a régi tönkrement, leginkább azért, hogy végre vége legyen a piszkálódásnak. Ennek egy éve már...

Én lepődtem meg a legjobban azon, mennyire megszerettem. Bárhol vagyok, a mobilinternet segítségével rákapcsolódhatok a világhálóra, és azóta rengeteg igehirdetést hallgattam a netről. Az elmúlt évben sok nehézséget éltünk át családommal. Nagypapám életének utolsó hónapjaiban sokszor voltam úton hozzá, és óriási ajándék volt, hogy a kocsiban mindig olyan igehirdetést dobott fel a YouTube, amellyel az Úr lelkileg felkészített a találkozásra és beszélgetésre. Sokszor elámultam Isten rendezésén, hogy ő pontosan azt mondja, amit hallanom – és nem ritkán továbbadnom is – kell.

Felismertem azonban egy csapdát is. A reggeli imaórámnak is eszköze lett a telefon. A Facebookon ugyanis sok jó áhítatos oldal van, amelyek kora reggel frissülnek. Olyan jó reggelente végigolvasni a kötetekben és a neten lévő igemagyarázatokat, és átélni, hogy Isten ezeken keresztül szól hozzám. Egy idő után azonban rádöbbentem arra, hogy valamikor megváltozott a sorrend: az áhítatok elé észrevétlenül belopakodott az e-mailek elolvasása, és megtört az a mély lelki kapcsolat, amely korábban reggelente megvolt az Úrral. Talán ezért is vált erőtlenebbé a napkezdő imádságom. Most már tudatosan figyelek erre: Isten igéje legyen az első – könyvben vagy okostelefonon –, minden egyéb csak ezután következhet!

Szóval az állandó internetelérésnek nagy haszna, hogy az igehirdetések, áhítatok által az okoskütyüt felhasználva tud minket Isten állandóan – akár útközben is – elérni, megszólítani.

Ami pedig a piszkálódást illeti: azóta megkaptam, hogy milyen ciki már az, hogy anyukám is majdnem megelőzött, hiszen látva az én elégedettségemet, nem sokkal később ő is váltott...

HULEJ ENIKŐ

Fotó: SzJ

Imádkozzunk!

„Az imádkozásban sokkal fontosabb az, hogy Isten beszél hozzánk, mint az, hogy mi beszélünk hozzá.” (Ordass Lajos)

„Az imádságban csak Istennel van dolgunk. Jézus nem veti el a közös és nyilvános imádkozást, de imaéletünk súlypontja az egyéni imádkozás (belső csendességben), különben csupán színészkedés az imádságunk. Menj be a belső szobádba, keresd a magányt, hogy mennyei Atyáddal egészen egyedül légy! A magányos imádság nélkülözhetetlen. Itt nemcsak a lélek beszél Istennel, hanem az Isten is a lélekkel. A titkon való imádságot Isten nyíltan jutalmazza. Aki sokat tartózkodik csendben az Úr előtt, az áldott ember. Fellépése határozott lesz, járása biztos, munkája sikeres. Minél kevésbé akar tündökölni az emberek előtt, annál inkább ragyog. Aki sokat imádkozik titkon, az erőt kap arra, hogy nyilvánosan is imádkozzék.”
Carl Eichhorn

Könyörögjünk
– a ránk bízottakért, egyházunkért, nemzetünkért, a világért;
– a világban folyó misszióért, az evangélium terjedéséért, az üldözött keresztyénekért!

Adjunk hálát
– mert amíg világ a világ, Isten szava hangzik, a megtérés lehetősége valóság;
– az internetért és más korszerű kommunikációs eszközökért, amelyeken keresztül eddig soha nem látott mértékben terjedhet az evangélium!

SZEVERÉNYI JÁNOSNÉ

Luther „médiamunkája”

Köztudott, hogy a 95 tétel néhány hét alatt egész Európába eljutott, vásárolták és olvasták az emberek. Maga *Luther* így beszél erről: „Úgyszólván tizennégy nap alatt végigfutottak egész Németországon. Ez megmozgatta az egész világot. Mert az egész világ panaszkodott a búcsúk miatt, különösen pedig Tetzel állításai miatt.” (Virágh Jenő: *Luther Márton önmagáról*, 102. o.)

Ma már, amikor egy perc alatt a világ másik részén van az üzenetünk, ez a tizennégy nap is hosszú időnek tűnik. De ne felejtsük el, hogy amíg egy-egy kódex elkészítése éveket vehetett igénybe, értéke felbecsülhetetlen volt, így nem juthatott bárki kezébe, addig Luther könyveit megvásárolhatták, és néhány hét alatt bármely írása kézbe adható, sőt újranyomtatható volt. Hogyan volt ez lehetséges? Úgy, hogy *Johannes Gutenberg* feltalálta a könyvnyomtatást, és 1454-ben kiadta az első nyomtatott könyvet, az úgynevezett negyvenkét soros Bibliát, száznyolcvan példányban.

S bár történelmietlen a kérdés, mi teológusként feltehetjük, és válaszolhatunk is rá: mi lett volna, ha nincs könyvnyomtatás? A történelem és az egyház Urának gondoskodó, bölcs tervezését látjuk abban, hogy mielőtt Luthert elhívta egyházjavító küldetésére, az iratok, könyvek, levelek nyomtatását lehetővé tette Gutenberg találmánya által.

Óriási segítséget kapott ezzel Luther. Vitairatai, amelyeket korábban csak néhány, a témával foglalkozó tudós olvashatott volna, ahogyan láttuk is, néhány hét alatt egész Európában olvasottak lettek, és válaszra indították az olvasót. A Szentírást német nyelvre fordítva hozzáférhetővé tette minden olvasni tudó ember számára. Így lehetővé vált, hogy a keresztyén ember naponkénti bibliaolvasóvá váljon, a Szentírás legyen hite és élete alapja. Az egyház népének katekézist írt, amelyet a családok kezébe adhatott, hogy belőle megtanulják a legalapvetőbb keresztyén ismereteket.

Luther a nyomtatott könyv áldásairól elragadtatással ír: „A mi időnkben már

könnyű olyan embereket nevelni, akik képesek az Evangélium és a katekizmus tanulmányozására. Manapság – a könyvek révén – nemcsak a Szentírás vált közkinccsé, hanem a legkülönbözőbb tudományok is. Így azután – hála Istennek – ma három esztendő leforgása alatt többet tanulhat az ember, mint régen húsz év alatt. Az asszonyok és a gyermekek is többet tudhatnak meg Istenről, Krisztusról a német nyelvű könyvek segítségével, mint annak előtte – ez az igazság! – a legmagasabb iskolák hallgatói, a kolostorok lakói, az egész papság…"

A könyv és az iratok nyomtatásban való kiadása mellett más eszközei is voltak Luthernek, amelyek segítségével hirdette a tiszta tanítást. A *Kis kátéhoz* például falitáblák készültek, amelyeket a korabeli oktatás szemléltető eszközének tekinthetünk. Ma is korszerű az a szándék, hogy a tanításban ne csak a hallásra, hanem a látásra is épüljön az oktatás. (Ma már azt is tudjuk, hogy minél több érzékszervet szólít meg egy-egy tananyag, téma, annál nagyobb eséllyel ragad meg a tanulók fejében, és válik stabil ismeretté.)

De meg kell említenünk a gúnyrajzokat is, amelyek Luther és a pápisták egymással szembeni álláspontját juttatták kifejezésre rövid, könnyen érthető, ironikus, karikatúrának is nevezhető formában. Természetesen ezek a rajzok a másik oldalt gúnyolják, miközben az egy hitvalláson levőknek egy tanítást adnak: mi így valljuk. Így a gúnyrajzok által bárki bekacsolódhatott egy vitába, és állást foglalhatott Luther tanítása vagy a pápa tanítása mellett.

Luther kiterjedt levelezéséről is szót kell ejtenünk, amely sokrétű kapcsolatairól tanúskodik. Számtalan címzettje volt leveleinek: családtagok, barátok, ellenfelek, diákok, támogatók. Számtalan témában írta leveleit. De minden levél, legyen bár mindennapi információkat tartalmazó vagy ellenvéleményt megfogalmazó, lelkigondozó vagy beszámolót tartalmazó, bemutatja Luther mély, Krisztus-központú, Szentíráson alapuló hitét és teológiáját.

Szemünk előtt mindig a lényeg legyen, Krisztus evangéliuma…

Személyes kapcsolataiban is gyakran beszél a számára fontos hitbeli kérdésekről – gondoljunk csak az asztali beszélgetésekre, amelyek megmutatják, hogy Luther benne élt gyülekezete, egyeteme közösségében, s így munkái is mindig életközeliek, kifejezésmódja az egyszerű ember számára is érthető.

Luther tehát – mondhatjuk bátran – **felhasznált minden rendelkezésére álló eszközt arra, hogy a számára fontosat képviselje, kifejezze.** Fontos volt számára, hogy megszabadítsa az egyházat a tévtanításoktól; fontos volt számára, hogy megvédje Szentíráson alapuló teológiáját az őt támadóktól; fontos volt számára, hogy mindig a Szentírás alapján prédikáljon és tanítson; fontos volt számára az egyház népének tanítása. Ezekből nem engedett. És ehhez jó segítség volt a könyvnyomtatás, a falitáblák, a gúnyrajzok és a levélírás is, de nem vált egyik segítség sem fontossá számára, ezek megmaradtak eszközöknek.

Példánk lehetne Luther ebben is, amikor modern korunk újfajta lehetőségeit alkalmazzuk szolgálatunkhoz. Szemünk előtt mindig a lényeg legyen, Krisztus evangéliuma, a tiszta tanítás és a közösségépítés, és ehhez, csakis ehhez, és ne önmagáért használjuk az internetet, a Facebookot, a levelezés mai formáit. Hiszen nekünk is azért adta Isten ezeket a lehetőségeket, hogy minél többféle módon hirdethessük Krisztust. Ő adjon ehhez bölcs szívet, megfontolt döntéseket.

ISÓ DOROTTYA

Kapcsolatok, hálózatok, információáramlás a Bibliában

Valaki egy vitában említette, hogy csodálkozik a Teremtő létét tagadókon. Használják azt az információáradatot, amelynek mélységei a technikai megfigyelőeszközök fejlődésével egyre inkább láthatók, hallhatók és mérhetők, és mégis elhallgatják az Informátort. Van információ Informátor nélkül? – tette fel végül a kérdést. Már a hittanórákon is tanítjuk, hogy az Isten nemcsak elrejtőzködő (Deus absconditus – „Deus offline"), hanem kinyilatkoztató Isten (Deus revelatus – „Deus online").

A kinyilatkoztatással Isten kapcsolatot kíván teremteni az emberrel. Sablonosan két nagy csoportra szokták osztani a magáról információt adó Informátor információit: igei kinyilatkoztatás és egyetemes kinyilatkoztatás.

Az egyetemes kinyilatkoztatás a Bibliában

Isten megismerhető a természetből

A 8. zsoltár megadja a belépési kódot. Innen kezdődik az a kapcsolat, amely a Biblia lényege. Az emberrel kapcsolatot kereső Teremtő elfogadása a belépési kód.

A Megváltó születéséről jövendöl az Írás. Érdekes módon mégsem az írástudók veszik észre a Messiás megjelenését, ők csak Heródes unszolására mutatnak utat Betlehem felé. Az a kommunikáció és dekódolás, amelyet a napkeletiek alkalmaztak, egészen célravezető volt. „Az egek beszélik Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat. Nap napnak mond beszédet; éj éjnek ad jelentést. Nem [olyan] szó, sem [olyan] beszéd, amelynek hangja nem hallható: Szózatuk kihat az egész földre, és a világ végére az ő mondásuk." (Zsolt 19,2–5a; Károli-ford.)

Isten megismerhető a történelemből

A bibliai történetek tele vannak a Történelem Urára utaló hírekkel.

Figyeljük meg, milyen isteni kommunikációsorozat húzódik meg az Egyiptomból való kimenekülés körül! Mindenképpen meg kell látnunk, hogy a tíz csapásban nem a fáraó és Isten szkanderezik, és csak a tizedik nekifutásra sikerül Istennek legyőzni a fáraót. A tíz csapás nem a fáraónak szól, hanem a kivezetendő népnek. A tíz csapás üzenet, és egy olyan kódolvasást tanít meg, amely lehetővé teszi a nomád körülmények között vándorló népnek a mindmáig a világ élhetőségét biztosító Tízparancsolat megfejtését, megélését már ott a pusztában is.

Isten megismerhető a lelkiismeretből
Az 51. zsoltárban a Lélek és a lelkiismeret révén jut el Izrael első embere az Istennel való kommunikálás egy speciális fajtájához, a bűnvalláshoz.

Igei kinyilatkoztatás, az Informátor leírt információi
Ritkán gondoljuk végig az írás csodáját. Anélkül, hogy belemélyednénk az írás kialakulásának történetébe, mai témánkhoz elég, ha általában elfogadunk egy észrevételt. Azt, hogy az írás mint információközlés, -terjesztés erősen meghaladta a korát. Úgy is fogalmazhatunk, hogy az írás mint a tartalomkódolás szellemes formája a régi korok technikai felkészültségéhez képest korán megjelent az emberiség történetében. Hiszen a kódolásos műveletek, az informatika tudománya csak a legújabb korban kezdett kibontakozni. Miért előzte meg a korát az írás? Miért találtatta fel az Informátor az információközlés eme formáját? Mert az Informátor közölni akart valamit a világgal, mert a kinyilatkoztató Isten stabil, maradandó eszközt keresett üzenete továbbítására.

Az írással a kapcsolatteremtés hálózatossá alakul. Hogyan? Úgy, hogy míg a beszélő szava elszáll, és csak azok hallják (például az ókori emberek), akik a helyszínen tartózkodnak, addig az írás a térben és időben egyre többekhez eljut. Esetleges másolások sorozata révén a térben és az időben elágazik; azaz hálósítható.

Az igei kinyilatkoztatás tehát eszközt használ, az írás, a kódolás furfangját, hogy az információ biztos, leellenőrizhető, hiteles legyen. Az írás tehát képes legyőzni a térbeli távolságokat, és számol a generációk egymás utáni váltakozásával. Üzenet-eszköz a tér és az idő hálózatán.

Sokkal inkább kéne csodálkozni az írás korai megjelenésén, mint amennyire tesszük, mert a mai csodált kódolási és informatikai robbanások megemelik az ingerküszöböt. Egyrészt öntelté és szűk látókörűvé válunk, másrészt a mai eredmények eltakarják az írás keletkezésének hallatlan koraiságát. Nem beszélve arról, hogy melyik tudós merne ma egy, az írás kialakulásával kapcsolatos szimpóziumon arról értekezni, hogy bár a Teremtő Isten adott mindent, de az írást megkülönböztetett figyelemmel és koraisággal adta az embernek.

Az igei kinyilatkoztatás kapcsán csupán érintőlegesen, de szólnunk kell a Biblia (az Írás) önértelmezéséről. A Biblia több helyen is szól önmagáról.

Az emberrel kapcsolatot kereső Teremtő elfogadása a belépési kód.

Leszögezi, hogy az Isten maga is ír! „És szólt az Úr Mózesnek: Jöjj fel én hozzám a hegyre és maradj ott. És átadom neked a kőtáblákat, és a törvényt és a parancsolatot, amelyeket írtam, hogy azokra megtanítsanak." (2Móz 24,12; Károli-ford.) **Nemcsak szól, hanem maga is ír.** Van, amit megírat, de a Tízparancsolatot maga írja.

Hogyan jut el az információ az azt rögzítő informálandóhoz? Nézzünk szembe a tényekkel! Hogyan írta le Mózes a teremtést? Van az informatikának egy művelete: a lekódolás. A teremtéstörténet lejegyzőjének, mielőtt a betűjelek kódjaira ültetné, azaz leírná a dolgot, nem okvetlenül hallucinálnia kell, vagy egy diktálást hallania. Le kell kódolnia a teremtett világot, látva az üzenetet: a Teremtő teremtett, és ma is teremt!

Életemben már sok teremtést feldolgozó elgondolást láttam, de a legmeggyőzőbb az volt, amelyet első látásra nagyon primitívnek találtam. A filmen egy Mózesnek öltöztetett ember egy rendkívül gyönyörű tájat néz, és ír. Közben odajön az unokája, akinek nemcsak az írás olvasását tanítja meg, hanem mutatja neki is a tájat. A természetből látszik a teremtés és a Teremtő.

A teremtéstörténet a Bibliában a természetből lekódolt információ. Nem kell hozzá „drótos kontaktus", elég egy „lelki wifi" erőterében lekódolni a látottakat. Sok természettudós azért nem a Teremtőt kódolja le a mikroszkópban vagy a teleszkópban látottakból, mert a belépési kódja eleve hibás. Mert tagadja az információkból az Informátort. Végzetes offline állapot alakul ki így sokakban. Ha nincs Informátor-kapcsolat, nem működik a kommunikáció.

„A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre." (2Tim 3,16; Károli-ford.)

A Jelenések könyve végén szerepel egy intés. A mai informatikusok nagyon jól tudják, hogy egy húsz karakteres kód nem működik, ha csak egy betűt is elhagyunk vagy hozzáírunk.

Futárok, próféták és látók, írástudók és íródeákok voltak a részvevői a bibliai híresztelésnek. Az üzenet átadásának eszközeinél fontosabb maga a tartalom, az örömhír, amely hallatlan rajongást vált ki: „Mily szépek a hegyeken az örömmondónak lábai, aki békességet hirdet, jót mond, szabadulást hirdet, aki ezt mondja Sionnak: Uralkodik a te Istened!" (Ézs 52,7; Károli-ford.)

GYŐRI JÁNOS SÁMUEL

Könyvajánló

Antonio Sparado: Cyberteológia – Hogyan gondoljuk el a kereszténységet a világháló korában?
Új Ember Kiadó, 2014

Ne álljunk meg a technika csodáinál, hanem értsük meg, hogyan változik a világ, és ez a változás milyen módon hat hitéletünkre. A technológiák nemcsak azért újak, mert eltérnek attól, ami korábban volt, hanem azért is, mert megváltoztatják a tapasztalatszerzés fogalmát is. El akarjuk kerülni azt a naiv elgondolást, miszerint ezek a technológiák a rendelkezésünkre állnak, de semmiben sem változtatják meg azt a módot, ahogyan felfogjuk a valóságot. Az egyház, valamint minden egyházi közösség feladata az, hogy elkísérje útján az embert. A világháló pedig visszafordíthatatlan módon integráns része ennek az útnak.

Megvásárolható a kiadó könyvesboltjában:
1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8.
Webáruház: bolt.ujember.hu

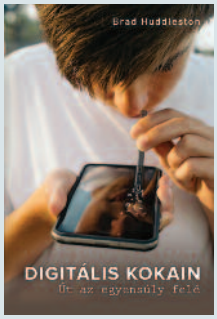

Brad Huddleston: Digitális kokain – Út az egyensúly felé
Immánuel Alapítvány, 2019

Egy igazi hiánypótló mű gyermekeikkel törődő szülőknek, hivatásukat felelősséggel végző tanároknak, oktatásban döntéshozóknak, pszichológusoknak és természetesen értelmes érvek fogadására kész fiataloknak.

Mi a különbség egy fél csík kokain és egyórányi videójátékozás között? Az agyunk szempontjából semmi. Mit tehetünk azért, hogy hatékonyabban tudjunk több feladatot végezni egyszerre? Az agyunk szempontjából semmit. Hogyan járulnak hozzá a tanteremben használt digitális eszközök az összpontosításhoz? Az agyunk szempontjából sehogyan.

A digitális világgal kapcsolatos tanácstalanságot, habozást és félelmet olyan tényekkel söpri le a színről Brad Huddleston *Digitális kokain* című könyvében, amelyek már az első oldaltól kezdve nagyobb biztonságot jelenthetnek saját magunk és családunk számára. Legyen szó játékról, pornográfiáról, internetes zaklatásról vagy az osztályzatok romlásáról, bepillantást nyerhetünk abba, milyen csodálatosnak alkotta Isten az agyunkat, és megérthetjük, hogyan viszonyul agyunk a robbanásszerűen fejlődő digitális kommunikáció világához, és hogyan tudhatjuk biztonságban a családunkat. Az okostelefon, tablet vagy számítógép hasznos segédeszköz lehet... vagy mégsem! Mi döntjük el. Brad műve pedig erőt ad ehhez a döntéshez.

Brad Huddleston nemzetközileg elismert előadó, tanácsadó, oktató és szerző a technológia és a kultúra lényeges témakörében. Egyetemekkel, iskolákkal, gyülekezetekkel és a bűnüldöző szervekkel összefogva tízezreknek tartott már előadást világszerte mind a jól alkalmazott technológiai eszközök előnyeiről, mind a technológiafüggőség irányába mutató, egyre erősödő áramlat veszélyeiről. Gyakori vendég a rádióban és a televízióban is, és ő írta a *The Dark Side of Technology: Restoring Balance in the Digital Age* (A technológia sötét oldala: Hogyan állítsuk helyre az egyensúlyt a digitális korban?) című könyvet.

Megvásárolható a könyvesboltokban és a kiadótól:
webshop.immanuel.hu

Rejtvény

Mi volt az a korabeli technikai feltétel, amely sokat segített az evangélium terjedésében az apostolok korában?

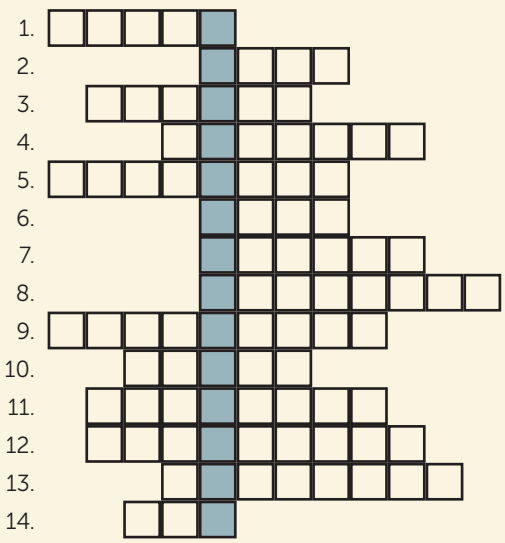

1. Törvényadáskor ennek a hangja hívta össze a népet.
2. Szárazűrmérték, főként gabona mérésére használatos.
3. A zsidók számára minden más vallási irattal szemben elsőbbséget élvező, posztbiblikus gyűjtemény.
4. Amikor Pál Bitíniába indult, ebből a népből származó férfi jelent meg neki látomásban, és kérte, hogy az ő hazájába menjen.
5. Lukács neki címezte evangéliumát.
6-7. A kettő együtt egy eszköz, amellyel Istentől „igen” vagy „nem” választ kértek az ószövetségi időkben.
8. Az az asszony, aki miatt lefejezték Keresztelő Jánost.
9. „Kisebb minden magnál, de ha felnő, fává lesz.”
10. A gázai úton megkeresztelte a kandaké kincstárnokát.
11. Pál levelei közül kettőnek is ő a címzettje.
12. Rabszolga, akit Pál hazaküldött a gazdájához.
13. Az Apostolok cselekedeteiben szereplő farizeus, aki a nagytanács előtt az apostolok védelmében mondott bölcs tanácsáról vált ismertté.
14. Kain és Ábel név szerint ismert testvére.

A helyes megfejtést a szerkesztőség címére várjuk:
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.

SZEVERÉNYI JÁNOSNÉ

Keresztrejtvény

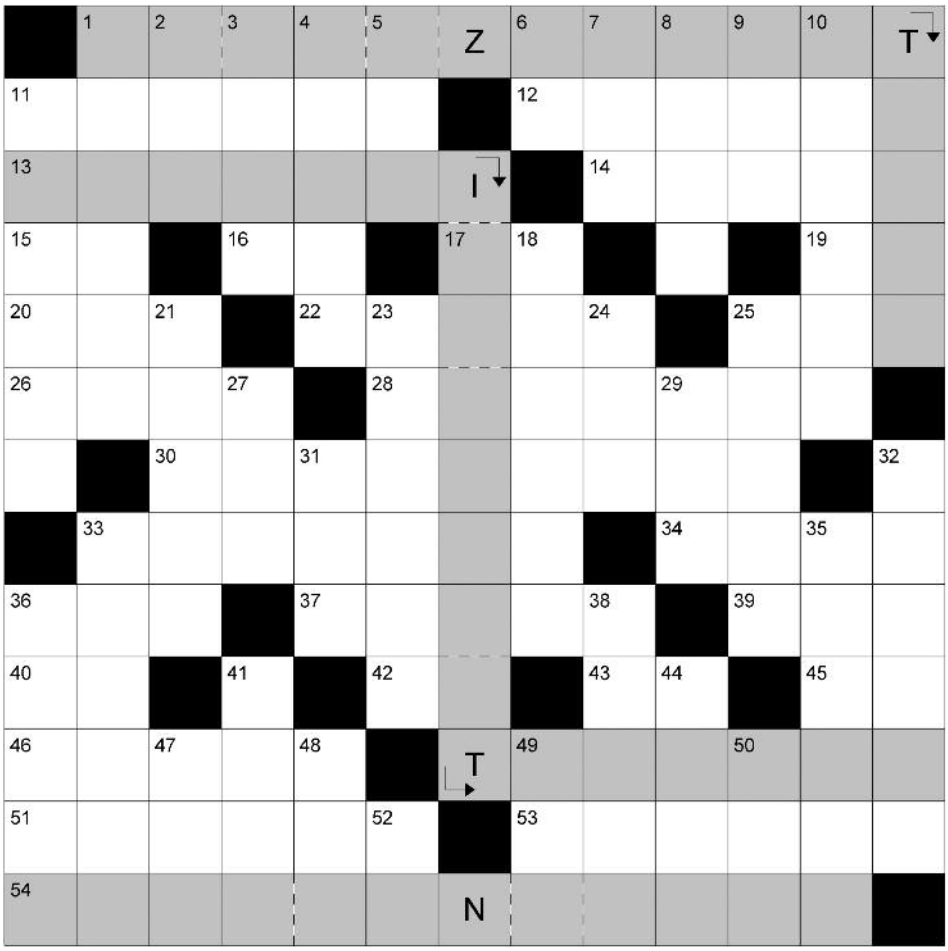

VÍZSZINTES

1. Az igevers második része. **11.** Község Nógrád megye északi részén. **12.** Kárpitozott ülőbútor. **13. Az igevers első része.** **14.** Város Oroszország központi területén, előző nevei: Hlinov és Vjatka. **15.** Attól kezdve! **16.** Ókori római pénz. **17.** Havas részlet! **19.** Szintén ne. **20.** Méhcsapat. **22.** Halánték jelzője lehet. **25.** Új-Zéland NOB-jele. **26.** Ájulásszerű állapotba kerül. **28.** Az albán főváros lakosa. **30.** Weöres Sándor versében őszi éjjel izzik a ruhája! **33.** A makacs ...; Jules Verne regénye. **34.** ... Réka; hazai öttusázó. **36.** Bírósági ügy. **37.** Almatiban beszélt nyelv. **39.** A világ egyik legnagyobb elektrotechnikai vállalata, székhelye: Frankfurt am Main. **40.** Angol férfinév. **42.** Részben vetít! **43.** Antonov gépe. **45.** Orosz weboldalcímek végén található. **46.** Bödőcs ...; Karinthy-gyűrűs magyar humorista. **51.** Utód, közvetlen vagy távolabbi leszármazott. **53.** A brit-holland Unilever vállalat tulajdonában levő dezodormárka. **54. Az igevers harmadik, befejező része.**

FÜGGŐLEGES

1. Ebédnél körbeülik. **2.** Íme, hollandul. **3.** ... kel; elindul. **4.** A tetejére pottyanó. **5.** Swiss Racing Team, röviden. **6.** Szekérderék! **7.** Helyez, tesz. **8.** Kelta eredetű női név. **9.** Kopasz, lombtalan. **10.** Hősköltéménnyel kapcsolatos. **11.** Hangaféle évelő törpecserje. **18.** Olasz város az Adige folyó partján. **21.** ... Zsombor; magyar színművész, 2016-tól a budapesti Örkény Színház tagja. **23.** ... Mater; középkori siralomének. **24.** ... Marino; európai törpeállam, Olaszország enklávéja. **25.** Lámek és Cillá leánya, Túbalkain húga. **27.** Földrengés sújtotta iráni város. **29.** Megye az USA Nevada államában, székhelye: Tonopah. **31.** Nyaraló. **32.** 39,5–40,6 °C testhőmérsékleten kialakuló betegség. **33.** Az egyiptomi alkirály hivatalos címe a török uralom idején (1914-ig). **35.** Porcelángyáráról híres Veszprém megyei város. **36.** ... Beurre; Nantes-i eredetű kekszmárka. **38.** Kis kés, bicska, jiddis szóval. **41.** ... Napoléon; francia polgárjogi törvénykönyv. **44.** Martin Andersen ...; dán író (1869–1954). **47.** Az egyik oldal. **48.** Kikötő. **49.** Kor. **50.** Taszít. **52.** Ford-modell.

Súgó: *CODE, EMHŐ, ENID, HALEF, KIROV, NEXÖ, NYE, PETIT, STABAT*

Készítette: Meleg Dávid

Ha Rómeónak és Júliának lett volna okostelefonja...

Fotó: SzJ

Sztereóban:
balról jöjjenek Júlia, jobbról Rómeó telefonos pittyenései és billentyűzési hangjai

RÓMEÓ
De pszt! A fény egy ablakban kigyúlt.
Az ott kelet, és Júlia a nap!
Süss fel, szép nap, és kergesd el a holdat,
Mi látva, hogy te szebb vagy nála sokkal,
Az irigységtől sárgul odafönt.
Ő az! Ó, ő az, ő, az én szerelmem!
Csak nem tud róla még.
Mond valamit, de nem hallom. Sebaj,
A pillantása szólít. Felelek.
Mit képzelek, hát nem hozzám beszél!
Ha szeme csillag volna fönt az égen,
Hát azt gondolnák szegény madarak,
Hogy felvirradt a hajnal hamarabb.
Hú, arcát most kezére fekteti.
Bárcsak lehetnék kesztyű a kezén
Arcához érni...

JÚLIA
Okostelefonnal a kezében
Egy szelfi az erkélyen, e májusi esten,
Gyorsan posztolom, hadd higgyék,
Szívem boldog és vidám!
Pedig gyötrődés és vágy emészt!
Menjen az Instára is, de előtte szűrő, hogy
Bőröm hamvas és pihent.
Az okostelefonját nézegeti
Jaj, Rómeó, mért vagy te Rómeó?
Ismerőseid közül távolítsd el apád,
változtass profilt,
Vagy hogyha nem, csak tudjam,
hogy szeretsz,
És én nem leszek Capulet tovább.

RÓMEÓ
Füleljek még, vagy válaszoljak erre?

JÚLIA
Te nem vagy ellenségem, csak a név
és a család.
Te te maradsz, akárhogy hívnak is.
Mi az, hogy Montague? Nem kéz,
nem is láb,
Nem arc, csípő, vagy más emberi testrész.
Vegyél föl más profilt!
Hisz mit tud egy név?
Amit az ember rózsának nevez,
Ha máshogy hívjuk, éppoly illatos.
S ha Rómeó nem volna Rómeó,
Ilyen édes, tökéletes maradna
A neve nélkül is. Szakítsd le címkéd,
Töröld családi képeid!
Mi nem tartozik hozzád, Rómeó,
S megkapsz cserébe engem.

RÓMEÓ
Jó csere.
Mondd, hogy szeretsz, és új profilt
veszek föl.
A Rómeóra már nem hallgatok.

JÚLIA
Ki vagy te?

RÓMEÓ
Egy szóval nem mondhatom meg.
A profilom, kedves angyal, gyűlölöm,
Mert neked ellenséged minden kép,
Melyen családom tagjait látod.
Miszlikbe tépném, hogyha írva volna.

JÚLIA
Fülem száz szót se hallott még
a szádból,
Facebook-profilodat mégis ismerem.
Hogy jutottál be? Mért jöttél? A kertfal
Nagyon magas, nehéz átmászni rajta.

RÓMEÓ
A szerelem röpített könnyű szárnyán,
Azt egy kőfal nem tartóztatja fel.
Messenger-pittyenés, telefonját előveszi a zsebéből, és megnézi

JÚLIA
Ki volt az?

RÓMEÓ
Anyám az, aggódik, merre járok e késői
órán,
S mikor érek már haza.
Válaszol

JÚLIA
Mit írtál neki?

RÓMEÓ
Hogy sétálni mentem a patakpartra.
Elteszi a telefonját

JÚLIA
Megölnek, hogyha meglátják, hogy itt
vagy.

RÓMEÓ
Messenger-pittyenés
Nem félek ezer kardtól, csak hogy veled
legyek.
Közben előveszi telefonját

JÚLIA
Ez meg ki volt?

RÓMEÓ
Anyám megint.
Válaszol

JÚLIA
Mit írsz neki?

RÓMEÓ
Egyedüllétre van szükségem, most hagyj!
Elteszi telefonját

JÚLIA
Rómeó, tudom, száz veszély vár itt rád,
de maradj még!

RÓMEÓ
Anyámnak írtam, hogy hagyjon,
és egyedül veled vágyom lenni!

JÚLIA
Az éj sötétbe vonja arcomat,
Különben elpirulnék szégyenemben,
Hogy meghallottad, mit beszéltem itt.
Tagadhatnék, az volna ildomos,
Hát nézd el, légy szíves, hogy nyílt
vagyok,
S ne hidd, hogy ez csak egy fellobbanás,
Amit leleplezett az éjszaka.

RÓMEÓ
A magasságos Holdra esküszöm...
Facebook-értesítés hang

JÚLIA
Most meg mi az?

RÓMEÓ
Előveszi telefonját
Like-ot kaptam a karneváli képemre.

JÚLIA
Én nem mertem like-olni, de megteszem
tüstént.
Előveszi telefonját

RÓMEÓ
Viber-pittyenés
Jaj, ez meg ki lehet?
Apám az, reméli, nem vagyok bajban!

JÚLIA
És ki like-olta képed az imént?

RÓMEÓ
Egy távoli ismerős.
Viber-pittyenés

JÚLIA
Ismerem őt? Verona szülötte?
Messenger-pittyenés

RÓMEÓ
Apámat nyugtatom, hogy aludjék már.
Közben pötyög a telefonon

JÚLIA
Jaj, ez Róza, az unokanéném,
Mit akarhat az éj közepén?

RÓMEÓ
Igen, Róza volt az, persze, hogy ismered.

JÚLIA
Ah, csak hogy nem tud aludni, és kérdi,
Fent vagyok-e még...
Oh, ha tudná, hogy szívem itt dobog
veled, Rómeó!
Facebook-értesítés hang, megnézi
Róza most like-olta előbbi szelfim!
Milyen kedves ez a lány!
Mit mondtál? Róza volt az, ki imént
like-olta karneváli képed?
Magából kikelve
Mit akar tőled ez a bestia?

KAR
A régi vágy kihalt, nyomába lépni
Sietve támad im új szerelem;
S ki még előbb oly szép volt, az iménti,
Most Juliához mérve fénytelen.
Most Rómeó szeret s szeretve van.
De iPhone-ja nem felejt, s Júlia érzésit
Kétely szövi be, hogy ami volt,
Tényleg elmúlt, vagy tart-e még...
S e fogságban, mely gúzsban tart
szívet, lelket,
A szerelem is csak vergődik, melyről
Mindeddig azt hinnők, mindent legyőz...

KIS FERENC BALÁZS

A Szentlélekről

Fotó: SzJ

Mint minden középrendes hívő, a Szentlelket hittanos közelítésben ismertem meg. A Szentháromság szép absztrakció, matematikai kirakós: az Atya szereti a Fiút, a Fiú szereti az Atyát, kettejük szeretete a Szentlélek, mely postagalambként röpdös köztük. Ez igaz, csak ha nem válik életté, odafenn marad az égben, biztonságos távolban. Jézus viszont megmondja a tanítványoknak: jó nektek, ha én elmegyek, mert akkor elküldöm a Vigasztalót, aki bátorít, segít, mutatja az utat és eltölt erővel.

Most mi vagyunk a tanítványok, így a mi napjainkban is feltűnhet a Szentlélek. Felnőtt megtérőként esküvőmön voltam elsőáldozó, aztán gyorsan peregtek az események, szép fokozatosan hatgyermekes családfővé váltam. Az imádság mindig fontos volt, Isten áldása zuhogott ránk, házunk lett a semmiből, kölcsönöktől, betegségektől, függésektől szabadított meg az Úr. Sok csodás dolog ért bennünket, de a Szentlélek tanácsadó voltát, azt, hogy mint mennyei GPS konkrétan tervezi az életünket, ennyire érzékeltük. Pár éve feleségemmel közel kerültünk a karizmatikus mozgalomhoz, ott tárult ki számunkra, miként működik bennünk a Lélek, még akkor is, ha nem tudatos, hogy éppen ő cselekszik.

Amikor átállok a Jóisten „üzemi sebességére", akkor válok igazán „lelkessé". Jó esetben száz százalékban. De mivel az ember nagyon nem jó eset, többnyire csak bizonyos százalékban tanulok meg engedelmeskedni a Szentlélek sugallatainak. Sokszor ezek az apró késztetések – például hogy elmondjak egy imát valamiért vagy valakiért – a sok teendőbe fulladnak bele, mert futok az óvodába a gyerekért, a postára befizetni a csekket. Naná, jó lenne imádkozni, de mikor? Ha meg is hallom a Szentlélek súgását, elfoghat a bizonytalanság: nem csak képzelődöm? Nem a saját ötleteimmel kérkedek, mintha Isten üzenetei lennének? Ezek a kérdések inkább az ellendrukker cégtől jönnek... Patás pajtás mindig igyekszik lebecsülni, szégyenbe hozni minket: ne már, nem képzeled, hogy a mindenható Isten ilyen lúzerrel dolgoztat, mint te? Hát igen, lúzer is vagyok, de hatalomba öltöztetett az Úr. Kedves gyermekének nevezett. Gyönyörködik bennem. Nem azért, mert jó fej vagyok. Hanem mert mindig ő szeret először.

Azt tapasztaltam, amikor sikerül kicsivel több belső békét, csendet teremteni az életemben, akkor sok más „bekiabálás" mellett inkább meghallom a Szentlélek szavát. Hogyan lehet ezt felismerni? A Szentlélek késztetése, ha valami összhangban van a Jóistennek az életemre vonatkozó tervével. Például eszembe jut, hogy imádkozzak egy kisbabáért, aki veszélyben van és lelkileg „örökbe fogadtam". Vagy felötlik bennem valaki, aki megbántott, és elkezdhetem őt áldani magamban. Mindennapi bizonytalanságaim, cikázó gondolataim közepette a Szentlélek apró nyilakkal lődöz szüntelen. Tényleg kormányozza az életemet. Ha hagyom.

Én persze szeretek méricskélni. Megteszem, ami még éppen elégséges, hogy besunnyoghassak a Mennyországba. Csak úgy, küszöb alatt. Ugyan, nem kell túlteljesíteni, stréberkedni, nem vagyok én szentfazék! A Jóisten viszont nem méricskél, önti bőven áldásait. Jól megrázott, túlcsorduló mértékkel ad, ha kérjük: küldd el, Uram Szentlelkedet, hadd szóljon belőlem! Erre önti csőstül. Ez biza nem elmélet, hanem felszabadító, lángra gyújtó tapasztalat... Csak engedjem, hogy szeressen, hogy munkálkodjon az életemben! Néha diszkrét mozdulatokkal terelget, máskor áradásokkal érkezik. Pompás „cég", mindenkinek forrón ajánlom!

LACKFI JÁNOS

Fotó: Raffay Zsófia

Ateista pszichológusból bibliai lelkigondozó

Dr. Veres Sándor Péter pszichológusprofesszor érdeklődése hosszú szakmai és tudományos karriert követően – megtérése után – a pszichológián túl a teológia felé fordult. 2005 óta a Baptista Teológiai Akadémia tanszékvezető egyetemi tanára és kutatóintézeti igazgatója. Krisztusra találása óta elsődlegesen Isten válaszait keresve boncolgatja az emberi lélek, gondolkodás és viselkedés folyamatait.

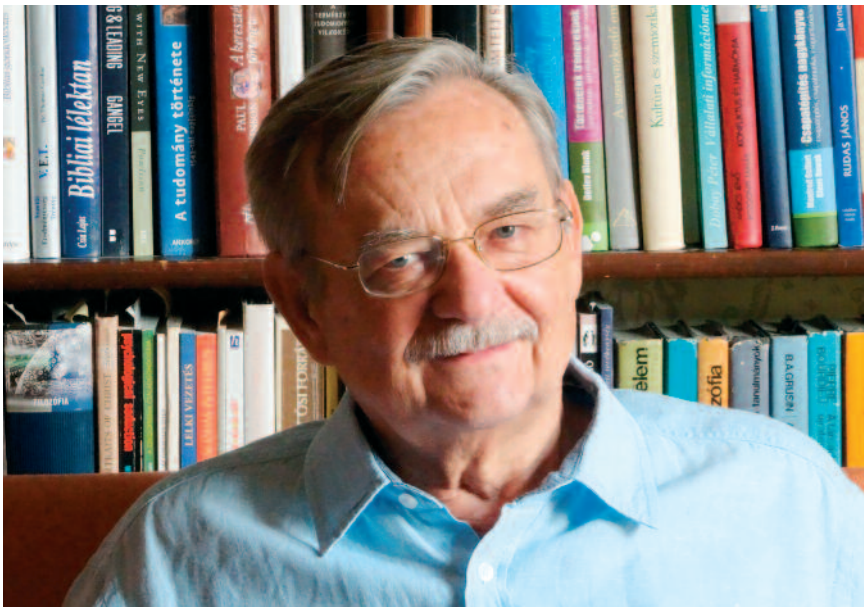

Önéletrajzában olvastam, hogy radikális pályamódosítás történt az életében, melynek nyomán a bibliai lélektan felé fordult. Mi okozta ezt a fordulatot?

Szintén pszichológus feleségemmel együtt éltük meg ezt a fordulatot a rendszerváltás táján, amikor a magyar társadalom is lelkiismereti és bizalmi válságba került.

Már fiatalon, a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium tanulójaként értek arra mutató hatások, hogy az önvizsgálat, saját lelkünk megismerése valamiféle kiutat kínál azokból a válságtünetekből, amelyek tömegeket neurotizálnak vagy tesznek depresszióssá. A kríziseket ki-ki a maga életében a kamaszkor tájékán vagy később bizonyára megéli. Ebben én sem különböztem. Ezzel együtt pályám 1974-ben a pszichológusdiploma megszerzésével reményteljesnek indult.

Volt istenhívő példa a családjában, aki nem az emberi megismerés, a tudomány útján, hanem más módon próbált hasonló lelki nehézségekből kilábalni?

Jóval később derült ki számomra, hogy igen, a dédanyám. Nagyapám – aki országos hírű, elismert író és politikus volt – egy hajdúsági cselédlánynak és egy nagygazda fiának romantikus szerelméből született, ám a férfi nem vállalta a gyermeket. A megesett cselédlánynak döntenie kellett, hogy az életet vagy a halált választja. Vállalja a gyermeket, vagy kútba ugrik sok sorstársához hasonlóan. Az életet választotta. Bibliához ragaszkodó, hívő református asszonyként nevelte fel a fiát. Később újságíró édesapámról érkezett számomra egy megdöbbentő hír. A falujában – ahová a válása után visszaköltözött – azt beszélték, hogy a halála előtt többször is látták őt sírni a református templomban. Engem ez nagyon megrendített, hiszen apámat kommunistának ismertem. Elgondolkodtatott, hogy mit keres ő a templomban. Ma úgy látom, hogy azoknak a felmenőinknek a megismerése, akik valamiképpen kapcsolatba kerültek Istennel, sokat lendíthet azon, hogy mi magunk is megpróbáljunk ebbe az irányba fordulni.

A rendszerváltás ténye megingatta a pszichológiába vetett addigi hitét?

A megingás, ha visszatekintek, már korábban megtörtént. 1982-ben Finnországban jártam tanulmányúton az MTA Pszichológiai Kutatóintézetének munkatársaként. A halpiacon sétálgatva megszólított egy fiatalember, hogy érdekel-e engem a Biblia. Helsinkibe mint marxista szociálpszichológus mentem. Mivel korábban nem nagyon jártam külföldön, azt éreztem, hogy ott minden működik, szabadság van, az emberek szeretik egymást. Talán ezért mondtam azt, hogy miért ne. Ekkor meglepetésemre elővett a táskájából egy magyar nyelvű Károli-Bibliát! Ez hét évvel a megtérésünk előtt történt. Mély nyomot hagyott bennem ez az esemény. A gyökeres változásnak az életünkben általában megvannak a jóval korábbi előzményei. Hazatérve aztán – ahogy fokozatosan gyengültek azok az erők, amelyek a régi életformát akarták mindenáron fenntartani – a belső vívódás lelkiismereti válságot idézett elő bennem. Rossz magatartásminták kerültek elő: depresszió, alkoholproblémák. Tehát akinek az volt a hivatása, hogy gyógyítson, segítsen, maga lett beteg.

A fordulat a 301-es parcella kopjafáinak faragása idejére esett. Egy ellenzéki csoport tagjai dolgoztak a kopjafákon a sógorom, *Koczogh András* fafaragó művészeti vezetésével. Megrendítő volt átérezni a sírkertben, hogy azt a múltat temetjük, melyért mindannyian felelő-

sek vagyunk, nem csak a politikai vezetőink. Az 1989. szeptember 20-át követő napokban, amikor *Cseri Kálmán* a pasaréti szószéken Jónás próféta könyvét kezdte olvasni, esett le a hályog a szememről. Megláttam, hogy mindent egyedül, Isten nélkül terveztem, és a „hajó", a család, a szakma, az egész életem Isten akaratával szemben indult el. Jézus helyettes áldozatának megértése és elfogadása hozta meg a sorsunk fordulását. A feleségemben az fogalmazódott meg a történet kapcsán, hogy hátha velünk is kegyelmes lesz az Isten, és megkönyörül rajtunk, hiszen még az állatokon is megkönyörült.

Ez a – talán korábban is ismert – jónási történet olyan mélyen és személyesen megérintette mindkettejüket, hogy Istenre bízták az életüket?

Pontosan így történt. A megtérés az értelem megújulásával járt, amiről Pál ír a Római levélben (Róm 12,1–2): ne igazodjunk ahhoz a gondolkodáshoz és életvitelhez, amibe beleszülettünk. Az ember alapvető státusza az Istentől elszakadt állapot. Abba születünk bele. Félünk Istentől, és rosszakat gondolunk róla. Ez a fajta félelem '89-ben teljesen eluralkodott rajtam, pszichiáterhez kellett fordulnom. Közben Isten kegyelme – két hónappal az evangelizációs alkalmat követően – olyan elementáris erővel ragadott meg bennünket, hogy mindketten átadtuk az életünket az Úr Jézus Krisztusnak. Megtagadtuk azt az életet, amit addig éltünk és már bűnnek láttunk. Sok ember számára elképzelhetetlen – mint ahogyan azelőtt számunkra is az volt –, hogy csak önmagunkat megtagadva válhatunk azzá, akinek Isten szán bennünket.

Mit tudnak segíteni a pszichiáterek, lelkigondozók, és mit tesz Isten? Isten nélkül nem történik áttörés?

A pszichiáter, a pszichológus a szakmája miatt olyan lelki megtapasztalások részese, melyek során kialakul egy védett státusz a tudás, az ismeret alapján. Szakmai felkészültsége segíti, hogy nyugalommal, együttérzéssel és racionálisan forduljon a betegéhez, és ezáltal átmeneti vagy tartós segítséget nyújtson. A hívő szakembernek azonban van lehetősége arra is, hogy Istenhez kiáltson, és mindkettőjük számára olyan védelmet és segítséget kérjen, ami reménységgel tölti el akkor is, ha ennek a következményeit a másik ember viselkedésén még nem látja. Önmagán belül történik vele valami, és az, ami benne történik, hosszú távon a másik emberre is hatással van. Nem ő teszi ezt, „csak" megkapja attól, aki minden embert a legjobban ismer, és tudja, hogy kinek mire van szüksége. A beszélgetéseknek légkörük van, mondhatjuk: „lelke van". Van ott Valaki. Ez olyan felismerés, mint az athéniak számára az „ismeretlen isten". A Szentlélek segíti a gondozót, eszébe juttat mindent, amire ott szükség van.

Egymás lelkigondozói is lehetünk a hétköznapokban úgy, hogy tudtunkon kívül is ott van a Szentlélek?

Erről meg vagyok győződve. Egy aszszonnyal beszélgettem agresszív, indulatos férjéről, akinek a viselkedésére ő meglehetősen rosszul reagált. Tartottam tőle, hogy ebből otthon továbbra is veszekedés, sértegetés lesz. Ekkor eszembe jutott, hogy két nappal ezelőtt láttam egy filmet egy arthritisben szenvedő, torzult kis fiatal nőről. A film azzal kezdődik, hogy bejelenti: nem szorul a családja segítségére, munkát fog keresni. Elmegy egy embergyűlölő, agresszív férfi mellé szolgálni, aki minden mondatával megalázza őt. Egy szó sem hangzik el Krisztusról, de ez a kicsinyke, sérült nő gyönyörű példáját adja a krisztusi viselkedésnek, ahogy szelíd, de határozott lelkületével megnyeri az elvadult, önmagából kifordult embert, és visszasegíti őt az életbe.

A Szentlélek segíti a gondozót, eszébe juttat mindent, amire ott szükség van.

A panaszkodó asszonnyal beszélgetve – a Lélek indítására – ajánlottam neki ezt a filmet. És mi volt a válasza? Éppen tegnapelőtt láttam! Két pillanat alatt lelki közösségbe kerültünk, melyet nem mi teremtettünk. A sokat szenvedett asszonykának a filmben Isten megadta azt a szeretetet, türelmet, együttérzést, ami megtörte a férfi kemény szívét. Ez Jézus Krisztus által lehetséges, ez egy másik világ, egy másik ország. Ez az ország itt van, közöttünk van, lehetne benne élni! Ilyen értelemben észrevehetjük a Szentlélek jelenlétét az utcán, a villamoson, a liftben, bárhol – ha keressük, ha figyelünk rá.

Mit takar a bibliai házassággondozás fogalma? A *Pálhegyi Ferenc* vezette csoportban részt vett ilyen szolgálatban.

A bibliai szellemiségű segítő a Biblia antropológiájából és a Szentháromság átgondolásából, valamint a keresztény hit megéléséből fakadóan tud olyan lelkületet, szellemiséget közvetíteni, amit ő is kap. Magam is átéltem, hogy a Bibliára alapozva hogyan alakította át Isten a gondolkodásomat és életvitelemet.

A házasság legfontosabb tétele ebben a szemléletben az, hogy az Isten egy. Az Isten hármas személye a Bibliában a legkülönfélébb helyzetekben tesz bizonyságot arról, hogy az ő személye egy. A házasságban a kettőnek kellene egynek lennie, egy testnek, ám ez csak a harmadik által lehetséges. Ha bennük (már) nincs ott az Isten Lelke, a harmadik, aki teremtette, összetartotta és védte őket, akkor ez a két fél nem tud egységre jutni.

Gondoljunk Jézus Krisztus szüleire. Annak ellenére, hogy a hagyomány, a vallási előírás szétszakította volna őket (meg kellett volna kövezni Máriát), Isten egybetartotta kettejüket. Gábriel, az angyal, a küldött azt mondja: „Ne bocsásd el őt! Ne tedd azt, amire a hagyomány kötelez!" Ha József enged a küldöttnek, akkor a Lélek vele van. Akkor Isten harmadik személyként jelen lesz a házasságban. Csak ő tud egységet teremteni.

Sokan úgy gondolják, hogy csak a mélységben lévő embereknek van szükségük Istenre. Mennyire igaz ez lélektani szempontból?

Mi lehet ennek a gondolkodásmódnak a mélyén? Az ember elveszettsége és magánya, ami érzéketlenséggel van beburkolva.

Aki ezt megfogalmazza, talán valahol mélyen egy problémát hordoz?

Ez védekezés az Isten nélküli élet ürességével szemben. Magam is átéltem '89-ben, hogy semmi nem tudott megnyugtatni, csak az, hogy órákon keresztül olvastam a Bibliát, miközben azt éreztem, hogy az átmos, menedék, és jó érzés benne lenni. A kérdést felvető

emberben nyilván az a gondolat van, hogy ez teljességgel lehetetlen. Gondolkodása lezárt, dogmatikus, ami képtelenné teszi arra a nyitottságra, hogy „ezen gondolkodni fogok".

Sok ember ösztönösen figyel, figyeli, hogy a keresztyén azt csinálja-e, amiről beszél. Ez nekünk rosszul esik, mert olykor kiderül, hogy nem. Aki a másik oldalon van, például azt fogja látni, hogy én kétségbeesetten kapaszkodom a Bibliába, mert egyébként szétesnék. Nehéz bevallani – de lehet, hogy érdemes megkockáztatni –, hogy teljesen igazad van: ha engem az Isten nem fog meg, akkor szétestem. Abban is igazad van, hogy ez a görcsös kapaszkodás és bizonyítási kényszer azt jelzi, hogy én valamiben – vagy lehetséges, hogy sok mindenben – egyáltalán nem az Isten útján járok, ezért vagyok görcsös. A szembesítés segíthet a helyreállásban.

Melyik ige az, amelyik az utóbbi időben fontossá vált az Ön számára?

József történetében olvashatjuk: „A kút üres volt, nem volt benne víz." (1Móz 37,24b) József nagyon várt, nagyon szeretett gyermek volt, de a szülők elfogultsága a testvéreiben ellenérzést és haragot keltett. A dolgot tetézték az álmai, melyeket dicsekvésnek véltek.

József élettörténetének fontos momentuma, hogy hatéves volt, amikor az egész rokonság – köztük az apja – leborult Ézsau előtt. Mindenki rettegett, és ezt a gyermeknek is át kellett élnie. És mi történt az álmában? A testvérei kévéi leborultak az ő kévéje előtt. Ez kijelentés, az egész család bajára orvosság, melyet mindannyian félreértettek, mert Istentől távoli életvitelbe keveredtek. Jákób képtelen volt ezt a családot egységben tartani, mert csaló, Isten irányában félszívű volt. József – éppúgy, mint az apja – gyanútlan volt, semmit sem észlelt a testvérek ellene irányuló összeesküvéséből. Az önhitt embert érzéketlenség védi, ami nem enged be olyan információt, ami ezt a magabiztosságot megrendítené – mert az már az Istennek való engedés lenne. Testvérei meg akarták ölni őt, végül kútba dobták. József beleesett a kútba, és ott vette észre, hogy a kútban nincs víz. Ez azt jelentette, hogy van remény. Midjáni kereskedők találtak rá, eladták őt az izmaelieknek. Mire ébredezni kezdett a testvérek lelkiismerete, addigra már a kút üres volt. Az egész családot nyomta a gyilkosság terhe, amíg József fel nem fedte magát. Ez a család egy rablóbanda! Ebből egységet alkotni?! Isten megteheti! József az álmon keresztül előre megkapta, hogy mi lesz, de ahhoz neki előbb meg kellett változnia, szenvednie kellett őértük is.

Az Isten igéje új élet lehetőségét adja, és reményt ébreszt. A kútban nincs víz! Még élünk!

ERDÉSZNÉ KÁRPÁTI JUDIT

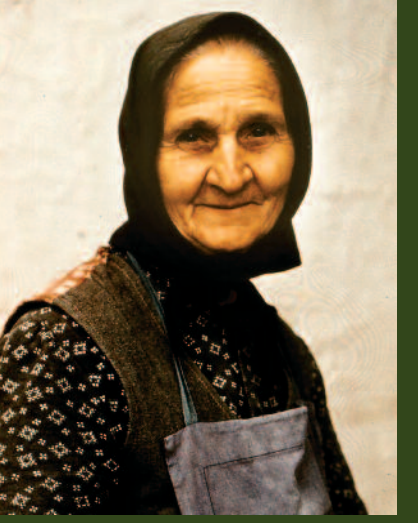

Fotó: SzJ

Sík Sándor

Imádság humorért

Csorgattál hitet fejemre,
(Vajha frissen őrzeném!)
Koszorúztál kegyelemmel
(Volna fogytig bár enyém!)
Hetven éves fiatalnak
Még valami kellene:
Humort, humort önts szívembe,
Meghallgatás Istene!

Nézni tanulj, vaksi lelkem,
Míg csak meg nem láthatod
Emberben az angyal-embert
És az ember-állatot.
Egy szemeddel egyet látni,
Másikkal a másikat.
Nagy az Isten vadaskertje,
A mennyország tágasabb.

Egybelátni mind a kettőt
És eggyé ölelni át:
Erre kérd, míg kérheted még
A Szentlélek humorát.
Több ez, mint távolbalátás,
Közelnél is közelebb,
Ez tanít meg mosolyogni
Szenteket és bölcseket.

Hát az öreg, aki hordoz
Harminchárom nyavalyát
S kétszer annyi gyengeséget,
Honnan vegye mosolyát?
Honnan erőt elviselni,
Kinevetni önmagát,
Megmaradni emberszinten
Éjek éjszakáin át!

Nincs itt más, mint bölcsnek lenni,
Ha csak egy hüvelyknyinek,
Semmi más, csak szentnek lenni,
Ha csak egy babszemnyinek.
Uram, egy babszemnyi lélek
küldi Hozzád sóhaját:
Csorgasd cserepes ajkára
Öregeid humorát.

Uram, nem ezt beszéltük meg!

Megtaláltad a Megváltót: mész vele az úton, egyik csoda a másikat követi, majd hirtelen paff, minden reményed oda, mert Krisztust elítélik és megfeszítik. Az egyik pillanatról a másikra elpárolog az összes álmod. Hiába volt minden?

Gyakran bele tudok esni abba a hibába, hogy meseként kezelem a bibliai történeteket. Olyan sokszor hallottam már egyik vagy másik igeszakaszt, hogy könnyen el tudok távolodni tőlük, és nem gondolok bele, hogy igaz történetekről és hús-vér emberekről van szó bennük.

Nemrég olvastam *Henryk Sienkiewicz* híres regényét, a *Quo vadis*t, amikor belém csapott a felismerés – úgy, ahogyan talán még sosem –, hogy Jézus feltámadása tényleg megtörtént! Persze ezzel eddig is tisztában voltam, de először képzeltem bele magamat az apostolok helyzetébe. Az egész életüket feltették Jézusra, szó nélkül követték őt, látták a csodáit, teljes szívükkel hitték, hogy ő az! Végre megtalálták a Szabadítót, mámoros boldogságban mentek utána és tettek meg mindent, amit mondott – aztán mi történt? Végig kellett nézniük, ahogyan a reményeiket a szemük láttára felszögezik a keresztre. Talán még akkor is hittek és reméltek valamiféle csodát. A szemük látta, de az elméjük nem volt képes befogadni a történteket. Talán Jézus utolsó leheletéig várták, hogy: na, most! Most megnyílik az ég, lejönnek az angyalok, Jézus leszáll a keresztről, így kell lennie, hiszen ő a Messiás!

De nem történt semmi. Jézus kilehelte a lelkét, és ezzel hatalmas sötét felhők szálltak le az apostolokra. Nem értették. Három napon keresztül őrlődtek, várták a csodát, vagy nem is vártak semmit, egyszerűen megpróbálták feldolgozni a tényt, hogy akit Megváltónak hittek, az meghalt.

El tudjuk egyáltalán képzelni, hogy mit éltek át az alatt a három nap alatt?

Az igazság az, hogy ez a keserű reményvesztettség nagyon ismerős lehet nekünk is. Megyünk az életünk útján, tele reményekkel és bizalommal, aztán egyik pillanatról a másikra kihúzzák a talajt a lábunk alól. Zuhanni kezdünk, de nem érünk le a gödör aljára, hanem egy hatalmas fekete trutyiban találjuk magunkat. Ott van fölöttünk és alattunk is, nem tudunk kimászni belőle, és egy lámpa sem jelzi a kijáratot.

Vajon tudunk hinni akkor is, ha a gödörben vagyunk? A zavarodottság teljesen természetes, hiszen eddig olyan jól ment minden. Hívő emberként könnyű belesüppedni a boldogságba, hiszen ha Jézus velünk, ki lehet ellenünk? Ki ne akarna nonstop boldog lenni? Ki ne akarna zökkenőmentes életet, melyben minden a terv szerint halad?

A tanítványok fejében is volt egy elképzelés: igen, ő a Messiás, sorra megteszi azokat a csodákat, amelyeket a próféciák előírtak. A vakok látnak, a bénák járnak és a leprások megtisztulnak. Minden úgy történik, ahogyan mi azt elképzeltük. Talán bele sem gondoltak, hogy bármi baj is történhetne. Erre Jézust megfeszítik, és meg is hal.

Hamis Messiás lett volna?

A választ nem tudják meg rögtön, arra bizony várniuk kell. Mi már ismerjük a történet végét, ezért annyira természetes számunkra az a tény, hogy Jézus harmadnapra feltámadt. Az apostolok azonban nem tudták ezt még, és kőkeményen őrlődtek a várakozás alatt.

A mi életünkben is létezhet ez a bizonyos három nap. A reményvesztettség, kilátástalanság szakasza, amikor elképzeléseink és terveink köddé válnak. Tudunk-e hinni Jézusnak, ha látszatra félre is siklanak a dolgok? Ha a tervünk kudarcba fullad, ha ott állunk a kereszt tövében, és döbbenten bámuljuk rajta a megfeszített és halott Messiást?

Hiszed, hogy Istennek van jobb terve? Lehet, hogy kicsit várni kell rá, ami idegtépő és baromi nehéz! De te, aki már ismered a történetet, te tudod, hogy Jézus harmadnapra feltámadt! Isten terve akkor is sokkal jobb volt, mint ahogy a tanítványok valaha el tudták volna képzelni!

Jézus valóban feltámadt! Ne veszítsd el a reményt!

HARMATI DÓRA
777blog.hu

Fotó: SzJ

Isten előbb szeretett

Fotó: SzJ

Több mint négy éve annak, hogy először fordultam oda Istenhez – pedig ő már olyan régóta várt rám. Félelmetes visszatekinteni, mennyi minden történt azóta, mennyi változáson mentem keresztül. Már nemcsak Isten vesz részt az én életemben, hanem én is részt veszek az övében.

Elképesztő, hogy mindez abból fakadt, hogy körülöttem és bennem minden összedőlt. Hihetetlen, hogy Isten mit hozott ki ebből! Mindent elveszítettem: szerelmet, barátokat, munkalehetőséget, az életem célját, önmagamat. Hazamentem a családomhoz, ahol a történtek után regenerálódhattam.

Amikor megtörtént a hazaköltözés a földi családomhoz, még nem sejtettem, hogy a hazatérésem szellemi-lelki síkon is megtörténik a mennyei családhoz, egyenesen a családfőhöz, a mennyei Apához! Ma már nem is tudnék másképpen tekinteni a mögöttem álló történetre. Bármekkora veszteség, elhagyatottság, fájdalom árán is jutottam el idáig, nem változtatnék rajta, és nem cserélnék senkivel. **Mert mindazt, amin keresztülmentem, Isten felhasználta valami nagyobb jó érdekében: újjáteremtett.** Nem, nem változtatott meg mindent az életemben egy csettintésre, nem törölte ki a memóriámból a velem történteket, és a fájdalom sem múlt el magától. Meglehet, lett volna Istennek hatalma, hogy így tegyen, de ő nem így teremt újjá. Ő mindent felhasznál, és amihez ő hozzáér, az értékessé válik.

A változást bennem kezdte el: mélyen, legbelül. És amit ő elkezd, azt be is fejezi (Fil 1,6). Úgy érzem, az első nagy formálódáson túl vagyok. Csak Isten tudja, hány következik még. Az elmúlt években megmutatta, mire képes: csodákat tett az életemben, megmutatta gondoskodását. Megmutatta azt is, ki voltam nélküle, és ki lehetek övele. Ha ő nem lenne az életemben, ma talán még mindig ugyanott tartanék, ahol négy évvel ezelőtt, és mindaz a bűn, melyre rálátást engedett, önélküle legfeljebb csak önmarcangolást okozna.

Nincs semmim, mégis megvan mindenem, amire igazán vágytam.

Isten szeretet. Ezt az ő Fiának megváltó cselekedetében ismerhettem fel. Isten szeretete az, mely elválaszt a múltamtól és attól, aki voltam, s tesz azzá, akinek ő lát engem. Isten mindig többet lát belőlünk, mint mi magunkból. Jobban ismer minket, mint mi magunkat. Gyakran képesek vagyunk átverni magunkat vagy értékes mivoltunkat megkérdőjelezni. Isten sosem teszi ezt velünk. Ő akkor is tudja, honnan jöttünk és merre tartunk, amikor úgy érezzük, teljesen elvesztünk, és semmit sem értünk. „Ha összedőlnek körülötted a dolgok, Isten tulajdonképpen akkor teszi rendbe őket" – hangzik a mondás. Ennek igazságtartalmát az fogja igazán megérteni, aki meg is tapasztalja. Mert ez nem csupán naiv vigasztalás a gondok közepette. Tudom. Mert megtapasztaltam. Nem attól kerülhet valaki közeli kapcsolatba Istennel, mert ilyen vagy olyan családba született, ilyen vagy olyan egyházi státusza van. Jézus Krisztus kereszthalála óta nemtől, kortól, származástól, végzettségtől, családi státusztól, egészségügyi állapottól függetlenül bárki bármikor megteheti, hogy odafordul Istenhez, és ápolja kapcsolatát a Teremtőjével. Így egyre többet és többet megérthet Istenből és a saját életéből.

Mindannyiunk megtérése tanúbizonyság Istenről! A tanúbizonyságokat pedig meg kell osztani Isten dicsőségére. Személyes megváltásom történetét – bizonyos kereteken belül – nyilvánosságra hozom az interneten is. Ezt bárki más is meg tudja tenni. 2014 szeptemberében – a Facebook-oldal indításakor – ezt a bemutatkozó szöveget írtam: „Nem mi választjuk meg, hogy milyen családba születünk, és változtatni sem tudunk rajta. Nagyon nehéz volt elfogadni, hogy nekem ez jutott. Évekig kerültem Isten társaságát, és nyűg volt templomba járni minden vasárnap, pedig Isten mindent megadott, amire vágytam, és mégsem voltam boldog. Ezért elvette tőlem mindazt, amiről azt hittem, hogy szükséges a boldog, békés élethez. Furcsa, de amikor ez megtörtént, rájöttem, mik a valódi értékek ebben a világban, és legfőképpen arra döbbentem rá, hogy nincs semmim, mégis megvan mindenem, amire igazán vágytam."

Ma már inkább úgy fogalmaznék, hogy nem Isten vett el tőlem mindent, hanem az én Isten nélküli életvitelem következményeiből lettek a veszteségek. Egyes veszteségek talán Isten megengedő szándéka miatt történtek, de akkor is csak azért, hogy megmutassa, mit hozhat ki belőle.

Nem mi választjuk Istent, hanem Isten választott minket. A megtérésem után azt gondoltam, hogy én ezután Istenért élek, őt szolgálom hálából, amiért megváltott. Csakhogy ő már hamarabb élt énértem – és hamarabb is halt meg értem. Ő nem azért szeret és fogad el engem a gyermekeként, mert én jól szolgálom őt, jól teljesítek az életemben. Ő mindezektől függetlenül szeret! Ugyanezzel a szeretettel szerette azt az énemet is, aki megtérésem előtt voltam, és ugyanezzel a szeretettel szereti azt az énemet is, aki soha többé nem akar már az ő jelenléte nélkül élni.

Istennel való kapcsolatomból fakadóan életem minden területén a legjobb alap vár rám: a szeretet. Erre építhetem emberi kapcsolataimat, hivatásomat és az Isten szerinti önmagammá válásomat.

Istennek egy lánya

Egy meghiúsult abortusz: Cristiano Ronaldo élete

A világfutball egyik legnagyobb csillaga: ötszörös aranylabdás, a Facebookon több mint 120 millióan követik, napjaink egyik ikonikus sztárja. *Cristiano Ronaldó*nak viszont van egy sokkal kevésbé ismert története is: a mára tömegek által körülrajongott labdarúgó egy meghiúsult abortusznak köszönheti az életét.

Édesanyja, *Dolores Aveiro* önéletrajzi könyvében, az *Anyai bátorság*ban *(Mother Courage)* bevallotta, hogy a sztár focista „nem kívánt gyerek" volt. Az orvosok azonban megtagadták az abortuszra vonatkozó kérését, így maga kísérelte meg házi módszerekkel elhajtani a magzatát. Könyvében azt írja, hogy forralt fekete sört ivott, és addig futott, amíg azt nem érezte, hogy mindjárt összeesik. Persze ma már teljesen másképp gondolkodik a fiáról, akit akkor is ugyanígy szeretne, ha nem lenne százmilliók által ünnepelt sztár.

Idővel Ronaldo is megtudta, hogy édesanyja még a méhében véget akart vetni az életének, de csak a focista tudná megmondani, hogy valójában milyen mélyen érintette őt ez a hír. Édesanyja szerint Ronaldo ezzel kapcsolatban csak viccelni szokott: „Figyelj, anya, akkoriban el akartál vetetni, most pedig én tartom el a családot."

Nem Ronaldo édesanyja az egyetlen nő, aki megbánta, hogy az abortusz mellett döntött. *Autumn Barnes,* miután bevette az RU-486 nevű abortusztabletták közül az elsőt, úgy döntött, hogy mégis meg akarja tartani a gyermekét. Hála az égnek, *dr. Matthew Harrison* létrehozta a „sürgősségi abortusz-visszafordító tablettafelszerelést", és progeszteront adagolt a kismamának azért, hogy visszafordítsa az abortusztabletta hatását. Az eljárás sikeres volt.

Azok a nők, akik már a második trimeszterben járnak, és az úgynevezett „tágítás és kiürítés" típusú abortusz mellett döntenek, szintén megállíthatják még a folyamatot. Egy alkalommal egy ebben a fázisban járó állapotos nő megszólított egy életpárti aktivistát egy abortuszklinika előtt, és elmondta neki, hogy meg szeretné állítani az elkezdett háromnapos procedúrát. Elmesélte, hogy a barátja erőltette rá a terhességmegszakítást. Az aktivista elkísérte a nőt egy orvosi központba (Resurrection Medical Center), ahol az orvosok még vissza tudták fordítani a folyamatot.

Lehet, hogy Ronaldót nem akarta az édesanyja, ma mégis számtalan ember „akarja" őt, beleértve az elkötelezett rajongóit, akik mindenhová követik, amolyan *Beatles*-stílusban. És természetesen nagyon is „akarja" őt a kisfia is, és ugyanaz az édesanya is, aki egyszer azt gondolta, hogy el kell vetetnie a gyermekét.

A Ronaldóról szóló dokumentumfilm egy olyan életet mutat be, amilyenről a legtöbbünk csak álmodik. Bár kétségtelenül úgy tűnik, mintha Ronaldo időnként arrogáns és kérkedő lenne, ugyanakkor vitathatatlanul tehetséges és szorgalmas. A film egy olyan életet tár elénk, mely egyaránt tele van csillogással és szenvedéssel. Ronaldo nyíltan beszél arról, hogy testvére alkoholizmussal küzd, csakúgy, mint néhai édesapja. Édesanyja azt is bevallotta, hogy ő maga gyakran volt elhunyt férje szenvedélybetegségének áldozata.

A küzdelmek ellenére Ronaldo a tőle telhető legjobb módon éli az életét. „Én a legjobbnak születtem. Az életemet is így élem." Mondja ezt az a sztár, aki sohasem születhetett volna meg, ha az orvosok elvégzik az édesanyja által annyira kívánt abortuszt. De jó, hogy nem így történt!

Forrás: Live Action
A 777 blogon megjelent cikk szerkesztett változata.
Fordította: Gedeon Anna

Megtenni a következő lépést

Dobó Dániel evangélikus lelkésszel beszélgettünk

Kicsoda számodra Jézus Krisztus?
Keresztyén családban nőttem fel, sokat hallottam Istenről, vasárnaponként elmentem templomba, szerettem a hittanórákat is, de nem volt napi kapcsolatom Jézussal. Elméletben tisztában voltam azzal, hogy ki ő, és mit tett. Azt sikerült átadniuk a szüleimnek, hogy Istenhez bármikor lehet imádkozni, ő ott van, és meghallgat. Amikor megnéztem *Mel Gibson A passió* című filmjét, megragadott az a rengeteg szenvedés, amit Jézus értem vállalt. Innentől kezdett személyessé válni a kapcsolatom vele. Ekkor tizenegyedikes voltam, de csak a teológiai tanulmányaim végén történt meg, hogy átadtam az életemet Jézusnak.

Miért a teológiára mentél tovább, ha nem volt még teljes a Jézushoz való odaszánásod?
Lelkész nem akartam lenni, mert gyerekként nagyon untam az istentiszteleteket, de Isten fontos volt számomra. Úgy éreztem, hogy ő küld a teológiára. Amikor ott sorra megkérdeztek bennünket, hogy miért jelentkeztünk, a legtöbben azt mondták, hogy egy-egy lelkész nagy hatással volt rájuk, és hozzájuk hasonlóan szeretnének szolgálni. Tőlem a lelkészi szolgálat ilyen szempontból távol állt, az elhívásom mégis nagyon egyértelmű volt. Egyszerűen egy Istentől kapott bizonyosság volt bennem, hogy erre kell indulnom.

Mi a mi szerepünk, hogyan tudunk lépni Isten felé? Hogyan láthatjuk meg és fogadhatjuk el az elhívását?
Van olyan eset, amikor egyértelműen döntést kell hoznunk, igent kell mondanunk, és van, amikor valami eleve benne van Isten tervében, és csak engedni kell, hogy történjenek a dolgok. Úgy látom, hogy Isten az életre szóló elhívásokat eléggé egyértelművé teszi. Nem is az elhívás elfogadása igényel nagy bizalmat, hanem megmaradni abban és mindig megtenni a következő lépést. Nekem már korábban is volt személyes hitem, de most már látom, hogy az mennyire gyenge lábakon állt. Például nem olvastam rendszeresen a Bibliát.

Mi történt a teológiai éveid vége felé, és melyik pontot neveznéd a megtérésednek?
Nálam többlépcsős volt a megtérés. Kiskoromtól fogva volt egy alapvető hitem Istenről. Tudtam, hogy bűnös vagyok, és Jézus meghalt értem. Ez olyan hit, amiről Pál azt mondja, hogy bejutsz vele a mennybe, de minden más „leég" rólad. Aztán kaptam nagyon jó barátokat, akik erősítették a hitemet. Isten próbákkal is formált.

Sokat jelentett, hogy egy évet tölthettem Amerikában ösztöndíjasként, ahol az egyik tantárgy keretében imádkozni

tanultunk, nagyon gyakorlati módon. A hét folyamán naplót kellett vezetnünk arról, hogy milyen istenélményeink voltak. Ott éltem át először Jézus közvetlen szeretetét. Addig Isten szeretetét az ajándékain keresztül tapasztaltam meg. Több fantasztikus, Istennel kapcsolatos élmény ért, de még mindig nem az igére alapoztam a hitem.

Amikor hazajöttem Amerikából, nem találtam a helyemet. Abban az évben kezdtem el rendszeresen olvasni a Bibliát, mert csak az Isten igéje maradt, amihez fordulhattam. Imádkoztam, igét olvastam, böjtöltem, hogy megtaláljam az életem alapját Istennel. Amikor egy lelkész barátomnál szolgáltam, megosztottam vele, hogy nagyon nem találom a helyemet. Ő megkérdezte, hogy átadtam-e már az életemet Jézusnak. Visszakérdeztem: „Szerinted? Hiszen lelkész leszek." Biztatott, hogy hangos imában is mondjam ki, ha ezt még nem tettem meg. Beszélgettünk arról is, hogy mi az, amiről még tudom, hogy nem adtam át Isten kezébe, és akkor ezt ott megtettem. Ez is nagyon fontos eleme volt az Istennel való kapcsolatomnak.

A következő évben, hatodévesként, éppen hittanórára mentem, és egy ének járt a fejemben: „Ki teremtette ezt a világot? Atyánk, Istenünk!" Akkor belém hasított, hogy el kell döntenem, hogy mit hiszek. Tényleg Isten teremtette a világot, és Jézus az út minden ember számára vagy nem? Addig még mindig bennem volt az, hogy keresztyénként nekem ez az utam, de azért Jézus nélkül is boldogulnék. Felidéződött bennem, amit Illés mond: „Meddig sántikáltok még kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek őt, ha pedig Baal, akkor őt kövessétek!" (1Kir 18,21) De a kettő együtt nem megy. Akkor ez ott letisztult bennem, hogy a világot Isten teremtette, és tényleg mindenki számára csak Jézus az út őhozzá.

Hogyan alakítottad a gyülekezeti szolgálatodat azokra a tapasztalataidra alapozva, amiket Istennel való közös utadon korábban megéltél?

Kezdettől nagyon fontosnak éreztem, hogy Istenre és az igére kell alapoznom a szolgálatomat. Ökumenikus általános iskolába jártam, aztán két évig evangélikus, majd két évig egy római katolikus gimnáziumba, ahol református hittanból érettségiztem, aztán elvégeztem az evangélikus teológiát, és kaptam egy evangélikus feleséget, aki a Baptista Szeretetszolgálatnál dolgozott, és a Golgota gyülekezetben tért meg.

Ez egyszerre felszabadító, és egyszerre ad egy olyan érzést, mintha a levegőben lógnék, és megmagyarázza, hogy sokáig miért nem tudtam mit kezdeni a felekezeti keretekkel.

Ezek folytán nem gondolom, hogy valaki gyülekezeti taggá válna pusztán azáltal, hogy megkeresztelték. Ha valaki igazán a gyülekezethez akar tartozni, szerintem az a minimum, hogy vasárnaponként eljön a templomba. Ami igazán fontos, az az Istennel való személyes kapcsolat. Abban kell fejlődnöm, hogy meglássam a hagyományok értékét, hiszen ezeknek azért van megtartó erejük.

Két alapvető dolog a gyülekezetben az istentisztelet mellett az imaóra, ahol mi szólunk Istenhez, és a bibliaóra, ahol az ő szavát tanulmányozzuk. Nem az a lényeg, hogy minél többen legyenek a templomban, hanem hogy minél többen megismerjék Jézust. Ez kiszolgáltatott helyzetet jelent a lelkész számára, mert nem rajta múlik. A Biblia úgy beszél arról, amikor embereket Jézushoz vezetünk, mint a halottak feltámasztásáról. Ez emberi erőből nem megy. Az imádságra kell alapoznunk mindent, amit teszünk, hogy ne fektessünk felesleges energiákat a saját elképzeléseink megvalósításába. Mert lehet, hogy az ige alapján jó a tervünk, de ha nem szerepel Isten tervében, akkor nincsen értelme.

Beszélj kicsit a feleségedről, akit – a te szavaid szerint – Istentől kaptál!

Akkor, amikor találkoztunk, éppen nem számítottam arra, hogy társat kapok. Felszenteltek lelkésznek, és szeptembertől készültem az első szolgálati helyemre, így nem gondoltam, hogy a nyár folyamán ismerkedni fogok. Csákváron egy mozgássérült táborban találkoztunk. Abban az évben én voltam az egyik táborvezető. *Eszter*nek éppen lettek volna programjai a barátaival, de mindenki lemondta valamiért, és lejött a nővéréhez ebbe a táborba. Elkezdtünk beszélgetni, majd átbeszélgettünk egy éjszakát, imádkoztunk, és ő készült hazamenni. Kértem Istent, hogy adjon még egy kis időt, hogy jobban megismerjem őt, mert úgy érzem, hogy kezd köztünk kialakulni valami. Ezután szólt Eszter, hogy tulajdonképpen maradna még. Hamar egyértelművé vált, hogy Isten egymásnak szánt bennünket.

Ismeretségetek legelején már közösen imádkoztatok?

Nekem már természetes, hogy imádkozom. Életemben először a teológiai barátaimmal imádkoztam együtt hangosan. Aztán Amerikában ez teljesen természetessé vált. Nem is tudtam volna elképzelni az életemet egy olyan lánnyal, akivel nem tudom ezt a Jézussal való közösséget megélni.

Közös elhívást éreztek Eszterrel arra, hogy a meg nem született magzatokat és az édesanyákat védelembe vegyétek.

Nyolcadik osztályban, amikor megnéztem a *Néma sikoly* című filmet, Isten rám nehezítette az abortuszok kérdését. Amikor lelkész lettem, a gyülekezeti imaközösségben három állandó irány fogalmazódott meg: az abortuszok és a válások ellen, valamint az üldözött keresztyének mellett. Sokat imádkoztunk azért, hogy Isten adjon egy olyan feladatot, ahol konkrétan tudunk tenni valamit. Felvettük a kapcsolatot a *Kiáltás az Életért Egyesület* munkatársaival, akik válságterhességekkel és az abortusz utáni gyógyulással foglalkoznak. Lassan kiforrja magát ez a szolgálat, és hosszabb távú terveink is vannak.

E. K. J.

A *Híd* magazin főszerkesztőjének a Balatonon, egy vitorláson eltöltött délutánja után kaptam a felkérést ennek a cikknek a megírására. Lehet, hogy ha egy barlangász kíséretében a föld alatt töltött volna el néhány órát, őt kéri fel az írásra. Igen, a keresztyén ember mindenhol és mindenkor átélheti Isten közelségét, vezetését, a vele való kapcsolatot. Az istenközelség jele, ha mindenről ő jut az eszünkbe.

Fotó: SzJ

Mit tanultam a vitorláson?

KEZDETEK A BIBLIÁBAN ÉS AZ ÉLETEMBEN

A Bibliában a hajónak mint eszköznek kiemelt fontossága van. A személy- és teherszállításban, a halászatban gyakran használt, ezért sokszor emlegetett jármű.

A hajó az Egyház szimbólumává vált, mégpedig nem véletlenül árbóccal és vitorlával. Tehát nem evezős csónak, melyben az ember a saját erejében bízhat, hanem csak abban bízhat, amit Isten ad: szelet, vizet, hullámokat, felhőt, napsütést, derűt és borút.

Nem nagy túlzás, ha azt állítom, hogy testvéreimmel egy hajóban születtünk. Engem négy hónapos korom óta vittek a szüleim egy balatoni kishajón vitorlázni. Apám egyetlen hobbija volt, melyet jóval a családalapítás előtt kezdett el gyakorolni. Szüleinknek autójuk soha nem volt, és nyugdíjaskorukig tévéjük sem, de hajójuk igen. Na nem egy luxusjacht, hanem egy kis balatoni vitorlás. Édesapánk ezen tanított meg bennünket a természet erőin keresztül tisztelni és szeretni Isten teremtett világát.

RÁHAGYATKOZÁS

Régi mondás: ha nem hiszel Istenben, menj a tengerre, lehetőleg egyedül egy hajóban, biztos, hogy istenhittel a szívedben fogsz visszatérni. A Biblia erről a tapasztalásról így ír: „Vannak, akik hajókon a tengerre szálltak [...]. Ezek látták az Úr tetteit, csodáit a mélységes tengeren.” (Zsolt 107,23a–24)

Amit az ember először átélhet egy hajón, főleg egy vitorláson – ahol nem a motor erejében és a benzinben vagy gázolajban bízhat –, az az, hogy kihúzták a lába alól a biztos talajt. Alatta minden mozog, imbolyog, az egyetlen biztos pont, a szárazföld is távolodik. Ki vagy szolgáltatva a hullámoknak, szélnek, egyszóval a természet erőinek. Hányszor átéltük ezt a vízen! Volt olyan utasunk, vendégünk, aki az út során görcsösen kapaszkodott, és a rémület ült ki az arcán. Már megbánta, hogy nem a kikötőben, az álló hajón tett ötperces látogatást. De menet közben kiszállni nem lehet.

Ahogy egy hajóból nem szállhatunk ki, ha már kifutott, úgy az életünk hajójából sem. Hiszen amikor megszületünk erre a világra, elhagyunk egy kikötőt, hogy az út végén biztos révbe érjünk. Ez Isten szándéka, melyhez őrá kell hagyatkoznunk. Ahogy egy vitorlás – de bármely hajó utasai is – a kormányosra, a parancsnokra kell, hogy bízzák az útjukat és az út alatt az életüket, úgy minden embernek Istenre kell(ene) bízni az életét, életútját. Isten mint parancsnok olyan kormányost ad utunk alatt, akiben száz százalékig megbízhatunk: Jézus Krisztust. A hatvan évvel ezelőtt, a vasárnapi iskolában tanult, gyerekeknek szóló ének jól foglalja ezt össze:

Életed hajóját künn a tengeren
Hullámóriások tépik szüntelen.
Vigyázz, mert elvész életed, életed, életed,
Kormányos csak Jézus lehet,
Csak Jézus lehet!

NINCS DEMOKRÁCIA

Testvéreimmel gyerekkorunktól kezdve azt kellett megtanulnunk, hogy a vízen, a vitorláshajón nincs demokrácia. A kapitány dönt mindenről. Arról, hogy kinek mi a feladata, ki mit tegyen vagy ne tegyen. A hajó útirányát, a megválasztandó vitorlanagyságot és vitorlaállást ő határozza meg. Azt is, hogy az utasok, vendégek hol üljenek, hogyan mozoghatnak a hajón, mikor kell viselniük a mentőmellényt. Egyszóval a hajón semmi sem szavazás kérdése, semmit sem a többségi akarat dönt el. Éles helyzetekben, például viharban, még azt is megtilthatja a kapitány, hogy cseverésszenek a hajón lévők. Csak a legszükségesebbet szóljuk és cselekedjük, mert a figyelem középpontjában a biztonságos megmaradásnak, partot érésnek kell lennie.

Ebben az iskolában könnyű volt megtanulni és megérteni, hogy az Egyházban sincs népuralom, néphatalom, vagyis demokrácia, hanem Isten uralma, uralkodása, azaz teokrácia van. Következetesen Egyházról írok és nem egyházról. Ez utóbbi a szervezeti egyházkeret, mely akkor lesz egyre lelkibb, az Egyházra hasonlítóbb, ha egyre többet hor-

doz magán az Egyházból, Krisztus testéből.

Korunk egyházainak sodródását pont ez okozza: hogy mindenki mindenbe beleszól. A sodródó egyházladiknak kívülről is beszólnak, és naponta azzal bombázzák, hogy „csak akkor vagy korszerű, ha..., a hited alapján ezt és ezt kellene tenned...” – diktál a korszellem. Érdekes, hogy ezekre a külső hangokra az egyházladikban lévők közül mindig vannak vevők. De ez még semmi, át is akarják venni és egyes esetekben át is veszik az irányítást.

Megjegyzés: az Egyház mindig korszerű és modern hajó, míg az egyházak csak toldozott-foltozott ladikok.

VERTIKÁLIS ÉS HORIZONTÁLIS

Édesapánk, akitől vitorlázni tanultunk, jogász volt. Ugyanakkor egész magas szintre képezte magát meteorológiából. Tőle tanultuk, hogy felfelé és oldalirányba kell állandóan néznünk, lankadatlan figyelemmel, ha átadta nekünk a kormányt. Felfelé a felhők alakját és mozgását kellett figyelnünk. Oldalra a vizet, az azon lévő szélcsíkokat, a hullámokat, a közelünkben lévő többi hajót és hajónk szerelvényeit, valamint az utasok, a velünk lévők, azaz a ránk bízottak állapotát.

Egyháznak, gyülekezetnek, keresztyén embernek nem ugyanígy kellene tájékozódnia? Felfelé, vertikálisan csak egyre figyelni: Istenre, a Szentlélek vezetésére, tanítására, eligazítására, figyelmeztetésére. Oldalirányban, horizontálisan pedig nyitott szemmel figyelni a világban végbemenő változásokat, ezekre felkészülni és felkészíteni a velünk egy „hajóban” lévőket, figyelni viharokra, elveszejteni akaró hullámokra, összekapaszkodni a Krisztust követőkkel.

SZENTÍRÁS NÉLKÜL BALESETVESZÉLY

Valamikor a hatvanas években történt egy vízi baleset, mely a *Hajózási Szabályzat* nem ismeretéből, figyelmen kívül hagyásából vagy félreértéséből adódott. Minden kétmólójú balatoni kikötő végén éjszaka jelzőfények világítanak, hogy a hajók bejutását segítsék. Ha a vízen szemben vagyunk a kikötővel, akkor a jobb oldali mólószár végén zöld, a baloldalin piros lámpa villog. Teljes sötétben nem látni mást, csak ezt a két fényt. Ezek között kell behajózni a kikötőbe. A baleset úgy történt, hogy valaki egy vitorláshajóval be akart menni éjszaka a balatonmáriafürdői kikötőbe, de csak arra emlékezett, hogy a zöld és a piros fények között kell bemennie. A kikötőszár nyílt vízi vége – mint a legtöbb déli parti kikötőnél az északi szél és a hullámok miatt – elhajlik. A balatonmáriafürdői kikötő mólószárai kelet felé. Ha valaki a parttal párhuzamosan kelet felől jön hajóval, akkor a zöld fényt jobbról látja, a pirosat balról, és így biztonságosan fog a kikötőbe behajózni. Ha viszont nyugatról jön, a piros lesz jobb kézről és a zöld bal felől. Történetünk hőse nyugat felől jött, és a két fény között akart behajózni, de ráfutott a kövekre, és összetörte a hajóját. Mindezt azért, mert nem ismerte jól a *Hajózási Szabályzat*ot.

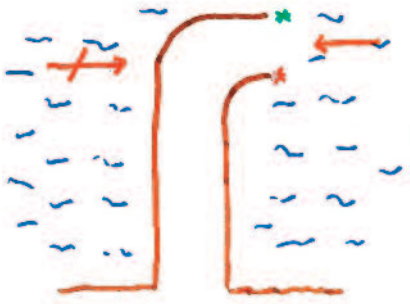

Megjegyzés: messze vezetne, ha a manapság oly gyakori parti – az éjszakai hajózást zavaró – fényekről, villódzó diszkófényekről, lézernyalábokról is szót ejtenénk, pedig ezek életünk hajójában és az egyház hajójában is súlyosan és zavarólag hatnak.

A Biblia életünk hajójának *Hajózási Szabályzat*a. Nem ismerése, félreértése vagy félremagyarázása lelki tévutakra, rosszabb esetben súlyosabb helyzetekbe vezethet. „...Isten igéje élő és ható...” (Zsid 4,12a) – örök életre szóló hat. A keresztyén ember életében nem lehet figyelmen kívül hagyni és a szánk íze szerint magyarázni, mert kárhozatos hajótörés lehet a vége.

NEM A SÚLY SZÁMÍT, HANEM A LÉLEK

Csaknem hatvan éve történt, hogy családunk Balatonmáriafürdőről egy délutáni vitorlázásra indult. Két szülő és négy gyermekük. Közülünk a legfiatalabb kéthéves lehetett. Akkoriban édesapánknak egy háború előtti, hatméteres, nyitott versenyhajója volt, öt személyre vizsgáztatva. Keszthely előtt megállított bennünket a vízi rendőr. Kérte a papírokat. Mi, gyerekek kíváncsian nézegettük a rocsónak nevezett motorost. A rendőr ízes somogyi tájszólással – mely mára sajnos kiveszőben van – kérdezte:

– Haan személyes a ladik?

Megrökönyödtünk, hogy versenyvitorlásunkat ladiknak nevezi a rendőr.

– Öt – felelte édesapánk.

A biztos úr (akkoriban egyeseknek elvtárs) lassan és komótosan számolni kezdte létszámunkat, kezével mindig a levegőben rábökve egyikünkre, másikunkra.

– Haat hiszan hatan vannak – szólalt meg, befejezve a számolást.

Édesanyánk a praktikus oldaláról próbálta megközelíteni a létszámproblémát:

– Ezek olyan kicsi gyerekek, kettő számíthatna egynek.

Ekkor elhangzott egy somogyi parasztembertől – aki lehet, hogy az akkori erőszakos téeszesítés miatt vedlett át rendőrré – Istennek a mai napig a szívembe véződött tanítása:

– Naam a súly szaamít, hanem a lélak.

Teljesen igaza volt, hiszen veszélyhelyzetben, mentéskor minden egyes emberre oda kell figyelni, mindenkivel személyesen kell foglalkozni, az elveszetteket meg kell keresni.

Isten országában sem számít semmi rangsúly, képzettségsúly, kegyességsúly, felekezeti súly, mint ahogy Jézus Krisztus golgotai helyettes kereszthalála sem volt szelektív. Krisztusnak az embermentéskor minden elveszettel kellett „foglalkoznia”. Aki hálával elfogadja a nagy cserét – Jézus igazsága, szentsége az enyém, az én bűnöm pedig az övé –, majd megvallja, hogy még ennek elfogadása sem az ő érdeme, annál valóban nem számít semmiféle „súly”, hanem csak a lélek. A bennünk munkálkodó Lélek.

NEM EGYEDÜL

Egy egyszerű igés táblán volt egy bibliai vers, mely az ágyammal szemben, a falon volt kifüggesztve. Amikor megtanultam olvasni, sokszor kibetűztem: „Isten ajándékba adta néked mindazokat, kik te veled hajóznak.” (ApCsel 27,24b; Károli-fordítás) Később megtudtam, hogy édesapánknak ez egyfajta hitvallása is volt, hogy Isten vitorlázás közben a Balatonon, valamint életének hajójában másokat adott mellé. Így fogadta el Istentől a fizikai és lelki felelősséget. Szolgálatának a családban és az egyházban ez volt a vezérfonala.

A családjában, munkahelyén, lakókörnyezetében és a gyülekezetben minden keresztyén embernek ajándékul kell elfogadnia azokat, akiket Isten odavezetett mellé, akikkel együtt kell végighajóznia ezt a földi életet, melynek végén az Úr biztos kikötőbe vezeti az övéit.

GARÁDI PÉTER

A misszió elkötelezettje

Báró dr. Podmaniczky Pál élete

Báró dr. Podmaniczky Pál teológiai tanár 1885-ben született egy olyan nemesi családba, amely a 13. századig tudta visszavezetni a származását. Az évszázadok óta evangélikus famíliában találjuk *Podmaniczky János*t, aki hatvanegy éven át volt a rákoskeresztúri gyülekezet felügyelője és jótevője. Nagybátyja volt *Podmaniczky Frigyes*, „Budapest vőlegénye", a *Közmunka Tanács* vezetője, számos fővárosi híd, út és középület megálmodója és megvalósítója.

Apja, *Ármin* alapította az aszódi gimnáziumot, de többedmagával alapítója volt a hatvani vasútvonalnak, amely vállalkozás teljesen elszegényítette őket. Pál édesapja második házasságából született, anyja *Egyessy Etelka*, aki a fiú másfél éves korában megözvegyült, majd kihasználták és mindenéből kiforgatták. Így fiának tizenkét éves korában abba kellett hagynia a gimnáziumot. Ezután önképzéssel tanult, irodalmi tehetségét is próbálgatta. A csonka család mind mélyebb nyomorba süllyedt.

Konfirmáló lelkésze, *Horváth Sándor* tette rá az első jelentős lelki benyomást. Már ekkor érlelődött benne, hogy lelkészi pályára lép. Tizennyolc éves korában Pozsonyba utazott, ahol felvették rendkívüli hallgatónak. Ez azt jelentette, hogy a felsőfokú tanulmányai mellett az érettségit is meg kellett szereznie, a hiányzó hat évet három alatt pótolta. A teológián akkor a liberális irányzat volt erős, amely Podmaniczky Pál számára nem adta meg azt, amit keresett. Nagy hatást gyakorolt rá azonban *Schmidt Károly Jenő* pozsonyi lelkész, aki elvezette őt a megfeszített és feltámadott Krisztushoz. Később így írt róla: „Ő nevelt engem konzervatív keresztyén emberré." 1907–08-ban a rostocki egyetemen volt ösztöndíjas. Podmaniczky már Schmidt hatására kezdett el a misszió és a vallástörténet témájával foglalkozni.

> *Pietista kegyesség jellemezte, de tisztelték és szerették őt minden más irányzat követői is.*

1908-ban fejezte be tanulmányait, és ebben az évben szentelte lelkésszé *Baltik Frigyes* püspök. Először Modoron segédlelkész (itt tanult meg szlovákul), majd 1911–18 között Felsőszeli magyar gyülekezetének lelkésze. Itt számos olyan intézkedést tett, amellyel meg-

A Soproni Evangélikus Teológiai Főiskola tanárai: dr. Kiss Jenő, dr. Kovács Sándor, dr. Prőhle Károly, Raffay Sándor püspök, dr. Podmaniczky Pál, dr. Deák János, dr. Karner Károly, dr. Wiczián Dezső

elevenítette a gyülekezeti életet: bibliaórákat tartott, a gyerekek számára vasárnapi iskolát és ifjúsági programokat szervezett, iratterjesztéssel foglalkozott. Időközben megnősült, 1913-ban vette el *Vargha Ilona* tanárnőt, aki az egyik első egyetemet végzett nő volt hazánkban. Négy gyermekük született.

Podmaniczky érdeklődésének középpontjában a misszió és azzal összefüggésben a vallástörténet állt. Amellett, hogy jelentős elméleti munkát végzett, igazi evangéliumi emberré vált, akit a magyar ifjúság iránt érzett féltő szeretet és aggodalom vonzott a katedrára. 1917-ben teológiai tanári vizsgát tett, és még ebben az évben Eperjesen az újszövetségi tanszékre került. Sokat olvasott, fordított, írt. Egymás után tanulta a nyelveket, végül tizenhét nyelvet ismert. Az országcsonkítás után a Felvidéken próbált maradni, de ez nem sikerült. Apósa gödöllői birtokán méhészkedett.

Munkatársa volt több missziós szervezetnek, újságot szerkesztett, kapcsolatba került a *MEKDSZ*-szel és a *Bethánia CE Szövetség*gel. Ez utóbbinak lelkésze volt 1920-tól, '24-től pedig a vezetője. 1923-tól a *Luther Szövetség* főtitkára lett. Emellett számtalan evangelizációs alkalmat tartott, sokfelé járt az országban. Egyesületi munkáját is az egyház érdekében és keretében végezte. A *Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Missziói Egyesület* tagja, majd munkása lett. 1926-ban egyházunk delegátusával Finnországban járt, ahol egy nyolcezer fős konferencián *Väinö Malmivaara* igehirdetését is hallotta. Ez az út is nagy hatást gyakorolt rá.

1925-ben doktori címet szerzett, munkája meg is jelent *A misszió tudományának vázlata* címmel. 1928-ban lett az *Erzsébet Tudományegyetem*en a soproni teológiai kar tanára, miután megpályázta a vallástörténeti, vallásbölcsészeti és keresztyén neveléstudományi tanszék tanári állását. Ezt a státuszt 1949-ben bekövetkezett haláláig töltötte be.

Podmaniczky Pál rendkívül sokoldalú ember volt. Sokat írt és fordított. Neveltetése okán urbánus, de értett az egyszerű emberek nyelvén is. Egyszerre volt elkötelezett mozgalmi ember, de tudós teológus is. Pietista kegyesség jellemezte, de tisztelték és szerették őt minden más irányzat követői is. Otthon érezte magát a katedrán, de az ébresztő igehirdetést, az evangélium szolgálatát mindennél fontosabbnak tartotta. Azok közé tartozott, akik a legtöbbet imádkoztak és tettek emberek élő hitre jutásáért, a magyarországi ébredésért, amelynek kezdetét még megérhette. A későbbi evangelizációs lelkületű lelkészek közül sokan tőle vették át a lángot.

A *20. századi hitvallók* rovatban sokszor üldöztetést, hátrányokat szenvedett sorsokat mutatunk be. Podmaniczky Pál életútja nem tartalmaz ilyen eseményeket. Azt azonban nem nehéz elképzelni, hogy egy főnemesi család sarjaként, a misszió elkötelezettjeként milyen terheket kellett volna hordoznia, mit kellett volna elszenvednie, ha az Úr nem szólítja magához hamarabb hű szolgáját. Őrizzük szeretett egyházában elhalványuló emlékét!

IFJ. ZÁSZKALICZKY PÁL

Irodalom: Keveházi László: *Podmaniczky Pál, a misszió professzora*

Hogyan lesz a „van”-ból „kell”, avagy miért jobb szeretni a felebarátot, mint megenni?

Számomra meglepő, milyen sokszor beszélnek Isten létezésében nem hívő emberek erkölcsi parancsokról. Az ateista-darwinista *Richard Dawkins* elítéli a háborút mint emberi magatartást. A *FIFA* – miközben megtiltaná a pályákon a keresztvetést és az imádkozást – rendszeresen a rasszizmus ellen tornáztatja a labdarúgókat. Posztmodern relativisták a nők jogai mellett tüntetnek. Ateista marxisták a kizsákmányolás ellen harcolnak. És sorolhatnám. Vajon miért hisznek etikai parancsokban azok, akik nem hisznek a Legfőbb Jóban mint abszolút viszonyítási pontban? Filozófiai nyelven a dilemma úgy hangzik: hogyan lesz a *van*-ból *kell?* Ez *Hume* híres „is-ought” dilemmája. Hogyan lesz az etikai kijelentésből etikai felszólítás? Az, hogy valamilyen a világ, tény. Az, hogy valamilyennek lennie kell a világnak, már nem tény, hanem norma, mely viszonyítási pontot feltételez. Mihez képest legyen jobb a világ? Ki mondja meg, hogy milyen legyen? Miért legyen más, mint amilyen? Ha a véletlen kiválasztódás termékei vagyunk, hasonlóan a pókokhoz vagy a nyulakhoz, milyen alapon állítjuk, hogy jobb az a kultúra, ahol az emberek szeretik felebarátaikat, mint az, ahol megeszik őket? Miért jobb a szeretet a gyűlöletnél? Ha csak az van, ami van (materializmus), hogyan következik ebből bármilyen etikai követelmény?

Sokan a közjót teszik a mércévé. Ha a köz javát keressük, jobb társadalomban fogunk élni: kevesebb lesz a fájdalom, több lesz a boldogság. De hát a közjó volt az a cél, amelynek érdekében egyének tízmillióit áldozta fel a kommunista ideológia! A közjó prioritásából az következett, hogy sok lett a fájdalom, kevés a boldogság. Akkor tehát inkább az egyén boldogsága a fő cél? Melyik egyéné? **És ha az egyik egyén akkor boldog, ha megeheti em-**

bertársát? Vagy a jó mindkét egyén boldogsága egyszerre? A beleegyezés és közös érdek a jó normája? De mi van a megcsalt feleséggel vagy férjjel, aki nem egyezett bele társa szeretővel átélt boldogságába, viszont lelkében viseli annak fájdalmát?

És mi van azokkal, akik nem tudják még felmérni a saját érdekeiket? Ezzel el is érkeztünk a materialista etika tabujához, a gyermekhez. Ahhoz a kicsiny felebarátunkhoz, aki nem képes az érett beleegyezésre, ezért fokozottan védendő. Gondoljuk mi. Jelenleg a pedofília az a határátlépés, melyet a nyugati társadalmi közmegegyezés egyöntetűen elítél, az összes többi bűn elleni haragot erre az egy bűnre öntve ki. Csakhogy ugyanez a közmegegyezés a magzati életet már nem védi, rámutatva az abszolút erkölcsi követelmény hiányára.

Hogyan lesz az etikai kijelentésből etikai felszólítás?

Ha nem a Legfőbb Jóból vezetjük le az erkölcsi parancsokat, mi a mérce? Miért legyen egyáltalán mérce? Ami a pókok és sáskák esetében megengedhető, az miért ne lenne megengedhető az emberek között? Ha nem ítéljük el az imádkozó sáskát, miért ítéljük el a kannibált? És egyáltalán, mit jelent az a szó, hogy *megengedhető,* ha nincs, aki megengedne vagy megtiltana?

Ha csak az van, ami van, abból nem következik olyan norma, mely eldöntené, hogy milyennek kellene lennie annak, ami van. Szerintem nem szükséges keresztyénnek lenni ahhoz, hogy ezt valaki belássa. *John Searle* kísérletet tett ugyan arra, hogy a közmegegyezést tegye az élet játékszabályává, hogy ezáltal áthidalja a *van* és a *kell* közti szakadékot, de az ő érvelése is csak akkor áll meg, ha létezik ilyen közvélekedés. **A történelem harcai arról tanúskodnak, hogy ezek a megegyezések viszonylagosak.** Az élet nem olyan, mint a sakk, mely nem létezhet a szabályai nélkül. Vagy ha mégis, honnan vannak a szabályok? A sakkot is valaki kitalálta!

Még a klasszikus istenérveket darabokra szedő *Kant* is végül arra jutott, hogy az erkölcshöz szükség van a Legfőbb Jó eszményére, hogy a jó normáiról beszélhessünk. Különben marad a pókok, nyulak és sáskák etikája vagy kérészéletű közmegegyezések. Egyszerűbben fogalmazva: ha nincs Isten, nincs jó és rossz sem. A jó és rossz illúzió, még ha ideig-óráig tartó konszenzus áll is mögötte.

Viszont ettől a gonosz valósága még velünk marad – mutat rá az oxfordi matematikus, *John Lennox* –, és ezt bizonyítja, hogy a bennünk lévő iszony folyamatosan a *kell* után kiált. Ha nincs abszolút norma, miért van bennünk iszony a gonosz szélsőséges formái láttán? Pusztán a kihalástól való félelemről van szó? Akkor viszont *Nietzsché*nek és *Hitler*nek van igaza, akik a jó és rossz helyett az erős igazában hittek. Az a legfontosabb, hogy én egyem meg a másikat, mielőtt az fogyaszt el engem.

Sokan a gonosz problémáját tartják a keresztyén hit Achilles-sarkának. A fentiek fényében a gonosz problémája sokkal inkább a materialista számára tűnik feloldhatatlan dilemmának.

SZABADOS ÁDÁM
Divinity.SzabadosÁdám.hu

Kitekintés

Feltámad a Notre-Dame?
Szűk körű szentmisét tartottak a párizsi Notre-Dame-ban 2019. június 15-én, szombaton – számolt be a *La Croix* francia katolikus lap. Erre a Notre-Dame egyik sértetlenül megmaradt, hátsó oldalkápolnájában került sor. Ez volt az első liturgikus esemény a templomban az áprilisi tűz óta. Ismeretes, hogy a párizsi Notre-Dame tetőszerkezete április 15-én kigyulladt. A tűzben erősen megrongálódott az épület, de a belső szerkezet és a templomban őrzött kegytárgyak és ereklyék megmenekültek a pusztulás elől.

Böjte Csaba: A lélek lélegzetvétele
Evangélikusok számára is figyelemre méltó, amit Böjte Csaba testvérünk felmutat zaklatott világunkban. 2019-ben jelent meg *A lélek lélegzetvétele* című, elmélyülésre, lelki épülésre alkalmas könyve. Idézetek a könyvből: „Átnézve 2018 eseményeit, felemelve népem nagy fazekáról a fedelet, úgy látom, hogy mindenből van bőségesen. Ma nem pénzből, ruhából, házból, autóból, továbbtanulási lehetőségből vagy akár szabadságból van kevés, hanem élő hitből, mindent beragyogó reményből, életünket megújító szeretetből, igen, egyszóval – én úgy látom – ma Istenből van kevés. (…) Talán nem tévedek, ha azt mondom, hogy nem gazdagságra vágyunk, hanem az egyetlen igaz értéket, Istent szeretnénk átölelni, mert nélküle semminek semmi értelme nincs."

HUNGARY HELPS

Jelentős magyar pénzügyi segítség külföldi keresztyéneknek
Kétmilliárd forinttal segíti a magyar kormány két katolikus templom újjáépítését Mexikóban – számolt be az MTI 2019. április 9-én. 2017-ben súlyos földrengés pusztított Mexikóban, a természeti katasztrófa komoly károkat okozott a templomokban is. Mexikóváros központjában az egyik templomnak magyar művészeti vonatkozása is van: ablakainak festett üvegei például magyar szenteket ábrázolnak.

Nem ez az első komolyabb támogatás, melyet Európán kívüli ország kap a magyar kormánytól. 2019 januárjában jelentette be a magyar kormány, hogy 505 millió forint támogatást nyújt a *Nyitott kórházak* elnevezésű szíriai humanitárius kezdeményezést megvalósító olasz *AVSI Alapítvány* számára az aleppói Szent Lajos Kórház, a damaszkuszi Szent Lajos Francia Kórház és a szintén a szír fővárosban létesült Olasz Kórház egyéves működésének biztosítására.

A miniszterelnökségi bejelentés részletesen beszámolt a humanitárius segítséggel foglalkozó *Hungary Helps* program 3,6 milliárdos támogatási összegéről. Irak több nagyobb támogatást is kapott, 580 milliót Tell-Aszkuf város lakóházainak helyreállítására, félmilliárd forintot pedig kétezer (keresztyén) menekültnek a Ninivei-fennsíkra való visszatelepítésére.

Nigériában 2017-ben egy 420 millió forintos támogatásról szóló megállapodást írt alá a kormány iskolák és egy kórház újjáépítésére, és két éve jelentették be azt is, hogy Magyarország egy ötszáz ágyas onkológiai kórházat épít Vietnamban.

Egyház és internet
Az anglikán egyház a modern kor igényeihez mérten szeretné megreformálni a vallás, a hitélet gyakorlását. Ennek keretében *Megszentelések, áldások és imák* címmel kiadtak egy imakönyvet, amelyben többek között az interneten való böngészésért, számítógépes rendszerekért szóló imádságok is helyet kaptak, amelyeket az ember azelőtt mondhat el, mielőtt felmegy az internetre. A kötet kísérlet arra, hogy a napi szinten gyakorolt vallást a haladó kulturális trendeknek megfelelően modernizálják.

A Hableány turistahajó áldozatairól is megemlékeztek a pünkösdi istentiszteleteken
2019. június 11-én, a pünkösd ünnepe utáni napon az egész ország feszülten figyelte a szerencsétlenül járt *Hableány* turistahajó roncsainak kiemelését és az odaveszettek fáradhatatlan keresését. Aznap délutánra sikerült is a rendkívül nehéz művelet. Pünkösd ünnepén több keresztyén gyülekezetben imádkoztak az istentiszteletek keretében a gyászolókért és az életveszélyes mentési munkálatokban részt vevőkért, és adományokat is gyűjtöttek a szerencsétlenül járt koreai gyászolók megsegítésére. Sokan rótták le kegyeletüket a Duna-parti helyszínen is.

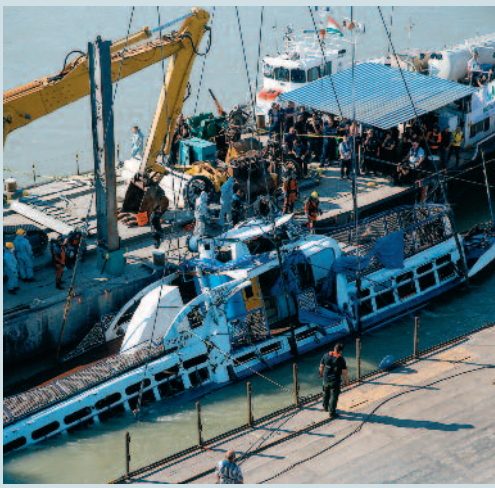

Ellentmondásos hírek a kínai keresztyének helyzetéről

Tizenöt éven belül Kína a legnagyobb keresztyén országgá válhat

2030-ra a kommunista Kínában a keresztyének száma meghaladhatja az Egyesült Államokban élőkét – közölte a *The Daily Telegraph* még 2018 júliusában. Kínában több keresztyén egyház is működik, de a legdinamikusabban a protestáns egyházak növekednek. Míg 1949-ben még csak kb. egymillió kínai vallotta magát keresztyén vallásúnak, addig 2010-re a *Pew Research Center* adatai szerint ez a szám meghaladta az ötvennyolcmilliót is, mely több, mint a brazil negyvenmilliós vagy a dél-afrikai harminchatmilliós protestáns számadat. A szakértők szerint, ha ez a tendencia folytatódik, akkor 2030-ra Kína negyedmilliárd keresztyén ember hazája lehet.

Kínában a keresztyének lélekszáma 1976-ban kezdett el rohamosan növekedni, miután meghalt *Mao Ce-tung* elnök, és az ország elkezdett nyitni a Nyugat felé.

Aktív keresztyénüldözés Kínában

A *Katolikus.ma* honlap 2019. január 2-án hírt adott a kínai keresztyénekről. A diktatórikus rendszer nem szereti az evangélium hirdetőit, mert a Lélek által megnyitott szívű ember Istenére és nem a világi hatalomra hallgat. A cikk szerzője szerint Kína nem arról híres, hogy betartaná az emberi jogokat, s ha továbbra is ilyen ütemű gazdasági fejlődést diktál, akkor fenn kell tartania a rabszolgarendszerre emlékeztető viszonyait.

Imádkozzunk az üldözött kínai és a nagyvilágban élő más keresztyénekért!

Félreértés vagy túlzott buzgalom?

A *Norvégiai Bevándorlási Hivatal*nak (UDI) nincs elég helye, hogy elszállásolja az országba érkezett harmincezer menekültet, ezért egyházi szervezetektől és civil közösségektől kér segítséget. A hivatal azt javasolja a befogadóknak, hogy a menedékkérők szállását tegyék „vallásilag semlegessé". A legtöbb helyen ezt úgy oldották meg, hogy levették a kereszteket a falról, ahol pedig a padló utal rá a mintázatában, ott azt szőnyeggel letakarták. A cél az, hogy ne bántsák meg a muszlim menekülteket – írta a *TheLocal.no*.

Pár éve Olaszországban is vita alakult ki a keresztyén jelképek és ünnepek kapcsán. Olaszországban lemondott az az iskolaigazgató, aki a diákjai sokféle nemzetiségére hivatkozva eltörölte a hagyományos karácsonyi ünnepséget, és betiltotta a karácsonyi dalokat. Az olaszországi muzulmán közösségek feleslegesnek tartották az iskolaigazgató döntését, hangsúlyozva, hogy az olasz állami iskolákba járó muzulmán vallású diákok közül soha senki sem akadályozta meg a keresztyén karácsony iskolai megünneplését.

Befejezés előtt Mel Gibson feltámadásról szóló filmje

2020 húsvétja előtt kerül a mozikba minden idők legsikeresebb vallási témájú filmjének, *A passió*nak a folytatása, mely a feltámadásról szól. A film középpontjában a Jézus halálát követő három nap áll, az az időtartam, amelyet Jézus tanítványai félelemben éltek meg. Ahogy *A passió*ban, úgy a készülő filmben is *James Caviezel* játssza Jézust, Mária szerepében pedig *Maia Morgenstern*t láthatjuk.

A KÉSZ aggodalmát fejezte ki a közbeszéd zuhanó színvonala miatt

A *Keresztény Értelmiségiek Szövetségé*nek (KÉSZ) vezetősége aggodalommal tapasztalja azt a folyamatot, ahogyan a magyar közbeszéd az elmúlt években egyre inkább eldurvult. A közéleti emberek személyét, valamint a vallási szimbólumokat becsmérlő szóhasználat mindennapossá vált a nyilvánosan megszólalók körében, az interneten és a médiában is. Elfogadhatatlan, hogy a felnövekvő nemzedék számára ez legyen a követendő példa. Az ilyen szóbeli gyűlölködés szélsőséges, emberhez nem méltó viselkedéshez teremt alapot.

Összeállította: Ribár János

Evangélikus és magyar

Koszta István erdélyi evangélikus lelkész, espereshelyettes. Felesége, *Koszta Enikő* szintén lelkész, mindketten a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház brassói gyülekezetében szolgálnak. Az itt élő magyarok lelki-szellemi és kulturális örökségének ápolása és gyarapítása mellett fontos számukra az anyaországi kapcsolatok fenntartása is.

Hogyan éled meg a brassói lelkészi szolgálatot?
Hétfalusi csángó leszármazott vagyok, de itt nőttem fel a Kárpátkanyarban, ide jártam iskolába. A családban mindig arra tanítottak, hogy ha el is megyek valahová, térjek vissza, és így vagy úgy, de a népem között szolgáljak. Hivatásnak érzem, hogy itt lehetek. Isten különös szeretete, gondoskodása, hogy megnyíltak a kapuk előttem, visszajöhettem, és végezhetem a szolgálatot idősekkel, fiatalokkal Krizbán, majd itt, Brassóban.

Miből áll a gyülekezet élete, milyen programok, lehetőségek vannak?
Mivel kisebbségben vagyunk, az egyház keretein belül kap helyet a magyar kulturális élet is. Ez így volt a kommunizmus idején is, és így van most is. A kulturális életet és a hitéletet az egyházközségben éljük meg. Az istentiszteletek, vallásórák, bibliaórák, szabadult szenvedélybetegek bibliaórája, szeretetvendégségek, családlátogatások mellett a magyar kultúra is fontos, hiszen népünk identitását is tovább kell adni.

Nagyjából háromszázezer lakosa van Brassónak, ebből hét százalék magyar.
Ami nagyon fontos itt, hogy a szolgálatunk nem mindig felekezetfüggő. Mi evangélikus lelkészek vagyunk, de más felekezetű hívek is jönnek a templomunkba, és a mieink is mennek mások templomába. Magyar nyelvű igehirdetésre – bárhol legyen az – elmennek az emberek, mert magyar. Ez nekünk nagyon fontos. Az anyanyelvünkbe kapaszkodva próbáljuk minél szélesebb körben, ami minket megtartott: az igét és a kultúrát együtt továbbítani.

Milyen lelki, szellemi állapotban van az itteni magyarság?
A gyülekezet templomai tele vannak. Van egy magyar mag, akik már a kezdetektől itt voltak, és ahogy fokozatosan betelepültek, ebben a brassói, Brassó környéki multikultúrában mindenki megtalálta a maga helyét. A keresztyén identitás nagyon erős volt, és ma is élet van minden felekezetben. Az már kicsit nehezebb kérdés, hogy mi lesz a fiataljainkkal.

Nagy tervekről hallottam. Mi készül itt, az egyház udvarán?
Magyarország mostani kormányának a segítségével létrehozunk egy magyar evangélikus kulturális intézményt, amelyben lesz egy háromszáz fős terem, ahol konferenciákat, szabadegyetemeket szervezhetünk. Ez itt lesz, az evangélikus egyház udvarán. Amikor 2016-ban az országgyűlés elnöke, *Kövér László* itt járt, felvetettem, hogy nagy igény lenne a brassói magyarság számára egy olyan találkozóhelyre, ahol lehetőséget adunk arra, hogy a magyar fiatalok és idősek keresztyén környezetben találkozzanak egymással, ne csak a saját gyülekezetükben.

Jól működő testvéri kapcsolatokkal is rendelkezik a gyülekezetetek.
Két testvérgyülekezetünk van. Az egyik a miskolci, ahol *Sándor Frigyes* és felesége, *Sándorné Povazsanyecz Gyöngyi* a lelkészek, a másik pedig Sárvár, ahol *Gyarmati István* a lelkész.

Ezelőtt öt évvel béreltünk egy nagy buszt, és mindkét gyülekezetet meglátogattuk. Összekötöttük a kirándulást

történelmi, hiterősítő állomásokkal, útba ejtettünk fontos nemzeti helyszíneket, hiszen voltak olyanok közöttünk, akik még soha nem jártak Magyarországon. Megálltunk például Ópusztaszeren, meglátogattuk a Sylvester-Biblia születési helyét.

Mindkét testvérgyülekezet lelkészének volt arra figyelme, hogy az erdélyiek programját úgy állítsa össze, hogy az őket az evangélikus és a magyar identitásukban egyaránt megerősítse. Hazafelé sokan elmondták, hogy nem is gondolták, hogy ez a kirándulás olyan élményt is fog adni, hogy megerősödünk a gyökereinkben. Megérthetjük, hogy olyan kultúránk van, amellyel bármikor büszkén kiállhatunk egész Európa elé elmondani, hogy Istennek terve van velünk, van küldetésünk. Az istentiszteleteken érezhető volt az összetartozás öröme. Lehet közöttünk ezer kilométer távolság, de ugyanazzal a szívvel imádkozunk, ugyanúgy dalolunk.

Kötelező állomás volt természetesen Budapest. Meglátogattuk az Országházat, megállhattunk a korona körül, ahol elénekeltük a *Himnusz*t. A csapat a *Mátyás Pincé*ben ebédelt, a cigányzenészek odaálltak mellénk, és húzták azokat a régi dalokat, amelyek apáról fiúra szállnak. Az emberek sírtak, mert ilyesmit nem mindennap él át az ember.

Beszélj kicsit a tervezett motoros programról!

A magyarországi *Evangélikus Motorosok* csapatához csatlakoztam a Szélrózsa találkozón, Bükön. Ott találtuk ki, hogy szervezni kellene egy erdélyi túrát. Szászsebesen találkozunk a magyarországi csapattal, és végigjárjuk a Kárpátokat. A résztvevők nagyrészt evangélikus lelkészek.

Mondj néhány szót a családodról!

Húsz éve vagyunk házasok. A feleségem református lelkészként szolgált, de eljött utánam, mert engem Brassóba helyeztek. Nagyon jól kiegészítjük egymást, közös a célunk a szolgálatot illetően. Legnagyobb lányunk, *Rebeka* tizennyolc éves. *Ilona* tizenhét, *István* tizenhárom, *Árpád* nyolcéves, a legkisebb, *Róza* pedig hároméves. Ennyi gyerekkel soha nincs csend és rend a házban, de boldogok vagyunk velük. A családunk része a nagyobb családnak, a brassói evangélikus gyülekezetnek. Beépültünk, itthon vagyunk ebben a közösségben.

Még megvan a szülői ház is, ahová néha visszatérsz.

Igen, jólesik olykor a város zajából kimenekülni és kicsit hazamenni Tatrangra. Anyám ilyenkor bevezet a szobába, megkérdi, hogy fiam, hozzak-e valamit, és megpihenek néhány órára. Maximum két napra, annál többet nem tudok távol lenni.

Már néhány napja itt vagyok nálatok, és látom, hogy reggeltől estig dolgokat intézel, szervezel, tárgyalsz, telefonálsz, költségvetést készítesz... Mi ad erőt neked?

Sokat imádkozom. Egy idő után az ember rájön, hogy ha nem fordul Istenhez erőért, nem bírja. Ha elkezd kapkodni, ideges lesz, aztán jön a depresszió, és minden leépül. Vannak olyan pillanatok, amikor egyedül vagyok, például amikor vezetek, és közben imádkozom, a hét igéjén gondolkodom vagy énekelek. Negyedóra, húsz perc már nagyon sokat számít. Olyan érzés, mint amikor valakinek elmondom a gondokat, leteszem, aztán megyek, és folytatom a munkát.

Isten áldja a személyes életedet, házasságodat, családi életedet, a gyülekezet életét, a szórványmagyarság életét! Isten könyörüljön rajtunk, áldja meg közösségeinket!

SZEVERÉNYI JÁNOS

Milyen a megbízható tanító?

Azzal mindenki egyetért, hogy a Szentírás nyilvános tanítása komoly felelősség, de azt kevesen gondolják végig, hogy a tanításnak milyen *feltételei* vannak a Szentírás szerint.

Az intézményes egyházi kontroll – itt, Nyugaton – eltűnőben van. Általánosságban elmondható, hogy a tanfegyelem – felekezetenként eltérő mértékben – fellazult.

Digitális világunkban már bárki bármit közzétehet az interneten „bibliai" vagy „keresztyén" tanítás címen. Tanait az egész világ számára elérhetővé teheti, gyakorlatilag ingyen. Ezért aztán sok minden felkerül az internetre: lelkileg építő és romboló, igényes és igénytelen, népszerűsítő és tudományos színvonalú anyagok egyaránt, sokszor nehezen azonosítható személyi, teológiai, felekezeti háttérrel. Mivel a technikai lehetőségek és korunk mentalitása nem szab korlátokat a publikálásnak, kaotikus világunkban különösen fontos felismerni az ismeretek szűrésének szükségességét és kutatni a szűrés használható szempontjait.

A mai internetes világban ez a személyes és kölcsönös felelősségvállalás eltűnik. Olyanok tanítanak tömegeket, akik nem vállalnak felelősséget senki lelkéért, követőik pedig olyanokra hallgatnak, akikről valójában semmit nem tudnak.

Tapasztalataim és a Szentírás erről szóló szövegrészei alapján meggyőződésem, hogy a Biblia nyilvános tanítását csak arra szabad bízni, aki *emberileg alkalmas, szakmailag képzett, közössége erre felhatalmazta és számon is kéri őt.*

Jézus apostolai egyszerű és esendő emberek voltak, de a Szentlélek ereje és ajándékai révén alkalmassá váltak a szolgálatra. Ezért úgy tűnhet, Isten bárkit bármire használhat, bárkit elhívhat nyilvános tanítói szolgálatra. **Először is azonban Isten nem „használ", hanem a munkatársává tesz embereket.** Másodszor, az apostolokat nem csupán a Szentlélek ereje és ajándékai, hanem *a jellemük megváltozása* tette alkalmassá a szolgálatra. Isten a közös munka során alapvetően azt használja fel, amik vagyunk (lelki alkatunk, képes-

ségeink, jellemünk szerint), így mi magunk is folyamatosan munka tárgya vagyunk. Senki sem eleve alkalmas, és nem is válhat alkalmassá bármire, de mindenki alkalmassá válhat valamire. Minden tanító úton levő, formálás alatt álló ember.

Az apostolok a saját korukban éltek, minket pedig kétezer évnyi történelmi és kulturális szakadék választ el tőlük. Ezért ma bizony jelentős ókortörténeti, kulturális és nyelvészeti háttérismeretre van szükség a Szentírás felelős értelmezéséhez és magyarázásához, de önmagában a képzettség kevés garanciát jelent. Akiket Isten a munkatársává tudott tenni, azok egyszerűen alázatos emberek voltak, akik tudatában voltak a korlátaiknak – minél nagyobb tudásuk volt, annál inkább.

A tanítói szolgálat nem karrier. Egy szolga sem emelkedhet azok fölé, akiket szolgál, hanem másokat igyekszik önmaga fölé emelni. A tanítói szolgálat egy közösség szolgálata. A szolgálatra való elhívást természetesen az egyénnek is éreznie kell, hiszen egész életét, életvitelét érintő döntéseket kell hoznia, de ez nem elég önmagában, mert egy közösség szolgálata olyasmi, amit annak a közösségnek is fel és el kell ismernie, amelyiket az ember szolgálni szeretne.

Az egyéni alkalmasság és képzettség mellett tehát a közösségi felhatalmazás és számonkérés is elengedhetetlen kritérium. A felelősséget nem az illető vállalja magára, hanem az egyház mint közösség ruházza rá, hiszen feladatával a közösség bízza meg őt. Ő is csak azokért vállalhat felelősséget, akik elismerik a tekintélyét, és érte is csak azok vállalhatnak felelősséget, akik őt megbízták a feladattal, és akik számonkérhetik őt. A közösségi felhatalmazás és számonkérés önmagában azonban ugyanúgy nem garantálja, hogy megfelelő ember kerül tanítói pozícióba, mint az egyéni képesség és formális képzettség.

Korunknak egyszerre áldása és átka a digitális publikálás korlátlan lehetősége, és ma rengetegen éreznek is magukban indíttatást nézeteik nyilvános megosztására. Egyszerűen megvan rá a technikai lehetőségük, és ők élnek is vele. **Így ma megszámlálhatatlanul sok, egyházaktól teljesen független privát tanítói „szolgálat" létezik.** Természetesen nem kell mindentől félni, ami szabadegyházi, felekezetközi vagy független, de tudni kell, hogy ezen a területen még a nagyobb egyházakénál is kevesebb a kontroll, tehát minden lehetőség adott a visszaélésre, a károkozásra.

A tanítói szolgálat nem karrier.

A közösségi felhatalmazás és számonkérés hiánya rendszerint úgy jelenik meg (különösen az interneten), hogy az illető tanít, bár erre senki sem hatalmazta fel, ő maga sem vállal felelősséget másokért, és érte sem vállal felelősséget senki. Érdemes ebbe részletesen belegondolni!

Először is, senki sem hatalmazta fel a tanításra. Ezért sok független közösség és szolgálat weboldalán nem is jelenik meg nyíltan a hovatartozás: elégnek érzik az általános, semmitmondó „keresztyén" vagy „bibliai" jelzőt. A független tanítók megítéléséhez tehát többnyire nincs más eszköz, mint a tanításuk tartalmának vizsgálata. Ez pedig az olvasó, a hallgató feladata.

Másodszor, mivel egy tanító sem pusztán idézi a Szentírást, hanem mindig értelmezi is, a saját bibliaértelmezéséért felelősséggel tartozik, Isten és ember előtt is. Ennek ellenére sok tanító állítja, hogy „csak a Bibliát" tanítja, pedig emberi elemektől mentes, „steril" teológia nem létezik. Ugyanakkor sok kereső és hívő sincs tisztában azzal, hogy szép dolog a bizalom, de szűrni kell. A szűrőnk azonban ne legyen se túl szűk, se túl tág. Egyesek ugyanis csak a kedvencüket vagy lelkiségi irányzatukhoz tartozókat hajlandók olvasni. Mások pedig bárkit vakon követnek. A felelősségnek tehát két oldala van.

Harmadszor, senki sem vállal érte felelősséget. Aki eleve „csak az Úrnak" tartozik számadással, az nem is érzi ennek szükségét. Nem egyházi közösség hatalmazta fel, nem azt képviseli, mert számára a közösség nem tekintély, így a közösség védelmére sem tart igényt. Az internet pedig lehetővé teszi a személytelenséget és a távolságtartást. A kutakodó kérdések és kritikai megjegyzések törölhetők, **a kritikus kommentelők letilthatók, azaz maradnak a lájkolók.**

A fentiekben tárgyalt személyes és közösségi dimenzió egyik eleme sem jelent önmagában garanciát, de együtt igenis lehetővé teszik, hogy egy tanítóban alapvetően megbízhassunk. Hangsúlyoznám, hogy alapvető bizalomról van szó és nem tévedhetetlenségről. Alapvetően és általánosságban bízhatunk a tanításában.

Ami bármely tanító konkrét tanítását illeti valamelyik témában, azzal kapcsolatban az a kérdés, hogy tanítása megfelel-e a teljes Szentírás tanításának, azaz minden bibliai adatot figyelembe vett, melyet az Írás az adott témáról még mond. Megfelel-e a keresztyénség egyetemes hitvallásainak? Megfelel-e a józan észnek és a közös keresztyén tapasztalatnak, illetve hova vezet, mit jelent a gyakorlatban?

Aki valóban tudatában van ismeretei töredékességének, az fenntartja a tévedés jogát önmaga és mások számára is, önmagát sem tartja tökéletesnek, és másoktól sem vár el tökéletességet. Így mások által korrigálható marad, képes hálásan fel- és elismerni a tévedését vagy a bizonytalanságát, illetve másnak is képes úgy segíteni tévedése fel- és elismerésében, hogy az ezért hálás tudjon lenni.

DR. SZALAI ANDRÁS
Apológia.hu

Pillanatképek a Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz) életéből

IMAKÖR BUDAPESTÉRT

A nyári időszak kivételével minden hónap első keddjén találkozunk és imádkozunk városunkért, országunkért, Isten igéje terjedéséért, megtérésért, megújulásért. Különleges alkalmunk volt szeptember 4-én, amikor a Gellért-hegyen találkozhattunk testvéreinkkel, és innen mondhattunk áldást városunkra, országunkra, nemzetünkre.

ALIANSZ-IMAHÉT

Január 7–14. között zajlott az Aliansz-imahét, melynek anyagát ebben az esztendőben a *Spanyol Evangéliumi Aliansz Ima- és Teológiai Bizottsága* állította össze. Az imahét címeként ezt választották: *Idegenek és zarándokok*. A nyitó istentiszteletre Budapesten került sor, melynek a *Skót Misszió* adott otthont. Budapesten több helyszínen és vidéken is sok helyen megtartották az Aliansz-imahetet.

HÁZASSÁG HETE

2018-ban immár tizenegyedik alkalommal került sor a házasság hetére 2018. február 11–18. között *Éltető sodrásban* címmel. A családok éve programsorozatához is kapcsolódó, országos rendezvénysorozat célja volt, hogy felhívja a figyelmet a házasság, a család értékeire és fontosságára, valamint hogy segítséget nyújtson a házasságra készülőknek vagy a házassági problémákkal szembesülőknek.

TEOLÓGIAI MŰHELY

2018. február 20-án a piliscsabai *Béthel Evangélikus Missziói Otthon*ban tartottuk teológiai műhelyünket *Evangéliummal formálni a világot* címmel. Ennek keretében olyan evangéliumi csoportok mutatkoztak be, amelyek érzékelhető hatással vannak jelen a közéletben.

ÉLETVÉDELEM

Fontosnak tartjuk, hogy hangja legyünk olyan csoportoknak, amelyeknek valamilyen elnyomásban van részük a többségi társadalomban, és nem tudnak kiállni magukért. Az egyik ilyen csoportot azok a magzatok alkotják, akiket az anyjuk méhében veszély fenyeget. Az ő érdekükben fogtunk össze a *Kiáltás az Életért, a Magyarok Európában* egyesületekkel és az *Operation Mobilisation* (OM) missziós társasággal, illetve a *Magyar Keresztény Misszió Alapítvány*al. A Kiáltás az Életért Egyesülettel és az OM *Bus4Life* szolgálatával tizenkét héten át életvédelmi körúton jártunk. Felépítettünk egy kiállítást a busz fedélzetén, melyben a magzati fejlődés csodáját mutattuk be, majd a párválasztásról, a házasságról, a gyermekvállalásról és az abortuszról is beszéltünk preventív céllal, főleg a középiskolás korosztálynak. Több mint négyezer fiatalt értünk el ezzel az üzenettel Vác, Ócsa, Inárcs, Gyál, Szentendre, Pécel, Dunaharaszti, Sopron, Debrecen, Aszód, Máriaremete, Solymár, Esztergom, Gödöllő, Baktalórántháza, Nyíregyháza, Galgagyörk, Püspökhatvan, Gödöllő és Nagykovácsi településeken.

SÉTA AZ ÉLETÉRT

Június 4. az abortuszról szóló törvény kihirdetésének napja volt 1956-ban. Évek óta jönnek össze hívő emberek, hogy ezen a napon az élet győzelméről tegyenek bizonyságot, és kiálljanak a magzatok védelméért. Több százan vonultunk át a városon.

Június 20-án részt vettünk a *Jövőnk a gyermek* konferencián az ELTE lágymányosi épületében, ahol a népesedés kérdéseiről hallgattunk meg előadásokat.

MARGINALIZÁLT TÁRSADALMI CSOPORTOK FELÉ VALÓ SZOLGÁLAT

A *Névtelen Utak Alapítvány* és az *Üdvhadsereg* munkatársaival, valamint a *Hope Dies Last* angol anyanyelvű önkénteseivel szolgáltunk a prostituáltak felé. Az OM *Bus4Life* szolgálata segítségével elmentünk azokra a helyekre, ahol kint állnak az út szélén, beinvitáltuk őket a buszba, beszélgettünk velünk, Bibliát és kifejezetten a számukra írt keresztyén irodalmat ajánlottunk fel nekik. Volt, akiért imádkozni is tudtunk. Karácsony környékén átadtuk azokat az ajándékokat, melyeket a Golgota gyülekezetbe járó testvérek adtak össze számukra.

A Népligetnél a hajléktalanok mellett – akiket meg is vendégeltünk az Üdvhadsereg által készített töltött káposztával – olyan emberekkel is beszélgetni tudtunk, akik nemi identitásukban sérültek, és kiszolgáltatott élethelyzetben vannak.

ÜLDÖZÖTT KERESZTYÉNEK

Rendszeres információkat kaptunk *Andrew Brunson* ügyében. Andrew hosszú ideje élt Törökországban a családjával, ahol egy keresztyén gyülekezet lelkipásztoraként szolgált. A török hatóságok elfogták és – vádemelés nélkül – már hosszú ideje börtönben tartják. Felesége magyar, így gyakran kapunk olyan beszámolót, melynek nyomán tudunk imádkozni és másokat informálni, illetve a kiszabadulásáért folytatott levelezéshez, petíciókhoz csatlakozni.

Az üldözött keresztyének ügyében felvettük a kapcsolatot a *Middle East Concern* (MEC) szervezettel, akik a keresztyéneket, az ő vallásszabadsághoz való jogukat védik a közel-keleti országokban. Ezenfelül az *Európai Evangéliumi Aliansszal* is tartjuk a kapcsolatot a vallás- és lelkiismereti szabadságról szóló kérdésekben. Ebben az évben részt vettünk olyan képzésen is, ahol az iszlámról tanultunk, arról, hogy hogyan tudjuk a benne élő embertársainkat megérteni és szeretni, illetve hogyan lehet a muszlimokkal megismertetni az evangélium központi gondolatait és a keresztyén életformát.

MISSZIÓ A MENEKÜLTEK KÖZÖTT

Az előző évek intenzitásához képest a 2018-as évben a menekültek között végzett konkrét misszionk a töredékére esett vissza. Ennek egyik oka, hogy a hozzánk legközelebb eső menekülttábort bezárták, mert a menekültügyi kérelmek elbírálásának idejére a külföldiek a határ közelében kerülnek elhelyezésre. A másik tényező, hogy a hazánkba érkezők száma is lényegesen visszaesett. A menekülttáborok közelében lévő gyülekezeteket bátorítjuk és képezzük a menekültek között való szolgálatra.

RÉSZVÉTEL KÖZÖSSÉGI ALKALMAKON, ELŐADÁSOK

Csak néhányat emelek ki a sok szolgálat közül: 2018. augusztus 22–26. között tartottuk a tizenkettedik *BalatonNET*-et Balatonszemesen. Nagyszerű hét volt! Idei mottónk: *Élet-vezetés.*

A fizikai és lelki munka szép kombinációja mindig a missziós kiállítás, a *Misszió Expó* berendezése, melyre a BalatonNET mellett az *Ez az a nap!* június 2-i alkalmán is sor került.

Részt vettünk tagszervezetünknek, a *Magyar Keresztény Motorosok Közösségének* a szezonnyitóján

Nyáron és ősszel egy-egy missziós úton jártunk egyik tagszervezetünkkel, a *Bartimeus Egyesülettel* Kárpátalján, Békés megyében, Budapesten és Pusztaszabolcson.

A *GLS* nemzetközi vezetői konferencia immár százharminc országban, kilencvennyolc nyelven és évente kb. félmillió résztvevővel zajlik. *Mert mindannyian hatással vagyunk a világra!* volt a 2018-as GLS jelszava. A magyarországi konferenciára 2018. október 5–6-án került sor mintegy háromszáz fő részvételével. A megnyitón *dr. Fischl Vilmossal*, a *Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának* főtitkárával közösen mint védnökök méltattuk az alkalom fontosságát.

HORVÁTH ISTVÁN
főtitkár

A 2018. évről szóló beszámoló teljes terjedelmében a szövetség honlapján olvasható: Aliansz.hu.

Az Evangélikus Missziói Központ imakörlevele

„…az egyedül bölcs Istennek legyen dicsőség Jézus Krisztus által örökkön-örökké.” (Róm 16,27)

VISSZATEKINTVE HÁLÁT ADUNK, MERT

– az Úr segítségével elvégezhettük a missziói központban a megelőző időszakban ránk bízott feladatokat, szolgálatokat;
– minden gond nélkül elkészülhetett és nagy érdeklődésnek örvend új kiadványunk, a *Tanúim lesztek* című könyv, amely a *Híd*ban megjelent interjúk, tanúságtételek gyűjteménye;
– megvalósulhatott a tavasszal indult evangelizációs és missziói gyülekezetimunkatárs-képzés első hétvégéje Piliscsabán, ahol átélhettük Isten jelenlétét és a közösséget az ország minden tájáról érkezett testvérekkel (https://www.evangelikus.hu/ma-lettem-tagja-isten-orszaganak);
– továbbra is megadatott minden anyagi és személyi feltétel a szolgálataink folytatásához;
– Isten napról napra megújítja rajtunk kegyelmét, ő tanácsol, indít minket, és ad ötleteket, találkozási, szolgálati lehetőségeket.

KÉRJÜK ISTEN VEZETÉSÉT, ÚTMUTATÁSÁT ÉS ÁLDÁSÁT

– az október 12-re tervezett, Deák téri országos csendesnap szervezéséhez;
– az őszi gyülekezetimunkatárs-képző napokra;
– az evangélium tiszta és megragadó, egyben korszerű és kreatív átadásához;
– azokra, akiket személyesen nem ismerünk, de akiket Isten megszólított szolgálatainkon – rádióműsorainkon, kiadványainkon, a megosztott igéken és bizonyságtételeken – keresztül.

IMÁDKOZUNK:

– egyházunk és hazánk felelős vezetőiért, számukra felülről jövő bölcsességért, hitért;
– egyházunk újonnan megválasztott és régebben szolgáló lelkészeiért, tisztviselőiért, missziós munkatársaiért;
– a missziói munkaágak (alkoholbetegek, cigányok, kórházban, börtönben lévők és mások között végzett) gyümölcsöző szolgálatáért.

Az Evangélikus Missziói Központ szolgálatai az elmúlt hónapokban

Koszta Enikő lelkész – Brassó

EVANGELIZÁCIÓ, ELŐADÁS, KONFERENCIA

- Budahegyvidék, Biatorbágy, Alberti, Hajdúböszörmény, Ramocsaháza, Sárszentlőrinc, Budaörs, Révfülöp, Pécs, Rohod, Piliscsaba, Debrecen-Csapókert, Dombos, Eger, Telekgerendás, Balatonfüred, Nádasd, Kisújbánya, Egyházasdengeleg, Szarvas
- Alkoholbeteg-mentő konferencia, evangelizációs és misszióimunkatárs-képzés, missziói konferencia
- Erdély – Mezőpanit, Brassó, Bácsfalu, Krizba
- Felvidék – Révkomárom, Nagybalog, Lőkösháza, Melléte, Hosszúszó, Tornalja

Derű

„A csüggedőnek mindig rossz napja van, a jókedvűnek pedig mindig ünnepe.” (Péld 15,15)

Némelyeknek nem könnyű megszólítaniuk az evangélikus lelkésznőket. Ők osztanak meg velünk néhány kissé félresikerült próbálkozást.

Szolgálatom során sokféle névvel, titulussal illettek már. Például megkaptam a „pap-menyecske” címet is.

Egyszer „plébános néni” voltam. Aki így nevezett, harminc évvel volt idősebb nálam.

A legkedvesebb nekem a „tisztelendő asszonyka” volt. A drága szügyi, sokszoknyás nénik hívtak így, szeretet volt benne.

Valaki egyszer „lelkész hölgy”-nek nevezett.

Engem így szólítottak egy alkalommal: „kis nagytiszteléndő asszony”.

Egy lelkész felesége pedig egyszer a „szent asszony” titulust kapta a varrónőtől.

Az anyuka elmondása szerint az egyik óvodásom a látogatás után lelkesen mesélte a munkából hazatérő apukának: „Nálunk volt az istennő!”

Előfordult az „atyáné” megszólítás is.

A nyelv megszelídítése

Sokszor szólalunk meg, amikor nem kéne, vagy mondunk céltalan szavakat, melyekkel nagyobb kárt okozunk másoknak/magunknak, mint hasznot. Íme a Biblia néhány jó tanácsa erre vonatkozóan.

Ne nyisd ki a szádat, ha/amikor...

...dühös vagy
„A hirtelen haragú bolondságot követ el, és az alattomos embert gyűlölik."
(Péld 14,17)

...nem áll rendelkezésedre minden tény
„Aki arra felel, amit meg sem hallgatott, azt bolondnak tartják és megpirongatják."
(Péld 18,13)

...a történtekre nincs szemtanú
„Csak két vagy három tanú vallomása alapján szabad valakit halálra ítélni; egyetlen tanú vallomása alapján nem szabad."
(5Móz 17,6)

...a szavaid nehézséget okoznak egy erőtlen hitű testvérednek
„És így ismereteddel vesztét okozod erőtlen testvérednek, akiért Krisztus meghalt."
(1Kor 8,11)

...szavaiddal nem követnéd Jézus példáját
„Hiszen erre hívattatok el, mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát adott nektek, hogy az ő nyomdokait kövessétek: ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját."
(1Pt 2,21–22)

...esetleg a bűnről viccelődnél
„A bolondokat csúffá teszi a vétek, de a becsületes emberek közt jóakarat van."
(Péld 14,9)

...később esetleg szégyellenéd, amiket mondtál
„Számnak minden szava igaz, nincs bennük csalárdság vagy hamisság."
(Péld 8,8)

...már többször hangoztattál valamit, és csak ismételgetnéd magad
„A tudós ember takarékoskodik beszédével, és aki értelmes, az higgadt lelkű."
(Péld 17,27)

...a probléma nem a te dolgod
„A magad perét pereld ellenfeleddel, de a más titkát ne fedd föl."
(Péld 25,9)

...arra érzel késztetést, hogy nem teljesen igaz dolgokat mondj
„Tartsd távol szádtól a csalárdságot, és távolítsd el ajkadról a hamisságot!"
(Péld 4,24)

...a szavaid károsak lennének valakire
„A mihaszna ember gonoszul áskálódik, és ajka olyan, mint a perzselő tűz."
(Péld 16,27)

...szavaid romboló hatással lennének mások barátságára
„Az álnok ember viszályt támaszt, a rágalmazó szétválasztja a barátokat is."
(Péld 16,28)

...úgy érzed, csak kritikus lennél egy helyzetben
„Ezzel áldjuk az Urat és Atyát, és ezzel átkozzuk az Isten hasonlatosságára teremtett embereket."
(Jak 3,9)

...nem tudnád kiabálás nélkül kiejteni a szavakat
„Többet ér a türelmes ember a hősnél és az indulatán uralkodó annál, aki várost hódít."
(Péld 16,32)

...inkább csak hallgatnod kéne a másikra
„A bölcs fiú megfogadja az apai intést, de a csúfolódó nem hallgat a dorgálásra."
(Péld 13,1)

...később csak megiszod a levét a saját szavaidnak
„Élet és halál van a nyelv hatalmában, amelyiket szereti az ember, annak a gyümölcsét eszi."
(Péld 18,21)

...egy rosszat akaró embernek hízelegnél
„Aki igaznak mondja a bűnöst, azt átkozzák a népek és kárhoztatják a nemzetek."
(Péld 24,24)

...feltehetőleg cselekedned kéne már, nem pedig beszélni
„Minden munkának megvan a maga haszna, de akinek csak a szája jár, az ínségbe jut."
(Péld 14,23)

„Aki vigyáz a saját szájára és nyelvére, életét őrzi meg a nyomorúságtól."
(Péld 21,23)

Forrás: NiceLife.hu

Evangélikus Missziói Központ

Az Evangélikus Missziói Központ a Magyarországi Evangélikus Egyház országos intézménye, amely 1997-ben kezdte meg működését Budapest-Cinkotán.

Az Evangélikus Egyház törvénye szerint „Az evangelizáció és misszió az egyház alapvető hivatása. (…) Evangelizáló és missziói küldetése minden felelős egyházközségi tagnak van. (…) Az evangelizációs és missziói munka országos irányítása, szervezése, koordinálása az országos evangelizációs és missziói lelkész feladata.”

MISSZIÓI ALKALMAK

A központ vezetője egyben országos evangelizációs és missziói lelkész is. Munkatársaival ő szervezi a missziói alkalmakat, programokat. Segíti a **missziói munkaágakat,** például az alkoholbeteg-mentő-, a cigány- és a férfimissziót. A missziói lelkész igyekszik eleget tenni meghívásoknak, amelyek a Kárpát-medence gyülekezetei részéről érkeznek hozzá **evangelizációs sorozatok, csendesnapok, előadások** megtartására. A gyülekezetlátogatások alkalmával lehetőség nyílik lelkigondozásra, gyülekezetépítési tanácsadásra, iratterjesztésre.

Az évente megrendezésre kerülő országos missziói programok – **missziói konzultáció, nyári konferencia, országos evangelizáció** – előkészítése is a központban történik. A Magyarországi Evangélikus Egyház Evangelizációs és Missziói Bizottsága évente **missziói pályázatot** ír ki a gyülekezetek és az egyházmegyék számára. Ennek elbírálását, adminisztrációját a missziói lelkész és a missziói központ koordinálja, segíti.

2019 májusától a központ szervezi a huszonkét témából, tárgyból álló **evangelizációs és misszióimunkatárs-képzést.**

ÖKUMENIKUS ÉS KÜLKAPCSOLATOK

A missziói lelkész tagja a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa missziói bizottságának. Más missziói szervezetekkel is együttműködik: Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz), Balaton-NET, Ez az a nap!, *Apológia Kutatóközpont, Keresztény Orvosok Magyarországi Társasága, Lepramisszió, Szentírás Szövetség, Tiszta Forrás Alapítvány, Református Iszákosmentő Misszió, ráckeresztúri Drogterápiás Otthon, Zsidók Jézusért…* További konferenciák, találkozók, munkamegbeszélések, melyeknek írásos és egyéb médiaanyagai termékenyítőleg hatnak az evangélikus egyház életére: finn és norvég rádiómissziók, Lausanne Mozgalom, Billy Graham Társaság, Evangéliumi Világaliansz.

MÉDIAMISSZIÓ

A központban működik a **Magyar Evangélikus Rádiómisszió** stúdiója, ahol **interjú- és CD-felvételek** zajlanak. Itt készül az a félórás rádiómissziós műsor, melyet különböző rádiók sugároznak heti rendszerességgel, valamint a Kossuth Rádió evangélikus félórájának *Missziói percek* rovata is. A missziói központ által kiadott CD-k sokfélék, de a céljuk azonos: Istenhez közelebb vonni a hallgatókat. Vannak közöttük verses, prózai, zenés, énekes és előadóművészi lemezek is.

A központ **honlapjáról** – **http://misszio.lutheran.hu** – meghallgathatók, letölthetők a rádióműsorokban elhangzó interjúk, jegyzetek, áhítatok és igehirdetések, emellett konferenciák és az országos evangelizációk hangfelvételei, illetve az archív igehirdetési CD-sorozat anyagai. A felvételeket több helyen használják gyülekezeti munkában.

Közzétesznek a honlapon híreket, cikkeket, a programokról készített fényképes beszámolókat, a *Híd* magazin korábbi számait és más kiadványokat.

IRATMISSZIÓ

Az épület ad otthont a ***Híd* evangélikus missziói magazin** szerkesztőségének is.

A missziói központ negyedévente négyezer példányban megjelenő folyóirata a hatvanoldalas, színes magazin, amely már több mint húsz éve van jelen az evangélikus egyházi sajtóban. Célja a misszión belül is az evangelizáció és a lelkigondozás, a nem hívők számára is érthető, érdekes stílusban. A magazin bibliai egyszerűségre, érthetőségre, mélységre és ihletettségre törekszik, hogy lehetőleg mindenkihez eljusson a jó hír.

Az ***Élő Víz* könyvsorozatban** megjelenő kiadványok segítik az egyéni és közösségi keresztyén élet gyógyulását, növekedését. A sorozat kötetei többek között: *Akarsz-e meggyógyulni?, Iránytű, Presbiterek a tükörben, Istenkeresők és kételkedők kátéja, EvÉlet – Lelki segély, Vak voltam, most látok.*

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Az Evangélikus Missziói Központ e-mail-címe: evmis@lutheran.hu

Szállj, dalom

Sillye Jenő június 15-én, pályafutása ötvenedik évfordulóján közösségében, a káposztásmegyeri katolikus templomban barátaival, családtagjaival és mintegy háromszáz jelenlévővel adott hálát életéért, az Istentől kapott küldetésért. Több száz éneket írt. Csak néhányat említek ezek közül: *Volt egyszer egy király; Gyertyaláng; Kisfiam; Föltámadt, alleluja; Köszönöm neked, Istenem; Múlnak az évek; Nézzétek az ég madarait; Szállj, dalom.*

Isten használta őt és dalait az ébredésben, az evangelizációban. Hirdette az igét. Bejárta a Kárpát-medencét kis Trabantjával. Énekelt hajléktalanszállókon, kórházakban, teológiai szemináriumokban, gyülekezetekben, konferenciákon; a legendássá vált kismarosi és nagymarosi ifjúsági találkozókon.

Az evangélikusok nevében megköszöntem neki, hogy sokunk életében eszközök voltak énekei az Isten felé vezető úton.

Sz. J.

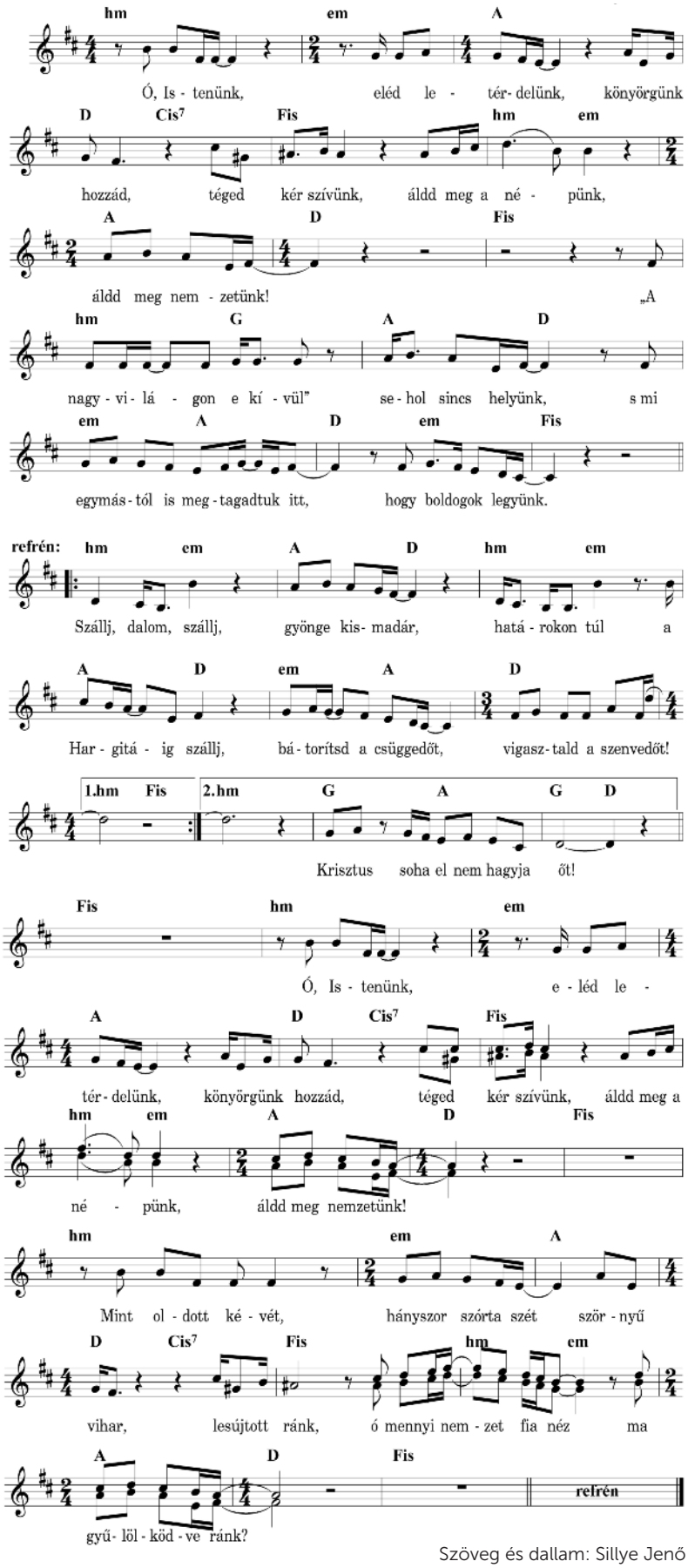

Szöveg és dallam: Sillye Jenő

Evangelizációs és missziói gyülekezeti munkatársak képzése

„Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet vesz az ember, és elvet a szántóföldjébe. Ez ugyan kisebb minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél, és fává lesz, úgyhogy eljönnek az égi madarak, és fészket raknak ágai között.” (Mt 13,31–32)

A képzés célja a gyülekezeti tagok felelősségének felkeltése a biblikus, missziói, befogadó, családias gyülekezet építésében, valamint evangelizációs és missziói ismeretek tanulása.

A programnak része a közös éneklés, az igehirdetési alkalmak, az imádkozás, egyéni és közösségi beszélgetések. Az igei alkalmak műfajai: áhítat, bibliatanulmány, evangelizáció. A záró istentiszteleten a tanfolyam tagjait is bevonjuk a liturgiába.

A piliscsabai Béthel Evangélikus Missziói Otthonban megszervezett képzés három hétvégét foglal magában, melyekből az első már lezajlott. Lehetőség szerint a jelentkezők minden tanfolyami hétvégén vegyenek részt, de akadályoztatás esetén egy-egy hétvége kihagyható. Várjuk tehát olyan érdeklődők jelentkezését is, akik a május végén megtartott hétvégén még nem vettek részt. A részvételi szándékot minden hétvége előtt külön kérjük jelezni a szervezők felé, a pontos létszám regisztrálása miatt.

A szállás és az ellátás költségeit az országos egyház vállalja magára, az útiköltség a résztvevőket terheli. Köszönettel vesszük, ha a küldő gyülekezet segítséget nyújt ebben.

Jelentkezés: Evangélikus Missziói Központ, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.
E-mail: evmis@lutheran.hu; telefon: 06 1 400 3057
A második hétvégére lelkészi ajánlással lehet jelentkezni október 31-ig. Akik korábban már küldtek lelkészi ajánlást, azoktól újra nem kérjük.

2019. MÁJUS 24–26.

Személyes hitélet – Bibliaolvasás, imádkozás. Nehézségek, lehetőségek, pozitív tapasztalatok. – Győri Gábor
Munkatársak keresése, segítése, gondozása – Miért kell munkatársat keresni? Hogyan tegyük ezt? Munkatársak segítése. – Dr. Garádi Péter
Személyes és közösségi evangelizáció – Szervezés, megszólítás, üzenet, beszélgetés, megtérés, újjászületés. – Ittzés István
Gyülekezet – A gyülekezet mint Isten családja. – Szeverényi János
Gyülekezetépülés – Koncepció, lelkület, munkaterületek, munkatársak, gyülekezeti körök. – Bozorády András
Áhítattartás – Az áhítat ismérvei, formái. Készülés téma- és igeszakasz-alapú áhítatra. Segédanyagok. – Gáncs Péter
Missziói munkaágak – Cigánymisszió. – Bakay Péter; Kórházmisszió. – Honti Irén

2019. NOVEMBER 8–10.

Bibliatanulmányozás – Mi jellemzi, hogyan történik? Milyen segédkönyvek léteznek? – Gáncs Péter
Közösségszervezés és -fejlesztés, gyülekezetépítés – Látás a biblikus 21. századi gyülekezetről. – Kis János

2019. május 24–26.

Lelkigondozás – A lelkigondozás alapelvei. A lelkigondozói beszélgetés környezete, menete, lezárása. Segédanyagok. – Sefcsik Zoltán
Gyülekezetplántálás – Nulláról kezdünk? Előzmények, előkészületek, lelki és gyakorlati feladatok. Együttműködés az anyagyülekezettel. – Horváth-Csitári Boglárka Flóra
Kirándulásszervezés – A kirándulások típusai. Előkészítés, gyakorlati tennivalók, lehetséges programok. – Balog Eszter
Imaközösség – Az imaközösség célja, formái. – Füke Szabolcs
Luther – A lutheri teológia elméletben és gyakorlatban. – Kovács László
Missziói munkaágak – Alkoholbeteg-mentő misszió. – Láng Emese, Szeverényi János

2020. MÁJUS 15–17.

Felekezetek, szekták – Mi a szekta, a szabadegyház és a történelmi egyház? Hogyan viszonyuljunk hozzájuk? – Szeverényi János
Látogatás – A látogatás célja, értelme, módjai. – Smidéliuszné Drobina Erzsébet
A munkatárs személyisége – Milyen a jó munkatárs? Hogyan viszonyul a feljebbvalókhoz, a munkatársakhoz, a keresőkhöz? – Lázárné Skorka Katalin
Biblia: az élet könyve – Újra kell írni vagy újra kell olvasni a Bibliát? Hogyan olvassam, értsem, alkalmazzam? – Ribár János
Missziói programok szervezése – Hogyan szervezzek csendesnapot, evangelizációt, konferenciát, tábort? – Győri Péter Benjámin
Játék – Mi a játék, kik játszanak, miért játszanak, hol lehet játszani? Miért fontos a játék a gyülekezetben? – Martonné Némethy Márta
Missziói munkaágak – Médiamisszió. – Gáncs Péter; Börtönmisszió. – Jánosa Attila

Fotó: SzJ

Sík Sándor

Péter sírása

És lőn, hogy a kakas másodszor szólala.
A csarnokban nevettek a római vitézek,
Visszhangzott szavuktól a főpap udvara.
És megfordult az Úr s az ő szemébe nézett.

És akkor minden elmúlt és minden elmaradt,
És minden elmerült hideg nagy messzeségben,
A szolgák és vitézek, fegyverek és falak,
És nem volt semmi többé, csak az a szörnyű két szem.

Csak az a könnyes két szem. És nem volt semmi más:
Csak ő volt és a Krisztus. És az a villanás,
Melyen az örök titkok minden rejtelme rezgett,

Melynek zengő villáma szegény szívére hullt.
S lőn, hogy az oszlop mellett Péter megtántorult,
És eltakarta arcát és halkan sírni kezdett.

ORSZÁGOS EVANGELIZÁCIÓ

KÉTSÉG ÉS BIZONYOSSÁG

BUDAPEST

DEÁK TÉRI EVANGÉLIKUS TEMPLOM

2019. OKTÓBER 12.

SZOMBAT
10–16 ÓRA

PROGRAM

9.40: Közös éneklés *Győri János Sámuel* vezetésével
10.05: Köszöntés, ima – *Szemerei János, Szeverényi János*
HOMOKBA ÍRVA – *Pintér Béla*
Igehirdetés – „KÉTSÉGESKEDÜNK, DE NEM ESÜNK KÉTSÉGBE” (2Kor 4,7–18) – *Kondor Péter*

11.30: Bibliakörök, szekciók
Kondor Péter (templom)
Kívül harcok, belül félelmek – *Szemerei János* (gimnázium, 12. terem)
3K – kíváncsiak, kételkedők, keresők – *dr. Garádi Péter* (gimnázium, 15. terem)
Bűn-e a kételkedés? – *Grendorf Péter* (gimnázium, 17. terem)
Nem csüggedünk – *Zsarnai Krisztián* (gimnázium, 18. terem)
Kincs cserépedényben – *Kósa Gergely* (gimnázium, 21. terem)
Kétség és bizonyosság – *Horváth-Hegyi Áron* (gimnázium, 22. terem)
Ne vígy minket kísértésbe! – *Baranyay Csaba* (gimnázium, 24. terem)
Szívünkbe fogadott emberpalánták – *Bonnyai Anna, Bonnyai Sándor* (gimnázium, 27. terem)
Hogyan juthatok hitre? – *Deák László* (gimnázium, 23. terem)
Luther kétségei és bizonyosságai – *Weltler Gábor* (gimnázium, 28. terem)
Hogyan születhetek újjá? – *Ittzés István* (gimnázium, tornaterem)
Imaközösség – *Dobó Dániel* (gyülekezeti kisterem, I. emelet)
Misszió a templomon kívül – *Horváth-Csitári Boglárka Flóra* (gimnázium, 26. terem)
Gyógyulás a szenvedélybetegségből – *Duszka József* nyugalmazott nyomozó (gyülekezeti terem, I. emelet)
IstenSzeretők – *Szemerédi Bernadett, Széplaky Géza* színművészek (gimnázium, díszterem)

12.45: Ebédszünet (az egyház szerény vendéglátást biztosít)

14.00: Tanúságtétel
MIT TETT VELEM AZ ISTEN? – *Olaj-Rabóczky Anett, Lackfi János*

15.00: Istentisztelet úrvacsorával – *Gerőfiné dr. Brebovszky Éva*
Igehirdetés – „HISZEK! SEGÍTS A HITETLENSÉGEMEN!” (Mk 9,14–29) – *Gáncs Péter*

Gyermekfoglalkozás lesz a Kisdeák óvoda termeiben a Keresztény Önkéntesek Szövetsége az Ifjúságért és Gyermekekért Egyesület (KÖSZI) vezetésével. Gyülekező az I. emeleten.

Az alkalomra mindenkit szeretettel vár a Magyarországi Evangélikus Egyház Evangelizációs és Missziói Bizottsága.

Fotó: Szeverényi

A 2019-es év igéje

„Törekedj békességre, és kövesd azt!” (Zsolt 34,15)